

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.11.2016 r.
COM(2016) 731 final

2016/0357 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż
(ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/794 i
(UE) 2016/1624**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Kontekst

Zapewnienie bezpieczeństwa obywateli w otwartej Europie to nasz nadrzędny priorytet. Presja wynikająca z kryzysu migracyjnego i uchodźczego oraz ataki terrorystyczne poddały poważnej próbie unijne ramy prawne dotyczące migracji i bezpieczeństwa. Obywatele UE oczekują, że zarządzanie zewnętrznymi granicami strefy Schengen będzie przebiegać skutecznie, tak aby zapobiegać nielegalnej migracji i zapewnić większe bezpieczeństwo wewnętrzne¹. Skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi jest warunkiem koniecznym dla swobodnego przepływu w strefie Schengen i dla łatwiejszego przekraczania granic zewnętrznych UE w mobilnym świecie. Co roku obywatele UE przekraczają granicę strefy Schengen około 400 mln razy, a obywatele państw spoza UE – 200 mln razy.

Około 1,4 mld osób z około 60 krajów na świecie może obecnie korzystać z ruchu bezwizowego, udając się do Unii Europejskiej. Oznacza to, że UE jest miejscem przeznaczenia, które w uprzemysłowionym świecie najchętniej przyjmuje podróżnych, a obywatele UE odnoszą z tego korzyści, na zasadzie wzajemności, dzięki ułatwieniom w ruchu bezwizowym za granicę. Liczba obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego będzie nadal rosła. Oczekuje się, że do 2020 r. granice strefy Schengen przekroczy ponad 30 % więcej obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego – będzie to wzrost z 30 mln osób w 2014 r. do 39 mln osób w 2020 r.². Dane te wskazują na konieczność wprowadzenia systemu, który będzie mógł realizować cele podobne do celów systemu wizowego, czyli dokonywać oceny potencjalnego ryzyka nielegalnej migracji i zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z obywatelami państw trzecich podróżującymi do UE oraz zarządzać tymi zagrożeniami, lecz w mniej restrykcyjny i bardziej przyjazny podróżnym sposób, zgodnie z celami unijnej polityki liberalizacji reżimu wizowego.

W swoim komunikacie z dnia 14 września 2016 r. zatytułowanym „Zwiększanie bezpieczeństwa w mobilnym świecie: ulepszona wymiana informacji na rzecz walki z terroryzmem i wzmocnionych granic zewnętrznych”³ Komisja potwierdziła potrzebę znalezienia odpowiedniej równowagi między zapewnieniem mobilności a zwiększeniem bezpieczeństwa przy jednoczesnym ułatwianiu legalnego wjazdu do strefy Schengen bez konieczności posiadania wizy. Liberalizacja reżimu wizowego okazała się ważnym narzędziem w budowaniu partnerstw z państwami trzecimi, również jako środek zapewniający skuteczność systemów powrotów i readmisji, oraz w zwiększaniu atrakcyjności UE dla biznesu i turystyki.

W porównaniu z informacjami o obywatelach państw trzecich objętych obowiązkiem wizowym właściwe służby graniczne i organy ścigania dysponują niewielką ilością informacji na temat obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego przed ich przyjazdem na granicę ze strefą Schengen, jeśli chodzi o zagrożenia, jakie mogą stwarzać te osoby. Uzupełnienie tych braków

¹ W niedawnym badaniu Eurobarometru 71 % respondentów wezwało do zwiększenia działań UE w odniesieniu do granic zewnętrznych, a 82 % uczestników badania postulowało nasilenie działań w zakresie zwalczania terroryzmu (specjalny Eurobarometr Parlamentu Europejskiego, czerwiec 2016 r.).

² Analiza techniczna poświęcona inicjatywie na rzecz inteligentnych granic, Komisja Europejska, DG HOME, 2014. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/smart-borders/index_en.htm Z wieloma państwami sąsiadującymi z UE przeprowadzono dialogi na temat liberalizacji reżimu wizowego (przedstawiono wnioski Komisji w sprawie Gruzji, Ukrainy, Turcji i Kosowa).

³ COM(2016) 602 final.

w informacjach i dodanie oceny ryzyka w odniesieniu do podróżnych z państw objętych ruchem bezwizowym znacznie zwiększyłyby skuteczność obecnych środków w utrzymywaniu i zwiększaniu bezpieczeństwa strefy Schengen oraz umożliwiłyby tym podróżnym korzystanie w pełni z ich bezwizowego statusu.

Koncepcję budowania skutecznego i zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi w oparciu o nowe technologie dzięki wykorzystaniu pełnego potencjału interoperacyjności przedstawiono w komunikacie Komisji „Sprawniejsze i bardziej inteligentne systemy informacyjne do celów zarządzania granicami i zapewnienia bezpieczeństwa”⁴ i zastosowano w zmienionym wniosku ustawodawczym w sprawie unijnego systemu wjazdu/wyjazdu (EES)⁵. Wniosek w sprawie EES ma na celu modernizację gromadzenia i rejestrowania wpisów dotyczących wjazdów/wyjazdów obywateli państw trzecich przekraczających granicę zewnętrzną UE. Jednocześnie Komisja rozpoczęła prace nad studium wykonalności⁶ dotyczącym utworzenia europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS). W ramach ETIAS pobierano by informacje od obywateli państw trzecich objętych ruchem bezwizowym oraz zapewniano by interoperacyjność pod względem infrastruktury informacyjnej i technicznej z EES i innymi unijnymi systemami informacyjnymi. Aby zagwarantować maksymalną interoperacyjność i dzielenie się zasobami, EES i ETIAS powinny być opracowywane i wdrażane wspólnie i równolegle. Przewodniczący Jean-Claude Juncker podkreślił we wrześniowym orędziu o stanie Unii znaczenie szybkiego przedstawienia wniosku w sprawie europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż. Komisja ogłosiła, że wniosek ustawodawczy w sprawie ustanowienia takiego systemu zostanie przyjęty do listopada 2016 r.

W związku z tym oraz w następstwie odniesienia do ETIAS w planie działania z Bratysławy⁷, w październiku 2016 r. Rada Europejska⁸ zwróciła się do Komisji o przedstawienie wniosku w sprawie ustanowienia ETIAS, podkreślając potrzebę „umożliwienia zaawansowanego wyszukiwania w przypadku podróżnych zwolnionych z obowiązku wizowego i, w razie konieczności, odmowę wjazdu tych podróżnych”.

Powody utworzenia ETIAS

ETIAS będzie zautomatyzowanym systemem stworzonym do celów identyfikacji zagrożeń związanych z udającym się do strefy Schengen podróżnym, który nie jest objęty obowiązkiem wizowym. Państwa takie jak Stany Zjednoczone, Kanada czy Australia już stosują podobne systemy i uznają je za zasadniczy element swoich ram bezpieczeństwa, w związku z czym systemy te są obecnie znane wielu Europejczykom.

ETIAS będzie zbierać informacje o tych podróżnych przed rozpoczęciem przez nich podróży w celu umożliwienia wcześniejszego rozpatrzenia. Samym podróżnym system da pewność, że będą mogli bezproblemowo przekroczyć granicę.

⁴ COM(2016) 205 final.

⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej, COM(2016) 194 final, i wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/399 w zakresie korzystania z systemu wjazdu/wyjazdu.

⁶ Studium wykonalności dotyczące stworzenia europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), sprawozdanie końcowe; http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents/docs/20161116/etias_feasability_study_en.pdf

⁷ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2016/09/16-bratislava-declaration-and-roadmap/>

⁸ EUCO 31/16 CO EUR 8, CONCL 4 www.consilium.europa.eu/en/.../european-council/2016/10/21-euco-conclusions_pdf/

Wzmocnienie zintegrowanego zarządzania granicami i zwiększenie bezpieczeństwa wewnętrznego

Obecnie w przypadku podróżnych zwolnionych z obowiązku wizowego, którzy chcą przekroczyć zewnętrzną granicę Schengen, nie dysponuje się informacjami z wyprzedzeniem. Zarówno z punktu widzenia migracji, jak i bezpieczeństwa, istnieje wyraźna potrzeba przeprowadzania wstępnych kontroli, aby identyfikować wszelkie zagrożenia związane z udającym się do strefy Schengen podróżnym, który nie jest objęty obowiązkiem wizowym. W chwili obecnej funkcjonariusze straży granicznej muszą podejmować decyzję na granicy zewnętrznej strefy Schengen i nie mogą korzystać z możliwości wcześniejszej oceny. W 2014 r. około 286 000 obywateli państw trzecich odmówiono wjazdu przez zewnętrzne granice UE-28. Większość przypadków odmówienia wjazdu odnotowano na zewnętrznych granicach lądowych (81 %), na drugim miejscu w kolejności znalazły się odmowy wjazdu na granicach powietrznych (16 %). W przybliżeniu jedna piąta przypadków odmowy wjazdu wynikała z braku ważnej wizy, ale w większości odmowy były spowodowane negatywną oceną ryzyka migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa związanych z danym obywatelem państwa trzeciego⁹. Oceny ryzyka Europolu i Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej potwierdzają¹⁰ istnienie tych zagrożeń, zarówno pod względem nielegalnej migracji, jak i bezpieczeństwa.

Najważniejszą funkcją ETIAS byłoby zatem sprawdzanie informacji przekazanych za pomocą wniosku online przez obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego przed ich przyjazdem na granicę zewnętrzną UE pod kątem tego, czy stanowią oni zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego lub czy istnieje ryzyko nielegalnej migracji. Odbывałoby się to poprzez automatyczne rozpatrywanie każdego wniosku złożonego za pośrednictwem strony internetowej lub aplikacji mobilnej, obejmujące weryfikację z odniesieniem do innych systemów informacyjnych UE, listy ostrzegawczej ETIAS i wyraźnie określonych reguł kontroli przesiewowej. Sprawdzenie informacji w ten sposób umożliwiłoby stwierdzenie, że nie ma przesłanek faktycznych lub uzasadnionych powodów do niewydania zezwolenia na podróż.

W ramach procesu tworzenia ETIAS Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna otrzymałaby mandat do zarządzania systemem centralnym ETIAS za pośrednictwem jednostki centralnej ETIAS. System centralny będzie połączony i zintegrowany z krajowymi infrastrukturami straży granicznych. Wnioski odrzucone z procesu automatycznego rozpatrywania będą przekazywane jednostce centralnej ETIAS w ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, która sprawnie zweryfikuje, czy przedstawione informacje są prawidłowe i czy zidentyfikowano wpisy. Wnioski, w przypadku których znaleziono wpis lub wystąpiło trafienie, zostaną przekazane odpowiedzialnym państwom członkowskim. Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) opracuje system informacyjny ETIAS i zapewni zarządzanie techniczne. Europol wniesie swój wkład w kwestii bezpieczeństwa.

Dzięki wymogowi posiadania ważnego zezwolenia na podróż dla wszystkich obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, bez względu na ich sposób podróży lub miejsce wjazdu UE zagwarantuje, że wszyscy podróżni zostaną skontrolowani przed przyjazdem, z zachowaniem pełnego poszanowania ich bezwizowego statusu. System ten jest jednak szczególnie istotny w przypadku granic lądowych, gdyż w odniesieniu do obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, którzy podróżują drogą lądową (pieszo, samochodem, autobusem, ciężarówką, pociągiem), nie generuje się danych pasażera przekazywanych przed

⁹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation

¹⁰ Europol TE-SAT 2016 <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report>

podróżą (API) ani danych dotyczących przelotu pasażera (PNR), co ma miejsce w przypadku podróży drogą lotniczą lub transportem morskim.

ETIAS zwiększy bezpieczeństwo wewnętrzne UE na dwa sposoby: po pierwsze, dzięki identyfikacji osób, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa, przed ich przybyciem na zewnętrzną granicę strefy Schengen; a po drugie, dzięki udostępnianiu informacji krajowym organom ścigania i Europolowi, jeśli jest to konieczne w określonym przypadku w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrycia takich przestępstw lub prowadzenia w ich sprawie dochodzenia.

Ułatwienia w podróży

ETIAS ułatwi również przekraczanie granic zewnętrznych strefy Schengen przez obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego. Zezwolenie ETIAS będzie można uzyskać, korzystając z procedury składania wniosków, która będzie prosta, szybka i tania, i w większości przypadków nie będzie wymagać podejmowania dalszych działań. Na podstawie doświadczeń innych państw z podobnymi systemami zezwoleń na podróż (Stany Zjednoczone, Kanada, Australia) szacuje się, że co najmniej 95 % wniosków uzyskiwałoby odpowiedź pozytywną, która byłaby przekazywana wnioskodawcy w ciągu kilku minut. Nie pobierano by odcisków palców ani nie wymagano by innych danych biometrycznych. Zezwolenie byłoby ważne przez okres pięciu lat oraz w przypadku wielokrotnych podróży, a opłata za wniosek będzie wynosić tylko 5 EUR. Zezwolenie uzyskiwane przed podróżą zapewniałoby jasność obywatelom państw trzecich zwolnionym z obowiązku wizowego, podróżującym do strefy Schengen. Po otrzymaniu zezwolenia na podróż wnioskodawcy dysponowałiby rzetelnym wstępnym wskazaniem, że są oni upoważnieni do wjazdu na obszar strefy Schengen. Jest to istotne usprawnienie dla podróżnych w porównaniu z obecną sytuacją.

Nawet jeżeli ostateczna decyzja umożliwiająca wjazd do strefy Schengen nadal będzie zależeć od funkcjonariuszy straży granicznej na granicy zewnętrznej zgodnie z kodeksem granicznym Schengen, ETIAS wyraźnie zmniejszy liczbę przypadków odmowy wjazdu na przejściach granicznych. Funkcjonariusze straży granicznej będą mogli sprawdzić, czy dana osoba otrzymała zezwolenie na podróż przed przyjazdem na przejście graniczne. W ten sposób ETIAS wpłynie również na zmniejszenie kosztów przewoźników zapewniających powrót pasażerów z morskich i lotniczych przejść granicznych. Osoby, którym odmówiono wydania zezwolenia, nie będą tracić czasu i pieniędzy na podróż do strefy Schengen. Takie decyzje mogą być przedmiotem zaskarżenia w państwie członkowskim wydania decyzji i nie będą wymagać uruchomienia długotrwałego i kosztownego procesu składania wniosków wizowych, co ma miejsce w przypadku podobnych systemów zezwoleń na podróż.

Główne elementy ETIAS

Definicja

Proponowany europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) będzie unijnym systemem dla obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, którzy przekraczają granice zewnętrzne UE. System ten umożliwiłby ustalenie, czy obecność tych osób na terytorium państw członkowskich stwarza ryzyko nielegalnej migracji lub stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego.

W tym celu, jako nowy warunek wjazdu do strefy Schengen, wprowadzone zostanie zezwolenie na podróż. Brak ważnego zezwolenia na podróż ETIAS będzie powodem odmówienia wjazdu do strefy Schengen.

Ponadto, w stosownych przypadkach, przewoźnicy będą musieli zweryfikować, czy ich pasażerowie posiadają ważne zezwolenie na podróż ETIAS przed dopuszczeniem ich do swoich środków transportu, których celem podróży jest państwo strefy Schengen.

Ważne zezwolenie na podróż byłoby rzetelnym wskazaniem dla podróżnego, że wyniki ocen ryzyka przeprowadzonych przed przybyciem na przejście graniczne ze strefą Schengen kwalifikują go, a priori, do wjazdu na obszar strefy Schengen. Funkcjonariusz straży granicznej nadal przeprowadzałby kontrole na granicy zgodnie z kodeksem granicznym Schengen i podejmowałby ostateczną decyzję o zezwoleniu na wjazd lub odmowie wjazdu.

ETIAS składałby się z systemu informacyjnego ETIAS, jednostki centralnej ETIAS i jednostek krajowych ETIAS.

System informacyjny ETIAS składałby się z systemu centralnego służącego rozpatrywaniu wniosków; jednolitego interfejsu krajowego w każdym państwie członkowskim, opartego na tych samych specyfikacjach technicznych dla wszystkich państw członkowskich, który łączyłby ich krajowe infrastruktury graniczne z systemem centralnym; bezpiecznej infrastruktury łączności między systemem centralnym a jednolitymi interfejsami krajowymi; ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne; usługi poczty elektronicznej; usługi bezpiecznego konta, umożliwiającej wnioskodawcom dostarczanie dodatkowych informacji lub dokumentacji, w razie potrzeby; bramy sieciowej dla przewoźników; usługi sieciowej umożliwiającej łączność między systemem centralnym i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami oraz z oprogramowania umożliwiającego jednostce centralnej ETIAS i jednostkom krajowym ETIAS rozpatrywanie wniosków.

System informacyjny ETIAS będzie ponownie wykorzystywać, na tyle na ile jest to technicznie możliwe, sprzęt i oprogramowanie elementów składowych systemu wjazdu/wyjazdu oraz jego infrastrukturę łączności. Ustanowiona zostanie także interoperacyjność z innymi systemami informacyjnymi, do których ETIAS ma wgląd, takimi jak: wizowy system informacyjny (VIS), dane Europolu, System Informacyjny Schengen (SIS), Eurodac i europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS).

Jednostka centralna ETIAS zostanie utworzona w ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej i będzie częścią jej ram prawnych i ram polityki. Jednostka centralna ETIAS, która działa w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, będzie mieć cztery podstawowe zadania: 1) zapewnienie, by dane przechowywane w plikach wniosków i dane zapisane w systemie centralnym ETIAS były poprawne i aktualne, 2) w razie potrzeby, sprawdzenie wniosków o zezwolenie na podróż w celu wyeliminowania wszelkich niejasności co do tożsamości wnioskodawcy w przypadku trafienia otrzymanego podczas automatycznego procesu, 3) określenie, testowanie, wdrożenie, ocenę i zmiany szczegółowych wskaźników ryzyka uwzględnionych w regułach kontroli przesiewowych ETIAS po konsultacji z radą ds. kontroli przesiewowej, oraz 4) przeprowadzanie regularnych kontroli dotyczących zarządzania wnioskami oraz wdrażania reguł kontroli przesiewowej ETIAS, w szczególności jeśli chodzi o ich wpływ na prawa podstawowe, a także prywatność i ochronę danych.

Jednostki krajowe ETIAS zostałyby utworzone w każdym państwie członkowskim, a ich głównym obowiązkiem byłoby przeprowadzanie oceny ryzyka i podejmowanie decyzji w sprawie zezwolenia na podróż w przypadku wniosków odrzuconych w automatycznym procesie składania wniosków. Musiałyby one posiadać odpowiednie zasoby, by móc spełniać swoje zadania 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. W razie potrzeby jednostki te konsultowałyby się z innymi jednostkami krajowymi i z Europolem, a gdyby inne państwa członkowskie chciały się z nimi skonsultować – wydawałyby opinie. Jednostki te funkcjonowałyby również jako krajowe centralne punkty dostępu w przypadku wniosków o dostęp do danych ETIAS na potrzeby egzekwowania

prawa, aby zapobiegać przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wchodzącym w zakres ich kompetencji, wykrywać je lub prowadzić w ich sprawie dochodzenia.

W ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowiono by **radę ds. kontroli przesiewowej ETIAS**, pełniącą funkcję doradczą. Rada składałaby się z przedstawicieli każdej jednostki krajowej ETIAS i Europolu i konsultowano by z nią określanie, ocenę i zmiany wskaźników ryzyka oraz wdrożenie listy ostrzegawczej ETIAS.

Zakres

ETIAS będzie mieć zastosowanie do obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, a w przypadku kontroli zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia publicznego – do członków rodzin obywateli Unii Europejskiej oraz obywateli państw trzecich korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się, jeśli nie posiadają oni karty pobytowej.

Systemu ETIAS nie będzie się stosować do: posiadaczy wiz długoterminowych, posiadaczy zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego, obywateli minipaństw w strefie Schengen, posiadaczy paszportów dyplomatycznych i członków załogi statków lub statków powietrznych podczas pełnienia służby, obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywatela UE lub obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, i posiadają ważną kartę pobytową, ani do osób posiadających status uchodźcy, bezpaństwowców lub innych osób, które mieszkają w państwie członkowskim i posiadają dokument podróży wydany przez państwo członkowskie.

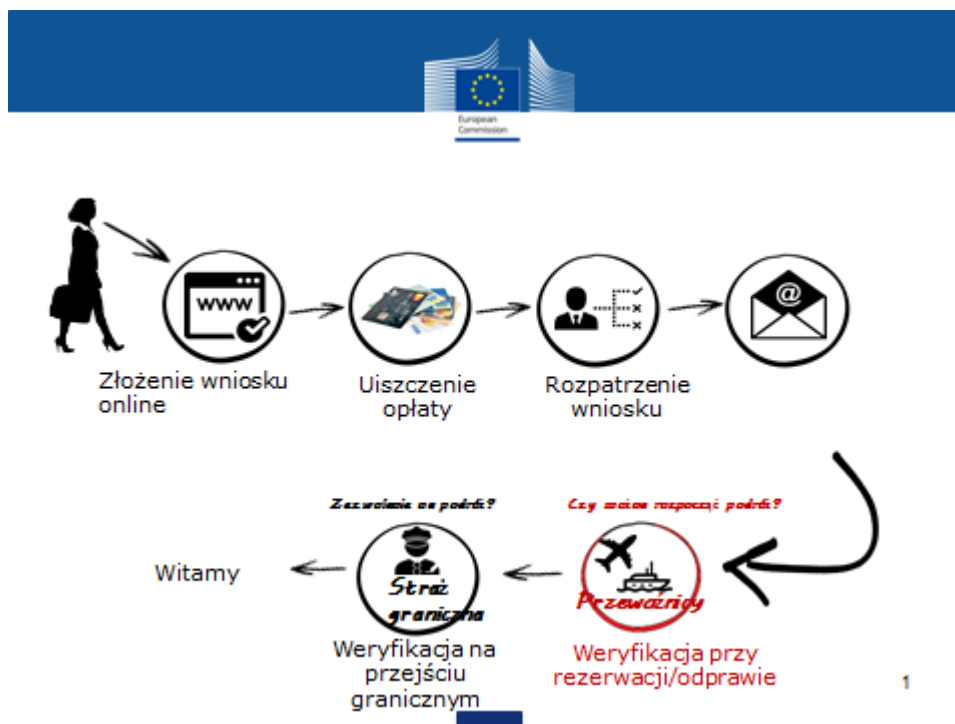
System ETIAS nie ma zastosowania do obywateli UE. W związku z tym obywatele państw trzecich posiadający wiele obywatelstw, w tym obywatelstwo państwa członkowskiego UE, muszą przy wjeździe do strefy Schengen korzystać z paszportu wydanego przez to państwo członkowskie UE.

Posiadacze zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego są wyłączeni z zakresu rozporządzenia ETIAS pod warunkiem dokładnej oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z tą kategorią osób zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1931/2006 ustanawiającym przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniającym postanowienia konwencji z Schengen. Komisja Europejska przeanalizuje potrzebę zmiany rozporządzenia (WE) nr 1931/2006 w celu zagwarantowania, by warunki wydawania zezwoleń na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego zapewniały odpowiednią ocenę zagrożeń dla bezpieczeństwa, nie ograniczając jednak w żaden sposób ułatwień oferowanych posiadaczom zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego na mocy tego rozporządzenia i kodeksu granicznego Schengen. Komisja Europejska zbada również zabezpieczenia tego zezwolenia.

Proces składania wniosku o zezwolenie na podróż oraz wydawania tego zezwolenia

We wniosku ustawodawczym w sposób szczegółowy określono praktyczne etapy i proces wydawania zezwolenia na podróż lub odmowy jego wydania. Na poniższym wykresie przedstawiono schemat procesu z perspektywy obywatela państwa trzeciego zwolnionego z obowiązku wizowego.

Rysunek 1: Etapy podróży z ETIAS

Wniosek online

Przed planowaną podróżą wnioskodawca tworzy internetowy wniosek na specjalnej stronie internetowej lub za pomocą aplikacji mobilnej.

Aby wypełnić wniosek, każdy wnioskodawca będzie musiał podać następujące dane:

- nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe, imię i nazwisko (imiona i nazwiska) zwyczajowe; datę urodzenia, miejsce urodzenia, państwo urodzenia, płeć, aktualne obywatelstwo, imiona rodziców wnioskodawcy; adres domowy;
- dokument podróży;
- w stosownych przypadkach, pozostałe obywatelstwa;
- informacje o pobycie długoterminowym;
- adres e-mail, numer telefonu;
- państwo członkowskie planowanego pierwszego wjazdu;
- informacje na temat wykształcenia i wykonywanego zawodu;
- odpowiedzi na zestaw pytań ogólnych ETIAS (dotyczących chorób mogących przerodzić się w epidemię lub innych chorób zakaźnych lub zakaźnych chorób pasożytniczych; wpisów w rejestrach karnych; obecności na obszarach działań wojennych;; każdej wcześniejszej decyzji o powrocie na granice lub nakazów opuszczenia terytorium państwa członkowskiego UE),

- jeśli wnioskodawca jest małoletni – dane identyfikacyjne osoby odpowiedzialnej za małoletniego;
- jeśli wniosek składa osoba inna niż wnioskodawca – dane identyfikacyjne osoby lub przedsiębiorstwa, które reprezentuje (w stosownych przypadkach).
- W przypadku członków rodziny obywatela UE/obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się bez karty pobytowej: ich status jako członków rodziny; dane identyfikacyjne członka rodziny, z którym wnioskodawcę łączy pokrewieństwo; związku pokrewieństwa.

Wypełnienie internetowego formularza wniosku zasadniczo nie zajmowałoby więcej niż 10 minut. Poza posiadaniem ważnego paszportu żadna dodatkowa dokumentacja nie byłaby wymagana, aby odpowiedzieć na zadawane pytania.

System ETIAS przyjmowałby wnioski złożone w imieniu wnioskodawcy w sytuacji, gdy obywatele państw trzecich zwolnieni z obowiązku wizowego nie będą mogli sami stworzyć wniosku (na przykład z powodu wieku, poziomu umiejętności czytania i pisanie, dostępu do technologii informacyjnych i nieumiejętności skorzystania z nich). W takich przypadkach wniosek może zostać złożony przez osobę trzecią, pod warunkiem że tożsamość tej osoby zostanie podana we wniosku.

Wnioskodawcy, którzy planują podróż z daleka, zazwyczaj kupują bilet online lub za pośrednictwem biura podróży. Obie te opcje wymagają skorzystania z technologii informacyjnych. Wnioskodawca będzie mieć zatem bezpośredni dostęp do technologii wymaganych do złożenia wniosku ETIAS lub będzie mieć możliwość zwrócenia się do pracownika biura podróży o wprowadzenie wniosku w jego imieniu.

Uiszczenie opłaty

Po przygotowaniu wniosku od wszystkich wnioskodawców w wieku powyżej 18 lat wymagane jest uiszczenie opłaty w wysokości 5 EUR za wniosek. Byłaby to płatność elektroniczna w euro wykonana z użyciem karty kredytowej lub innymi metodami płatności. Dostępne metody płatności mogą zostać bliżej określone na późniejszym etapie, tak aby uwzględnić dodatkowe i aktualne metody oraz nowości technologiczne i ich dostępność, a także aby nie utrudniać płatności obywatelom państw trzecich objętych ruchem bezwizowym, którzy mogą nie mieć dostępu do pewnych metod płatności, kiedy składają wniosek o zezwolenie ETIAS.

Płatnościami zarządzałby bank lub pośrednik finansowy. Dane niezbędne do realizacji płatności byłyby przekazywane wyłącznie przedsiębiorstwu wykonującemu daną transakcję finansową i nie byłyby przetwarzane przez ETIAS w związku z rozpatrywaniem wniosku.

Po otrzymaniu płatności wniosek ETIAS jest automatycznie wprowadzany do systemu.

Rozpatrywanie wniosku

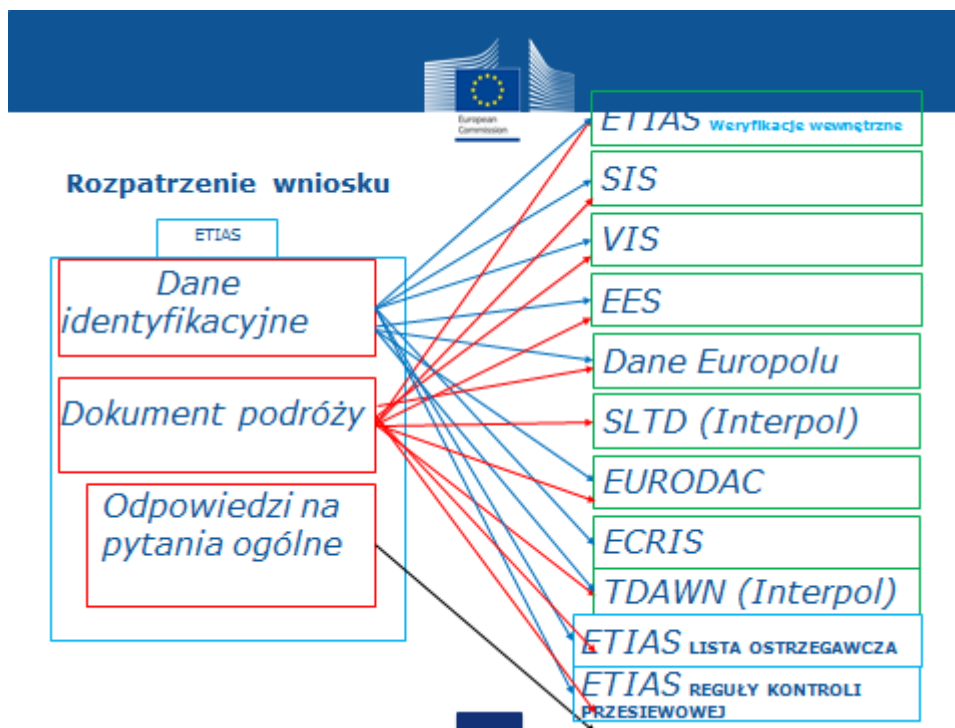
Proces oceny wniosku i podejmowania decyzji rozpoczynałby się niezwłocznie po potwierdzeniu uiszczenia opłaty.

Wniosek byłby rozpatrywany automatycznie. W stosownych przypadkach wniosek podlegałby rozpatrzeniu ręcznemu przez jednostkę centralną ETIAS i jednostkę krajową (jednostki krajowe) ETIAS.

Etap 1 – Rozpatrywanie automatyczne

Na tym zautomatyzowanym etapie będą przetwarzane dane identyfikacyjne, dane dotyczące dokumentu podróży, a także odpowiedzi na pytania ogólne. System centralny w ciągu kilku minut przejdzie do w pełni zautomatyzowanej kontroli krzyżowej informacji przedstawionych przez wnioskodawcę z informacjami w innych systemach informacyjnych, na liście ostrzegawczej stworzonej w ETIAS oraz z jasno określonymi regułami kontroli przesiewowej ETIAS.

Rysunek 2: Automatyczne rozpatrywanie wniosku

Ten zautomatyzowany proces ma służyć upewnieniu się, że:

- nie istnieje już żadne inne ważne zezwolenie na podróż; podane we wniosku dane dotyczące dokumentu podróży nie pokrywają się z danymi w innym wniosku o zezwolenie na podróż powiązanym z innymi danymi identyfikacyjnymi ani że wnioskodawca lub powiązany dokument podróży nie figurują we wniosku o zezwolenie na podróż (ETIAS), którego udzielenia odmówiono, we wniosku o zezwolenie, który wycofano lub unieważniono;
- wnioskodawca nie jest przedmiotem wpisu dotyczącego odmowy wjazdu (SIS) lub dokument podróży wykorzystany przy składaniu wniosku nie odpowiada dokumentowi podróży, którego zaginięcie, kradzież lub unieważnienie zgłoszono (SIS i baza danych SLTD Interpolu);
- wnioskodawca nie jest przedmiotem wpisu na podstawie europejskiego nakazu aresztowania lub nie jest poszukiwany w celu aresztowania lub ekstradycji (SIS);
- wnioskodawca nie został zgłoszony, obecnie lub w przeszłości, jako osoba przekraczająca dozwolony okres pobytu lub nie odmówiono mu wjazdu (EES);
- nie odrzucono wniosku o wydanie wizy wnioskodawcy w wizowym systemie informacyjnym (VIS – odnosiłoby się to do obywateli państw, które w ciągu ostatnich maksymalnie pięciu lat zostały objęte programem znoszenia wiz, lub wnioskodawców, którzy mają więcej niż jedno obywatelstwo);

- wnioskodawca i dane podane we wniosku odpowiadają informacjom zarejestrowanym w danych Europolu;
- przeprowadzono ocenę ryzyka pod kątem ryzyka nielegalnej migracji, a zwłaszcza czy wnioskodawca był objęty decyzją nakazującą powrót lub nakazem wydalenia wydanym po wycofaniu lub odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (Eurodac¹¹);
- nie odnotowano wpisów w rejestrach karnych (ECRIS);
- wnioskodawca ani jego dokument podróży nie są przedmiotem wpisu w bazie Interpolu (TDAWN).

Ten automatyczny proces pozwalałby się także upewnić, że wnioskodawca nie jest wpisany na listę ostrzegawczą ETIAS oraz sprawdzić, czy wnioskodawca odpowiedział twierdząco na którekolwiek z pytań ogólnych ETIAS.

Do oceny pliku wniosku wykorzystywane będą wyraźnie zdefiniowane reguły kontroli przesiewowej w ramach systemu centralnego ETIAS. Reguły te obejmują algorytm, który będzie porównywać dane zapisane w pliku wniosku ETIAS ze szczegółowymi wskaźnikami ryzyka wskazującymi zidentyfikowane ryzyko nielegalnej migracji, zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. Szczegółowe wskaźniki ryzyka zostaną ustalone przez jednostkę centralną ETIAS po konsultacji z radą ds. kontroli przesiewowej ETIAS (zob. poniżej).

Ryzyko nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego zostaną określone na podstawie:

- statystyk EES dotyczących odbiegających od normy odsetków osób przekraczających dozwolony okres pobytu lub odmów wjazdu dla określonych grup obywateli państw trzecich;
- statystyk ETIAS dotyczących odmów wydania zezwolenia na podróż z powodu ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożeń dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego związanych z określoną grupą obywateli państw trzecich;
- statystyk wygenerowanych przez EES i ETIAS wskazujących na powiązania między informacjami zebranymi za pośrednictwem formularza wniosku ETIAS a informacjami na temat osób przekraczających dozwolony okres pobytu oraz odmów wjazdu;
- informacji dostarczonych przez państwa członkowskie na temat szczegółowych wskaźników ryzyka dla bezpieczeństwa lub zagrożeń stwierdzonych przez te państwa członkowskie;
- informacji dostarczonych przez państwa członkowskie, a także przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC), dotyczących konkretnych zagrożeń dla zdrowia publicznego.

Wspomniane reguły kontroli przesiewowej oraz informacje dotyczące ryzyka nielegalnej migracji i zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego będą ukierunkowane, proporcjonalne i szczegółowe. Zestawy danych wykorzystywanych do tych reguł w żadnym wypadku nie będą oparte na rasie ani pochodzeniu etnicznym, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych ani

¹¹ COM(2016) 272 final.

światopoglądowych, przynależności do związków zawodowych, życiu seksualnym ani orientacji seksualnej danej osoby.

Jeśli w procesie automatycznym nie odnotowano żadnego trafienia ani żadnego elementu wymagającego dodatkowej analizy, zezwolenie na podróż wydawane jest automatycznie i wnioskodawca jest informowany za pośrednictwem poczty elektronicznej. W przypadku znacznej większości wniosków uzyskana odpowiedź będzie pozytywna (oczekuje się, że będzie to ponad 95 % przypadków) i zostanie ona przekazana wnioskodawcy w ciągu kilku minut po dokonaniu płatności.

Jeśli w procesie automatycznym wystąpi trafienie lub zidentyfikowane zostaną elementy wymagające dalszej analizy, wniosek będzie oceniany na dalszym etapie ręcznie.

Etap 2 (w stosownych przypadkach) – rozpatrywanie ręczne przez jednostkę centralną ETIAS

Jeśli podczas automatycznego sprawdzania odnotowane zostanie trafienie z innych systemów informacyjnych lub listy ostrzegawczej ETIAS bądź szczegółowych wskaźników ryzyka, lub jeśli sprawdzanie to nie przyniesie rozstrzygnięcia, ponieważ nie będzie pewności co do tożsamości wnioskodawcy, jednostka centralna ETIAS przeprowadzi ręczną analizę wniosku. Jednostka centralna ETIAS skontroluje wniosek w celu wyeliminowania wszelkich niejasności co do tożsamości wnioskodawcy, wykorzystując do tego informacje zgłoszone w procesie zautomatyzowanym. Taka kontrola może również doprowadzić do uzyskania pozytywnej odpowiedzi w sprawie wniosku w ciągu 12 godzin. Jeśli trafienie zostanie potwierdzone, wniosek jest przekazywany do jednostki krajowej ETIAS państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, zgodnie z informacją podaną przez wnioskodawcę w procesie składania wniosków.

Oczekuje się, że po zweryfikowaniu danych przez jednostkę centralną ETIAS pozytywną decyzję wydawano by w przypadku dodatkowych 3-4 % wniosków. Oznaczałoby to, że pozostałe 1-2 % wniosków ETIAS, w których odnotowano trafienie lub trafienia, byłoby przekazywane do jednostek krajowych ETIAS w celu ręcznego rozpatrzenia i podjęcia decyzji.

Etap 3 (w stosownych przypadkach) – rozpatrywanie ręczne w jednostce krajowej ETIAS w państwie członkowskim pierwszego wjazdu

Jeśli podczas automatycznego rozpatrywania wniosku przez system centralny ETIAS uzyska się (potwierdzone) trafienie z jakiegokolwiek z konsultowanych baz danych lub listy ostrzegawczej ETIAS lub stwierdzi się, że wnioskodawca spełnia reguły kontroli przesiewowej, wniosek zostanie przekazany do jednostek krajowych ETIAS.

Przypisanie wniosku przez ETIAS do konkretnego państwa członkowskiego byłoby automatyczne. Wniosek kierowano by do państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, zadeklarowanego przez podróżnego w formularzu wniosku.

Po przekazaniu wniosku do właściwej jednostki krajowej ETIAS, jednostka ta musiałaby dokonać oceny pliku wniosku i poinformować wnioskodawcę nie później niż 72 godziny po złożeniu wniosku o podjętej decyzji (negatywnej lub pozytywnej). Zadaniem właściwej jednostki krajowej ETIAS byłaby ocena ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego i podjęcie decyzji o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż.

Jeśli wnioskodawca otrzyma decyzję odmowną w sprawie swojego wniosku, zawsze będzie mu przysługiwać prawo do wniesienia odwołania. Postępowanie odwoławcze zostałoby wszczęte w państwie członkowskim, które podjęło decyzję w sprawie wniosku oraz zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego. Ponadto w sytuacjach wynikających ze względów

humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub z powodu zobowiązań międzynarodowych przewidziano zastosowanie specjalnej procedury, zgodnie z którą jednostki krajowe ETIAS mogą wydać zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej i czasowej.

W przypadku gdy informacje przedstawione przez podróżnego w formularzu wniosku nie pozwalają właściwej jednostce krajowej ETIAS na podjęcie decyzji o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż, jednostka ta może zwrócić się do wnioskodawcy o przekazanie dodatkowych informacji lub dokumentacji. Wnioskodawca otrzymywałby wówczas wiadomość e-mail z prośbą o przedstawienie brakujących informacji lub dokumentów, które zostałyby w tej wiadomości wyraźnie określone. Informacje te należałoby przedstawić w ciągu siedmiu dni roboczych, a krajowa jednostka ETIAS musiałaby przeanalizować te informacje w ciągu maksymalnie 72 godzin od czasu ich dostarczenia przez podróżnego. W wyjątkowych okolicznościach jednostka krajowa ETIAS może za pośrednictwem wiadomości e-mail zaprosić wnioskodawcę na rozmowę w konsulacie w państwie zamieszkania wnioskodawcy.

Jednostki krajowe ETIAS podczas ręcznego rozpatrywania wniosków, za których rozpatrzenie są odpowiedzialne, mogą korzystać z informacji dostępnych w krajowych bazach danych lub innych zdecentralizowanych systemach, do których mają dostęp. W trakcie tego procesu konsultowano by się także z właściwymi organami innych państw członkowskich i z Europolem, które to podmioty uzyskiwałyby dostęp do stosownych informacji dodatkowych lub dokumentacji, jeśli to one byłyby odpowiedzialne za dane, które doprowadziły do wystąpienia trafienia w trakcie kontroli krzyżowej z innymi systemami informacyjnymi. Jednostka krajowa ETIAS konsultowanego państwa członkowskiego miałaby wówczas 24 godziny na wydanie uzasadnionej opinii, pozytywnej lub negatywnej, w sprawie wniosku, co zostałoby wpisane do pliku wniosku. Jeśli co najmniej jedna jednostka krajowa ETIAS, z którą się konsultowano, wydałaby negatywną opinię w sprawie wniosku, odpowiedzialne państwo członkowskie odmawiałoby wydania zezwolenia na podróż.

W kontekście rozpatrywania ręcznego konieczne jest, aby właściwe organy ścigania miały dostęp do odpowiednich i jasno określonych informacji w ETIAS, jeżeli jest to niezbędne do zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia w ich sprawie dochodzeń. Dostęp do danych przechowywanych w wizowym systemie informacyjnym (VIS) dla celów związanych ze ściganiem przestępstw już okazał się użyteczny, gdyż umożliwił śledczym poczynienie znaczących postępów w sprawach dotyczących handlu ludźmi, terroryzmu lub nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. W wizowym systemie informacyjnym nie są jednak ujęte dane dotyczące obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego.

W czasach przestępczości o charakterze globalnym może zająć konieczność, by organy ścigania w konkretnym dochodzeniu oraz w celu ustalenia dowodów i informacji dotyczących osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub osoby, która mogła paść ofiarą przestępstwa, skorzystały z dostępnych danych wygenerowanych przez ETIAS. Dane przechowywane w ETIAS mogą również być konieczne do identyfikacji sprawcy przestępstwa terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa, zwłaszcza jeśli niezbędne są natychmiastowe działania. Dostęp do ETIAS w tym celu powinien być przyznawany tylko na uzasadniony wniosek właściwych organów, zawierający wyjaśnienie powodów, dla których udzielenie takiego dostępu jest konieczne. Wniosek ten powinien być przedmiotem wcześniejszego przeglądu dokonanego przez sąd lub przez organ, które gwarantują pełną niezależność i bezstronność. W wyjątkowo pilnych przypadkach natychmiastowe uzyskanie danych osobowych przez organy ścigania może jednak być kluczowe, aby zapobiec popełnieniu poważnego przestępstwa lub ścigać jego sprawców. Wówczas przegląd danych osobowych wygenerowanych w ETIAS dokonuje się w sposób możliwie jak najsprawniejszy, po udzieleniu właściwym organom dostępu do tych danych.

Aby zapobiec systematycznemu przeszukiwaniu ETIAS przez organy ścigania, dane przechowywane w systemie centralnym ETIAS będą udostępniane tylko w określonych przypadkach i tylko jeśli jest to konieczne do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia w ich sprawie dochodzeń. Wyznaczone organy i Europol powinny zwracać się z wnioskiem o udzielenie dostępu do ETIAS tylko wówczas, gdy istnieją uzasadnione powody, aby przypuszczać, że uzyskane dzięki niemu informacje znacznie ułatwią im zapobieganie przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywanie ich lub prowadzenie w ich sprawie dochodzeń. Wyznaczone organy i Europol powinny zwracać się z wnioskiem o udzielenie dostępu do ETIAS tylko wtedy, gdy wcześniejsze wyszukiwanie we wszystkich odpowiednich krajowych bazach danych danego państwa członkowskiego oraz bazach danych Europolu nie doprowadziło do uzyskania wymaganych informacji.

Jeśli rozpatrywanie ręczne wniosku ma miejsce, ponieważ odnotowano trafienie w danych Europolu, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego konsultuje się z Europolem w przypadkach wchodzących w zakres mandatu Europolu. W takich przypadkach jednostka krajowa ETIAS danego państwa członkowskiego przekazałaby Europolowi stosowne dane z pliku wniosku oraz przedmiotowe trafienia, które są konieczne, by dokonać konsultacji, a także odpowiednie informacje dodatkowe lub dokumentację przedstawione przez wnioskodawcę. Europol przedstawiałby uzasadnioną opinię w ciągu 24 godzin.

Jednostka krajowa ETIAS wprowadzałaby informacje dotyczące ostatecznej decyzji do systemu centralnego. Podczas powiadamiania wnioskodawcy o decyzji system będzie go także informować, w stosownych przypadkach, o tym, który organ krajowy był odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku i podjęcie decyzji w sprawie zezwolenia na podróż. System centralny, jednostka centralna i jednostka krajowa ETIAS będą prowadzić rejestr wszystkich wykonanych operacji przetwarzania danych. Rejestr ten wskazywałby datę i godzinę, dane wykorzystywane do zautomatyzowanego rozpatrywania wniosków oraz trafienia uzyskane podczas weryfikacji. Podjęta decyzja w sprawie zezwolenia na podróż, pozytywna bądź negatywna, byłaby uzasadniana i wyjaśniana. Decyzja wraz z jej uzasadnieniem są rejestrowane w indywidualnym pliku wniosku ETIAS przez podmiot, który podjął decyzję.

We wszystkich przypadkach ostateczna decyzja musi być podjęta przez jednostkę krajową ETIAS w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wniosku przez system centralny.

Odpowiedź udzielana wnioskodawcom

Wnioskodawcy otrzymywaliby wiadomość e-mail z ważnym zezwoleniem na podróż i numerem tego zezwolenia, lub z uzasadnieniem odmowy udzielenia zezwolenia. Zezwolenie na podróż byłoby ważne przez 5 lat (lub do daty ważności paszportu). W przypadku odmowy udzielenia zezwolenia na podróż wnioskodawca byłby informowany o tym, który organ krajowy był odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku i wydanie decyzji w sprawie zezwolenia na podróż, a także o procedurze, jaką należy zastosować na wypadek odwołania.

Kontrola przez przewoźników

Przed wejściem pasażerów na pokład przewoźnicy muszą zweryfikować, czy obywatele państw trzecich zwolnieni z obowiązku wizowego posiadają ważne zezwolenie na podróż ETIAS. Mogą to zrobić za pośrednictwem interfejsu internetowego lub za pomocą innych mobilnych rozwiązań technicznych.

Jeśli podróżnemu posiadającemu ważne zezwolenie na podróż odmówiono by następnie wjazdu na granicę, przewoźnik pozostawałby odpowiedzialny za zabranie podróżnego do początkowego miejsca wejścia na pokład, ale nie ponosiłby żadnych kar.

Jeśli podróżnemu nieposiadającemu ważnego zezwolenia na podróż pozwolono by na wejście na pokład i następnie odmówiono wjazdu na granicę, przewoźnik nie tylko pozostawałby odpowiedzialny za zabranie podróżnego do początkowego miejsca wejścia na pokład, ale także poniósłby karę.

Przejazd na przejście graniczne ze strefą Schengen

Gdy podróżny przybędzie na przejście graniczne, funkcjonariusz straży granicznej dokona elektronicznego odczytu danych z dokumentu podróży w ramach standardowego procesu kontroli granicznej. To uruchomi proces wyszukiwania w różnych bazach danych, jak określono w kodeksie granicznym Schengen, w tym w ETIAS, co umożliwi uzyskanie informacji o aktualnym statusie zezwolenia na podróż. Sam plik ETIAS nie będzie dostępny dla funkcjonariusza straży granicznej w celu przeprowadzenia kontroli granicznej.

Jeśli podróżny nie posiadałby ważnego zezwolenia na podróż, funkcjonariusz straży granicznej musiałby odmówić wjazdu do strefy Schengen oraz odpowiednio zakończyć proces kontroli granicznej. Podróżny zostałby zarejestrowany w EES, podobnie jak odmowa wjazdu, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EES.

Jeżeli podróżny posiadałby ważne zezwolenie na podróż, proces kontroli granicznej zostałby przeprowadzony zgodnie z kodeksem granicznym Schengen. W wyniku tego procesu podróżny może zostać upoważniony do wjazdu do strefy Schengen lub może takiego upoważnienia nie otrzymać, na warunkach określonych w kodeksie granicznym Schengen.

Cofnięcie lub unieważnienie zezwolenia na podróż

Wydane zezwolenie na podróż musi zostać unieważnione lub cofnięte z chwilą, gdy stanie się oczywiste, że warunki wydania zezwolenia nie były spełnione w momencie jego wydania, lub przestały być spełniane, w szczególności gdy istnieją poważne powody, by sądzić, że zezwolenie uzyskano w sposób nieuczciwy. Decyzja o cofnięciu lub unieważnieniu zezwolenia będzie z zasady podejmowana przez organy państwa członkowskiego, które posiada dowody prowadzące do cofnięcia lub unieważnienia zezwolenia, bądź przez jednostkę krajową ETIAS państwa członkowskiego pierwszego wjazdu zadeklarowanego przez wnioskodawcę.

W szczególności, jeśli stworzony zostanie nowy wpis w SIS dotyczący odmowy wjazdu, SIS poinformuje system centralny ETIAS, który z kolei sprawdzi, czy ten nowy wpis nie odnosi się do ważnego zezwolenia na podróż. Gdyby tak było, państwo członkowskie, które stworzyło wpis, zostanie niezwłocznie poinformowane i będzie musiało rozpocząć procedurę służącą cofnięciu zezwolenia na podróż.

Rola Europolu

Europol wnosi wkład w wartość dodaną, jaką ETIAS przyniesie bezpieczeństwu wewnętrznemu UE. Odzwierciedla to rolę Europolu jako unijnego centrum informacji oraz głównego narzędzia współpracy na rzecz bezpieczeństwa w obrębie wzmocnionych ram regulacyjnych. Dane przedstawione przez wnioskodawców ubiegających się o zezwolenie ETIAS zostaną zweryfikowane w oparciu o dane będące w posiadaniu Europolu i dotyczące osób, które podejrzewa się popełnienie przestępstwa lub o udział w przestępstwie lub w odniesieniu do których istnieją przesłanki faktyczne lub uzasadnione powody, by sądzić, że popełnią one takie przestępstwo.

Europol ma wyjątkową możliwość połączenia informacji, które nie są dostępne dla poszczególnych państw członkowskich lub których nie ma w innych bazach danych UE.

Z tego też powodu Europol będzie zaangażowany w określanie reguł kontroli przesiewowej ETIAS poprzez swój udział w radzie ds. kontroli przesiewowej ETIAS. Będzie także zarządzać listą ostrzegawczą ETIAS w ramach danych Europolu. Ponadto jednostki krajowe ETIAS mogą konsultować się z Europolem, jeżeli podczas automatycznego rozpatrywania wniosku w ETIAS zostanie odnotowane trafienie w przypadkach wchodzących w zakres mandatu Europolu. Dzięki temu podczas dokonywania oceny wniosku ETIAS złożonego przez osobę, która może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa, jednostki krajowe ETIAS będą mogły skorzystać ze stosownych informacji, które mogą być dostępne dla Europolu. Wreszcie, Europol może zwrócić się o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS w szczególnym przypadku, kiedy Europol wspiera działania państw członkowskich służące zapobieganiu przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom wchodzącym w zakres mandatu Europolu, wykrywaniu tych przestępstw lub prowadzeniu w ich sprawie dochodzeń.

Infrastruktura techniczna ETIAS

ETIAS zapewniłaby infrastrukturę techniczną, która umożliwi:

- wprowadzanie przez wnioskodawców danych wymaganych dla każdego internetowego wniosku o zezwolenie na podróż, oraz dostęp do odpowiednich wskazówek w przypadku wątpliwości;
- tworzenie, aktualizowanie i usuwanie wniosków o zezwolenie na podróż przez system centralny ETIAS, a także zapewnienie dostępu do informacji gromadzonych w celu rozpatrzenia wniosku, do czasu podjęcia decyzji o wydaniu zezwolenia lub odmowie wydania zezwolenia;
- przetwarzanie danych osobowych wnioskodawcy przez system centralny ETIAS, aby przeprowadzić wyszukiwanie w konkretnych bazach danych oraz uzyskać zawarte w nich informacje dotyczące wnioskodawcy do celów oceny wniosku;
- uzyskanie dostępu do informacji o statusie zezwolenia na podróż przez funkcjonariuszy straży granicznej na dowolnym przejściu granicznym strefy Schengen dzięki odczytaniu danych z dokumentu podróży zawartych w polu przeznaczonym do odczytu maszynowego lub odczytaniu numeru wniosku;
- sprawdzenie statusu zezwolenia na podróż przez przewoźników przy wykorzystaniu jedynie danych z dokumentu podróży zawartych w polu przeznaczonym do odczytu maszynowego lub numeru wniosku;
- zarządzanie procesem rozpatrywania wniosków, obejmującym wymianę informacji z właściwymi organami innych państw członkowskich oraz powiadomienia wnioskodawców, przez personel jednostki centralnej ETIAS oraz jednostek krajowych ETIAS;
- przygotowywanie statystyk przez jednostkę centralną ETIAS oraz personel i właściwe organy w jednostkach krajowych ETIAS z wykorzystaniem zanonimizowanych danych, bez możliwości identyfikacji poszczególnych osób dzięki zawężeniu statystyk do bardzo małej grupy.

Infrastruktura techniczna ETIAS musi zapewniać terminowe udzielanie odpowiedzi przewoźnikom oraz w ramach operacji kontroli granicznej w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, oferując dostępność na poziomie 99,9 %. System informacji ETIAS musi także gwarantować mechanizmy ochrony o najwyższym poziomie zabezpieczeń przeciwko naruszaniu danych, ich udostępnianiu lub ujawnianiu osobom nieupoważnionym, uszkodzeniu danych oraz utracie integralności danych. W celu spełnienia tego wymogu przyjęty zostanie środek wykonawczy w postaci planu bezpieczeństwa.

Okres przechowywania danych

Zasadniczo okres przechowywania danych z wniosku ETIAS będzie wynosić 5 lat od czasu ostatniego wykorzystania zezwolenia na podróż lub od czasu ostatniej decyzji w sprawie odmowy wydania zezwolenia, cofnięcia zezwolenia lub jego unieważnienia. Okres przechowywania odpowiada okresowi przechowywania wpisu EES w przypadku upoważnienia do wjazdu wydanego na podstawie zezwolenia na podróż ETIAS. Taka synchronizacja okresów przechowywania gwarantuje, że zarówno wpis dotyczący wjazdu, jak i powiązane zezwolenie na podróż są przechowywane przez taki sam okres i stanowi dodatkowy element interoperacyjności między ETIAS i EES. Jest ona konieczna, aby umożliwić właściwym organom przeprowadzenie koniecznej analizy ryzyka wymaganej zgodnie z kodeksem granicznym Schengen i ETIAS. Okres przechowywania wpłynie także na zmniejszenie częstotliwości ponownego składania wniosków i przyniesie korzyści wszystkim podróżnym. Po upływie okresu przechowywania plik wniosku ETIAS będzie automatycznie i w całości usuwany.

Interoperacyjność i wymiana zasobów z EES

Proponowane rozporządzenie zawiera zasadę ogólną, w myśl której ETIAS opiera się na interoperacyjności systemów informacyjnych, które są konsultowane (EES, SIS, VIS, dane Europolu, Eurodac i ECRIS), oraz na ponownym wykorzystywaniu elementów opracowanych dla tych systemów informacyjnych, w szczególności EES. Takie podejście prowadzi również do znacznych oszczędności kosztów związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem ETIAS.

ETIAS i EES miałyby wspólne repozytorium danych osobowych obywateli państw trzecich, w którym dodatkowe dane z wniosków ETIAS (np. informacje o pobycie, odpowiedzi na pytania ogólne, adres IP) oraz rejestry wjazdu/wyjazdu EES byłyby przechowywane oddzielnie, ale byłyby połączone z jednym wspólnym plikiem identyfikacyjnym. Takie podejście jest w pełni zgodne ze strategią interoperacyjności zaproponowaną w komunikacie w sprawie sprawniejszych i bardziej inteligentnych systemów informacyjnych do celów zarządzania granicami i zapewnienia bezpieczeństwa z dnia 6 kwietnia 2016 r. i uwzględniałoby wszystkie odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony danych.

Następujące elementy EES są wspólnie użytkowane lub ponownie wykorzystywane:

- sieć rozległa (wdrożona jako sieć wirtualna i obecnie nazywana Testa-ng, która łączy domeny krajowe państw członkowskich z domeną centralną) ma wystarczającą wydajność, by przekazywać komunikaty ETIAS pomiędzy infrastrukturami krajowymi a systemem centralnym;
- jednolity interfejs krajowy, który jest systemem generycznym opracowanym i wdrożonym przez eu-LISA w celu zapewnienia usług łączności pomiędzy krajowymi infrastrukturami granicznymi i systemem centralnym, będzie również wykorzystywany do przekazywania komunikatów ETIAS;

- środki techniczne, które pozwalają przewoźnikom na sprawdzanie w ETIAS statusu obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego i podróżujących do strefy Schengen, będą wykorzystywać takie same usługi jak usługi, które przewidziano dla EES;
- środki techniczne, które pozwalają wnioskodawcom na wprowadzanie wniosków do ETIAS (wdrożone jako interfejs internetowy i platforma mobilna), będą również korzystać z infrastruktury dostępnej w ramach EES w celu umożliwienia podróżnym sprawdzenia czasu pozostałego do końca okresu dozwolonego pobytu.

Koszty etapu tworzenia i etapu funkcjonowania

Koszty opracowania systemu ETIAS szacuje się na 212,1 mln EUR, a średnie roczne koszty operacyjne na 85 mln EUR. ETIAS byłby samowystarczalny pod względem finansowym, gdyż roczne koszty operacyjne pokrywałyby przychody z opłat.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulującego przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych między państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy.

Rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II).

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego systemu wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ścigania i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 767/2008 i rozporządzenie (UE) nr 1077/2011, COM(2016) 194 final.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości.

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję ramową Rady 2009/315/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w odniesieniu do europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) i zastępującej decyzję Rady 2009/316/WSiSW.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Wniosek w sprawie ETIAS został przygotowany w oparciu o studium wykonalności. W ramach tego studium Komisja zebrała opinie ekspertów z państw członkowskich na temat kontroli granicznej i bezpieczeństwa granic. Ponadto główne elementy wniosku w sprawie ETIAS zostały omówione na forum

grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. systemów informacyjnych i interoperacyjności, którą utworzono w następstwie komunikatu w sprawie sprawniejszych i bardziej inteligentnych systemów zarządzania granicami z dnia 6 kwietnia 2016 r. Konsultacje przeprowadzono także z przedstawicielami przewoźników lotniczych, morskich i kolejowych, jak również z przedstawicielami państw członkowskich UE, które mają zewnętrzne granice lądowe. W ramach studium wykonalności skonsultowano się także z Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Ocena skutków

Wniosek ustawodawczy w sprawie ETIAS opiera się na wynikach studium wykonalności przeprowadzonego w okresie od czerwca do października 2016 r.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

We wniosku ustawodawczym zdefiniowano cele, funkcje i zadania ETIAS. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna otrzymuje w tym wniosku mandat, aby zagwarantować stworzenie jednostki centralnej ETIAS i zarządzanie nią. Dodatkowo, Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) upoważnia się do opracowania systemu oraz technicznego i operacyjnego zarządzania systemem. Istotną rolę w zapewnieniu realizacji celów ETIAS związanych z bezpieczeństwem przyznano również Europolowi.

W związku z tym w niniejszym wniosku zawarto odpowiednie zmiany rozporządzenia (UE) 2016/399, rozporządzenia (UE) 2016/1624, rozporządzenia (UE) nr 1077/2011 i rozporządzenia (UE) 2016/794.

Odpowiednie zmiany rozporządzeń dotyczących systemów UE, które ETIAS będzie przeszukiwać, będą przedmiotem oddzielnych wniosków Komisji.

W niniejszym wniosku ustawodawczym ustanawia się elementy ETIAS. Szczegóły techniczne i operacyjne zostaną ustalone na późniejszym etapie, w formie decyzji wykonawczych, w ramach których Komisja przyjmie dalsze środki i przepisy dotyczące:

- ustanowienia i tworzenia kompleksowego projektu architektury interoperacyjności;
- specyfikacji i warunków dla strony internetowej;
- wprowadzania danych;
- definicji poszczególnych kategorii danych;
- dostępu do danych;
- określania systemów informacyjnych, które będą konsultowane;
- określania reguł kontroli przesiewowej;
- zmiany, usuwania i wcześniejszego usuwania danych;
- prowadzenia rejestrów i dostępu do nich;
- wymagań dotyczących parametrów eksploatacyjnych, w tym minimalnych specyfikacji dla sprzętu technicznego.

Podstawa prawna

Za podstawę prawną przedmiotowego rozporządzenia przyjmuje się art. 77 ust. 2 lit. b) i d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Art. 77 ust. 2 lit. b) i d) stanowi odpowiednią podstawę prawną do dokładniejszego określenia środków dotyczących przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, opracowania norm i procedur, których państwa członkowskie powinny przestrzegać przy kontrolowaniu osób na tych granicach, a także określenia środków służących stopniowemu tworzeniu systemu zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi.

Ponadto, aby umożliwić dostęp na potrzeby ścigania przestępstw na ściśle określonych warunkach, jako podstawą prawną wniosku przyjęto art. 87 ust. 2 lit. a). Ta dodatkowa podstawa prawna dla dostępu na potrzeby ścigania przestępstw obejmuje tę samą zwykłą procedurę ustawodawczą mającą zastosowanie na mocy art. 77 ust. 2 lit. b) i d).

Wniosek opiera się wreszcie także na art. 88 ust. 2 lit. a) w zakresie, w jakim zmienia wykaz zadań Europolu.

Zasada pomocniczości

Proponowana inicjatywa jest objęta zakresem art. 77 ust. 2 lit. b) TFUE, zgodnie z którym Unia Europejska jest uprawniona do przyjmowania środków dotyczących kontroli, którym podlegają

osoby przekraczające granice zewnętrzne państw członkowskich oraz skutecznego monitorowania przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich.

Obecnie obowiązujące ramy prawne UE w zakresie przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich nie oferują możliwości automatycznej, skoordynowanej i ujednoliconej kontroli wstępnej obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego. Uniemożliwia to państwom członkowskim stosowanie wspólnych przepisów dorobku Schengen w sposób zharmonizowany i skoordynowany. Wyraźnie widać problem związany z przekraczaniem granic, gdyż obywatele państw trzecich zwolnieni z obowiązku wizowego mogą dokonywać swobodnego wyboru pierwszego kraju wjazdu do strefy Schengen, tak aby unikać niektórych kontroli na niektórych przejściach granicznych. Jeśli chodzi o osoby ubiegające się o wizę, informacje na temat obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego powinny być dostępne, aby zwiększyć skuteczność kontroli bezpieczeństwa i kontroli imigracyjnych osób oraz poprawić ogólną jakość zarządzania granicami zewnętrznymi UE.

Cele te nie mogą zostać zatem w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie działające samodzielnie; możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii.

Zasada proporcjonalności

Art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że działanie UE nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów Traktatu. Proponowana inicjatywa stanowi rozwinięcie dorobku Schengen i ma na celu zapewnienie jednolitego stosowania wspólnych przepisów na granicach zewnętrznych we wszystkich państwach członkowskich, które zniosły kontrole na granicach wewnętrznych. Ustanawia ona instrument, który zapewnia Unii Europejskiej środki służące zagwarantowaniu, że przepisy dotyczące oceny ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia publicznego ze strony obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego są stosowane konsekwentnie, podobnie jak w przypadku obywateli państw trzecich objętych obowiązkiem wizowym, we wszystkich państwach członkowskich.

W razie potrzeby umożliwia ona także organom ścigania przeglądanie w konkretnym przypadku danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS w celu zapobiegnięcia przestępstwom o charakterze terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrycia takich przestępstw lub przeprowadzenia w ich sprawie dochodzenia. W takim przypadku, jeśli wcześniejsze wyszukiwanie w krajowych bazach danych i bazie danych Europolu nie doprowadziło do uzyskania wymaganych informacji, ETIAS umożliwi krajowym organom ścigania i Europolowi szybkie, dokładne, bezpieczne i racjonalne pod względem kosztów sprawdzenie informacji o obywatelach państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, których podejrzewa się o popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub innego poważnego przestępstwa (lub o to, że są ofiarą takiego przestępstwa). Właściwe organy mogą przeglądać pliki wniosków ETIAS obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, których podejrzewa się o popełnienie tak poważnych przestępstw, lub o to, że stali się ich ofiarą.

We wniosku uwzględniono także wszelkie odpowiednie zabezpieczenia dotyczące ochrony danych i jest on proporcjonalny w kontekście prawa do ochrony danych osobowych. Jest on zgodny z zasadą minimalizacji danych, zawiera konkretne przepisy w zakresie bezpieczeństwa danych i nie wymaga przetwarzania danych przez okres dłuższy niż okres, który jest absolutnie konieczny, by zagwarantować prawidłowe funkcjonowanie systemu i realizację postawionych przed nim celów. Wszystkie zabezpieczenia i mechanizmy wymagane w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw podstawowych obywateli państw trzecich zostaną przewidziane i w pełni wdrożone (zob. poniższa sekcja dotycząca praw podstawowych).

Zapewnienie funkcjonowania systemu nie będzie wymagało żadnych dodatkowych procedur ani harmonizacji; proponowany środek należy zatem uznać za proporcjonalny, ponieważ nie wykracza

on poza to, co jest konieczne, by działanie podejmowane na szczeblu UE umożliwiło osiągnięcie wyznaczonych celów.

Wybór instrumentu

Proponowane instrumenty: rozporządzenie.

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następujących względów:

celem wniosku jest utworzenie scentralizowanego systemu, w ramach którego państwa członkowskie będą ze sobą współpracowały w zarządzaniu granicami zewnętrznymi strefy Schengen, co wiąże się z koniecznością ustanowienia wspólnej struktury i wspólnych zasad funkcjonowania. Określone w nim zostaną jednakowe dla wszystkich państw członkowskich zasady oceny ryzyka w odniesieniu do nielegalnej migracji, bezpieczeństwa i zdrowia publicznego w przypadku obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego przed ich przybyciem na granice zewnętrzne UE oraz zasady dostępu do systemu, m.in. na potrzeby ścigania przestępstw. Ponadto systemem centralnym będzie zarządzać Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna. W związku z powyższym wyłącznie rozporządzenie może zapewnić pełną realizację wymienionych wyżej celów i należy je wybrać jako instrument prawny.

Prawa podstawowe

Proponowane rozporządzenie wywiera wpływ na prawa podstawowe, w szczególności na prawo do godności (art. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej); prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego (art. 6 karty), prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 7 karty), do ochrony danych osobowych (art. 8 karty), prawo do azylu (art. 18 karty) i ochrony w przypadku usunięcia z terytorium państwa, wydalenia lub ekstradycji (art. 19 karty), prawo do niedyskryminacji (art. 21 karty), prawa dziecka (art. 24 karty) oraz prawo do skutecznego środka prawnego (art. 47 karty).

Wprowadzenie w życie ETIAS jest korzystne z punktu widzenia uzasadnionego interesu publicznego, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa. Sprawniejsza i bardziej precyzyjna identyfikacja zagrożenia dla bezpieczeństwa ze strony obywateli państw trzecich przekraczających granicę zewnętrzną strefy Schengen umożliwia wykrywanie przestępstw handlu ludźmi (w szczególności jeżeli chodzi o małoletnich) oraz przestępczości transgranicznej, a ogólniej rzecz biorąc ułatwia identyfikację osób, których obecność w strefie Schengen stanowiłaby zagrożenie dla bezpieczeństwa. ETIAS wpłynie więc na poprawę bezpieczeństwa obywateli mieszkających w strefie Schengen i zwiększy bezpieczeństwo wewnętrzne w UE.

ETIAS zapewnia wszystkim obywatelom państw trzecich zwolnionym z obowiązku wizowego dostęp do procesu składania wniosków w sposób niedyskryminujący i gwarantuje, że podejmowane decyzje nie będą w żadnym wypadku oparte na rasie ani pochodzeniu etnicznym, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych ani światopoglądowych, życiu seksualnym ani orientacji seksualnej danej osoby. ETIAS zapewnia gwarancje w zakresie informacji osobie, która złożyła wniosek, oraz skuteczne środki zaradcze.

Jeżeli chodzi o prawo do ochrony danych osobowych, we wniosku przewidziano wszystkie odpowiednie zabezpieczenia dotyczące danych osobowych, a w szczególności dotyczące dostępu do takich danych, który powinien być ściśle ograniczony tylko do celów wyznaczonych w niniejszym rozporządzeniu. We wniosku potwierdzono również prawo osób fizycznych do dochodzenia roszczeń, w szczególności jeśli chodzi o prawo do skorzystania ze środka prawnego oraz prawo do objęcia operacji przetwarzania danych nadzorem ze strony niezależnych organów publicznych. Ograniczenie okresu przechowywania danych, o którym mowa powyżej, również

przyczynia się do zapewnienia poszanowania prawa do ochrony danych osobowych jako prawa podstawowego.

We wniosku przewiduje się możliwość sprawdzenia danych przez krajowe organy ścigania i Europol w systemie centralnym ETIAS w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania tych przestępstw i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 karty wszelkie ograniczenia w korzystaniu z prawa do ochrony danych osobowych muszą być stosowne w kontekście dążenia do osiągnięcia wyznaczonego celu i nie mogą wykraczać poza działania niezbędne do osiągnięcia tego celu. W art. 8 ust. 2 europejskiej konwencji praw człowieka również stwierdzono, że ingerencja władzy publicznej ograniczająca możliwość korzystania z przysługującego danej osobie prawa do prywatności może być uzasadniona wyłącznie w przypadku, gdy jest konieczna z uwagi na bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo publiczne lub przeciwdziałanie przestępczości, jak ma to miejsce w przypadku niniejszego wniosku. Trybunał Sprawiedliwości również uznał, że walka z terroryzmem i poważną przestępczością, a w szczególności walka z przestępczością i terroryzmem o charakterze zorganizowanym, ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa publicznego, a jej skuteczność może zależeć w dużej mierze od korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i technik dochodzeniowych; dlatego też udzielanie dostępu do danych osobowych do tych konkretnych celów można uznać za uzasadnione w przypadkach, gdy zostanie to uznane za konieczne. W związku z powyższym wniosek należy uznać za w pełni zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o prawo do ochrony danych osobowych, a także za zgodny z art. 16 TFUE zapewniającym wszystkim osobom prawo do ochrony danych osobowych, które ich dotyczą.

We wniosku przewidziano dostęp do ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania takich przestępstw lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, umożliwiający sprawdzenie danych przedstawionych przez obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego podczas składania wniosku o zezwolenie na podróż. Chociaż system VIS zawiera podobne dane na temat posiadaczy wiz lub wnioskodawców, żadna inna unijna baza danych nie zawiera danych dotyczących obywateli zwolnionych z obowiązku wizowego. Globalizacji gospodarki towarzyszy globalizacja działalności przestępczej¹². Międzynarodowe organizacje przestępcze rozwijają swoją działalność ponad granicami¹³. Działalność przestępcza taka jak handel ludźmi, przemyt ludzi lub przemyt nielegalnych towarów wiąże się z koniecznością wielokrotnego przekraczania granicy. Informacje przechowywane w systemie VIS są ważnym źródłem informacji w dochodzeniach w sprawach przeciwko obywatelom państw trzecich zaangażowanym w działalność przestępczą, na co wskazuje zwiększone wykorzystanie VIS na potrzeby ścigania przestępstw oraz skuteczność i przydatność

¹² „Przestępcy wykorzystują potencjał nowych możliwości do generowania zysków, zwłaszcza jeśli są w stanie polegać na istniejących infrastrukturach, personelu i kontaktach. Dotyczy to w szczególności grup uczestniczących w transporcie i dystrybucji nielegalnych towarów. Łatwość podróżowania i transportu międzynarodowego, globalnie dostępny internet i rozwój technologiczny sprawiły, że względy geograficzne nie mają już takiego znaczenia. Przestępców nie zniechęcają granice geograficzne, a grupy przestępcze o największym znaczeniu mają obecnie globalny charakter z uwagi na zakres ich działalności, zasięg operacyjny, poziomy współpracy i narodowość członków tych grup.”; Ocena zagrożenia przestępczością zorganizowaną w UE przygotowana przez Europol, 2013 (OCTA 2013), s. 37.

¹³ „Analiza obywatelstw przestępców oraz krajów, w których prowadzona jest główna działalność, wykazała, że grupy przestępcze stają się w coraz większym stopniu międzynarodowe. Na przykład Belgia i Portugalia zgłosiły grupy przestępcze, do których należą przestępcy z ponad 60 narodowości. Oba te państwa zgłosiły także grupy przestępcze, których główna działalność przestępcza obejmuje swoim zasięgiem ponad 35 krajów. Powyższe wyraźnie wskazuje na wysoki poziom międzynarodowej współpracy w dziedzinie przestępczości, a także międzynarodowych mobilności i zasięgu.”; Tamże, s. 34.

tego systemu¹⁴. Informacje tego rodzaju nie są jednak obecnie dostępne w przypadku obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego.

Umożliwienie wglądu do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania takich przestępstw lub prowadzenia dochodzenia w ich sprawie rozwiązuje zatem kwestię luki informacyjnej dotyczącej obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego i pozwala, w stosownych przypadkach, na powiązanie ich z informacjami przechowywanymi w pliku wniosku ETIAS. Dodatkowo, z uwagi na fakt, że zezwolenie na podróż będzie zasadniczo ważne przez okres pięciu lat, sprawdzanie przez krajowe organy ścigania lub Europol danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS może okazać się konieczne, jeśli informacje odnoszące się do osoby i aktu terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa staną się dostępne po przyznaniu tej osobie zezwolenia na podróż.

Sprawdzenie danych w systemie centralnym ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania takich przestępstw lub prowadzenia dochodzenia w ich sprawie stanowi ograniczenie prawa do ochrony danych osobowych. W niniejszym wniosku przewidziano skuteczne zabezpieczenia mające złagodzić wpływ tego ograniczenia:

- dostatecznie jasno określony zakres przysługującej właściwym organom swobody uznania oraz sposób korzystania przez nie z tej swobody: do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS można mieć wgląd na potrzeby ścigania przestępstw wyłącznie w kontekście zapobiegania przestępstwom lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, zgodnie z decyzjami ramowymi Rady 2002/475/WSiSW w sprawie zwalczania terroryzmu i 2002/584/WSiSW w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i wyłącznie wtedy, gdy będzie to absolutnie konieczne w danej sprawie. Powyższe wyklucza dostęp do ETIAS w przypadku przestępstw, które nie są przestępstwami poważnymi, jak również porównywanie danych w sposób systematyczny lub masowy.
- Racjonalne uzasadnienie wniosków o uzyskanie dostępu na potrzeby ścigania przestępstw: wyznaczone krajowe organy ścigania i Europol mogą zwrócić się z wnioskiem o umożliwienie im wglądu do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS wyłącznie w przypadku, gdy istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że dostęp do tych danych przyczyni się w istotny sposób do zapobieżenia danemu przestępstwu, jego wykrycia lub prowadzenia dochodzenia w jego sprawie.
- Niezależna weryfikacja przed sprawdzeniem danych: wnioski o umożliwienie wglądu do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS w określonym przypadku zapobiegania przestępstwu o charakterze terrorystycznym lub innemu poważnemu przestępstwu, wykrycia takiego przestępstwa lub dotyczącego go dochodzenia są objęte niezależną weryfikacją pod kątem tego, czy spełniono restrykcyjne warunki zwracania się o taki wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS na potrzeby ścigania przestępstwa. Taka niezależna weryfikacja ma być przeprowadzana a priori przez sąd lub organ gwarantujące pełną niezależność i bezstronność, które nie podlegają żadnym bezpośrednim ani pośrednim wpływom zewnętrznym.

¹⁴ Zob. Dokument roboczy służb Komisji towarzyszący sprawozdaniu na temat wdrażania rozporządzenia (WE) nr 767/2008, SWD(2016) 328 final.

- Minimalizacja danych, aby ograniczyć zakres przetwarzania do minimum niezbędnego w odniesieniu do realizacji celów: nie wszystkie dane przechowywane w pliku wniosku ETIAS będą dostępne do celów zapobiegania przestępstwom o charakterze terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania takich przestępstw lub dotyczących ich dochodzeń. Niektóre elementy danych nie będą dostępne w ogóle, biorąc pod uwagę ich ograniczone znaczenie dla dochodzeń (np. informacje dotyczące wykształcenia danej osoby lub na temat tego, czy może ona stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego). Pozostałe elementy danych będą udostępniane wyłącznie wtedy, gdy konieczność sprawdzenia takiego konkretnego elementu danych zostanie wyraźnie wyjaśniona w uzasadnionym wniosku o konsultację na potrzeby ścigania przestępstw i potwierdzona poprzez niezależną weryfikację (np. dane dotyczące wykonywanego zawodu).
- Sprawdzenie danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS jako środek ostateczny: krajowe organy ścigania i Europol mogą zwracać się z wnioskiem o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS tylko wtedy, gdy wcześniejsze wyszukiwanie we wszystkich odpowiednich krajowych bazach danych danego państwa członkowskiego oraz bazach danych Europolu nie doprowadziło do uzyskania wymaganych informacji.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Po przeprowadzeniu studium wykonalności wniosek opiera się na preferowanym wariantcie zakładającym utworzenie ETIAS. Koszty utworzenia takiego systemu oszacowano na 212,1 mln EUR, przy czym kwota ta obejmuje również koszty związane z zapewnieniem dostępu do danych na potrzeby ścigania przestępstw.

To wsparcie finansowe pokryje nie tylko koszty związane z głównymi elementami w całym okresie objętym WRF (113,4 mln EUR – na szczeblu UE, zarówno koszty opracowania, jak i koszty operacyjne w ramach zarządzania pośredniego), ale również koszty zintegrowania krajowych infrastruktur granicznych istniejących w państwach członkowskich z ETIAS za pośrednictwem jednolitych interfejsów krajowych (92,3 mln EUR w ramach zarządzania dzielonego). Zapewnienie wsparcia finansowego na rzecz pokrycia kosztów integracji systemu na szczeblu krajowym zagwarantuje, że trudna sytuacja gospodarcza na szczeblu krajowym nie zagrazi realizacji projektów ani jej nie opóźni. Na etapie rozbudowy (2018–2020) Komisja przeznaczy łącznie 4,2 mln EUR (w ramach zarządzania dzielonego) na pokrycie kosztów operacji w państwach członkowskich.

Od 2020 r., po uruchomieniu nowego systemu, przyszłe koszty operacyjne ponoszone przez państwa członkowskie mogłyby być pokrywane z programów krajowych realizowanych w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zarządzanie dzielone). System zacznie funkcjonować po wygaśnięciu obecnych WRF i w związku z tym jego finansowanie należy uwzględnić w rozmowach dotyczących następnych wieloletnich ram finansowych.

Zarówno eu-LISA, jak i Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna będą potrzebować dodatkowych zasobów ludzkich i finansowych, aby móc realizować swoje nowe zadania wynikające z rozporządzenia w sprawie ETIAS. W przypadku eu-LISA etap rozbudowy rozpocznie się w 2018 r., podczas gdy europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna będzie musiała dysponować odpowiednimi zasobami, by przeprowadzić etap operacyjny, co wymaga stopniowego pozyskiwania zasobów, począwszy od drugiej połowy 2020 r.

Jak określono w sekcji 1 powyżej, od 2020 r. system ETIAS będzie uzyskiwać przychody z opłat, które w świetle jego szczególnego charakteru proponuje się traktować jako zewnętrzne dochody

przeznaczone na określony cel. W oparciu o bieżące szacunki dotyczące liczby wniosków przychody z opłat będą przewyższać koszty rozwoju i eksploatacji ETIAS. To z kolei umożliwi finansowanie powiązanych wydatków w dziedzinie inteligentnych granic.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Uczestnictwo

Niniejszy wniosek stanowi rozwinięcie dorobku Schengen, ponieważ dotyczy przekraczania granic zewnętrznych. Z tego względu należy rozważyć następujące skutki wniosku dla różnych protokołów i umów z państwami stowarzyszonymi:

Dania: Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Dania nie uczestniczy w przyjęciu przez Radę środków na mocy tytułu V części trzeciej TFUE.

Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania podejmuje w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.

Zjednoczone Królestwo i Irlandia: zgodnie z art. 4 i 5 Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej, decyzją Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotyczącą wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz decyzją Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotyczącą wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen, rozporządzenia (UE) 2016/399 (kodeks graniczny Schengen) ani żadnych innych instrumentów prawnych potocznie określanych jako „dorobek Schengen”, tj. instrumentów prawnych regulujących i wspierających działania na rzecz zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych oraz środków wspierających związanych z kontrolami na granicach zewnętrznych nie stosuje się wobec Zjednoczonego Królestwa i Irlandii.

Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie tego dorobku, dlatego też Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w jego przyjęciu, nie są nim związane ani nie podlegają jego stosowaniu.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-482/08 Zjednoczone Królestwo przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2010:631, fakt, że podstawę prawną niniejszego rozporządzenia stanowią – obok art. 77 ust. 2 lit. b) i d) – również art. 87 ust. 2 lit. a) i art. 88 ust. 2 lit. a) TFUE, nie wywiera wpływu na powyższe stwierdzenie, ponieważ przepisy dotyczące dostępu do danych na potrzeby ścigania przestępstw stanowią uzupełnienie przepisów dotyczących ustanowienia ETIAS.

Islandia i Norwegia: Obowiązują procedury określone w Umowie zawartej przez Radę i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącą włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, ponieważ niniejszy wniosek oparty jest na dorobku Schengen, zgodnie z załącznikiem A do wspomnianej umowy¹⁵.

Szwajcaria: Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹⁶.

¹⁵ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

¹⁶ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

Liechtenstein: Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹⁷.

Chorwacja, Cypr, Bułgaria i Rumunia: Niniejsze rozporządzenie ustanawiające ETIAS opiera się na warunkach wjazdu określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399. Przedmiotowy przepis miał być stosowany przez państwa członkowskie po ich przystąpieniu do Unii Europejskiej.

¹⁷ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/794 i (UE) 2016/1624

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d), art. 87 ust. 2 lit. a) i art. 88 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po zasięgnięciu opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁸,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W komunikacie Komisji z dnia 6 kwietnia 2016 r. zatytułowanym „Sprawniejsze i bardziej inteligentne systemy informacyjne do celów zarządzania granicami i zapewnienia bezpieczeństwa”²⁰ przedstawiono potrzebę wzmocnienia i ulepszenia przez UE systemów informatycznych, architektury danych i wymiany informacji w dziedzinie zarządzania granicami, ścigania przestępstw i zwalczania terroryzmu. Podkreślono w nim potrzebę poprawy interoperacyjności systemów informacyjnych. Istotne jest, że w dokumencie tym określono możliwości maksymalizacji korzyści wynikających z istniejących systemów informacyjnych oraz, w razie potrzeby, opracowania nowych i uzupełniających systemów w celu wyeliminowania nadal istniejących luk informacyjnych.
- (2) W komunikacie z dnia 6 kwietnia 2016 r. rzeczywiście wskazano szereg luk informacyjnych. Wśród nich także fakt, że służby graniczne na granicach zewnętrznych strefy Schengen nie dysponują informacjami na temat podróży zwolnionych z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych Unii. W komunikacie z dnia 6 kwietnia 2016 r. zapowiedziano, że Komisja zainicjuje studium na

¹⁸ Dz.U. C z , s. .

¹⁹ Dz.U. C z , s. .

²⁰ COM(2016) 205 final.

temat możliwości stworzenia europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS). Taki automatyczny system określałby kwalifikowalność obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego przed ich podróżą do strefy Schengen oraz pozwalałby stwierdzić, czy taka podróż stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub stwarza ryzyko nielegalnej migracji.

- (3) W komunikacie z dnia 14 września 2016 r. pt. „Zwiększanie bezpieczeństwa w mobilnym świecie: ulepszona wymiana informacji na rzecz walki z terroryzmem i wzmocnionych granic zewnętrznych”²¹ potwierdzono priorytetowe znaczenie ochrony granic zewnętrznych i przedstawiono konkretne inicjatywy mające na celu przyspieszenie działań UE służących dalszej poprawie zarządzania granicami zewnętrznymi i poszerzenie zakresu tych działań.
- (4) Należy określić cele europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i określić jego strukturę techniczną, stworzyć jednostkę centralną ETIAS, jednostki krajowe ETIAS i radę ds. kontroli przesiewowej, określić przepisy dotyczące funkcjonowania systemu i wykorzystania danych, które zostaną do niego wprowadzone przez wnioskodawcę, ustanowić zasady wydawania lub odmowy wydawania zezwolenia na podróż, określić cele przetwarzania danych, zidentyfikować organy uprawnione do dostępu do danych i zapewnić ochronę danych osobowych.
- (5) ETIAS powinien mieć zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy są zwolnieni z wymogu posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych Unii.
- (6) Powinien także mieć zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy są zwolnieni z obowiązku wizowego, będących członkami rodziny obywatela Unii, do których ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE²², lub członkami rodziny obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, i którzy nie posiadają karty pobytowej, o której mowa w dyrektywie 2004/38/WE. Art. 21 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w Traktatach i aktach prawnych przyjętych w celu ich wykonania. Odnośne ograniczenia i warunki zawarte są w dyrektywie 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich.
- (7) Jak potwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej²³, tacy członkowie rodzin mają prawo do wjazdu na terytorium danego państwa członkowskiego i do otrzymania w tym celu wizy wjazdowej. W związku z tym także członkowie rodziny zwolnieni z obowiązku wizowego powinni mieć prawo do uzyskania zezwolenia na podróż. Państwa członkowskie powinny przyznać takim osobom wszelkie ułatwienia w uzyskaniu niezbędnych zezwoleń na podróż, które muszą być wydawane nieodpłatnie.
- (8) Prawo do uzyskania zezwolenia na podróż nie jest bezwarunkowe, gdyż tym członkom rodziny, którzy stanowią zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego

²¹ COM(2016) 602 final.

²² Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG.

²³ Wyrok Trybunału z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie C-503/03 Komisja przeciwko Hiszpanii (Zb. Orz. 2006, s. I-1097).

czy zdrowia publicznego zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE, można odmówić wydania zezwolenia. W kontekście powyższego członkowie rodziny mogą być zobowiązani do przekazania danych osobowych do celów identyfikacji i określenia ich statusu jedynie w zakresie, w jakim dane te są istotne dla oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa, jakie te osoby mogłyby stanowić. Podobnie rozpatrywanie ich wniosków o zezwolenie na podróż powinno odbywać się wyłącznie z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa, a nie kwestii związanych z ryzykiem migracji.

- (9) W ramach ETIAS należy wprowadzić zezwolenie na podróż dla obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku posiadania wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych UE („obowiązek wizowy”), umożliwiające ustalenie, czy obecność tych osób na terytorium państw członkowskich nie stwarza ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. Posiadanie ważnego zezwolenia na podróż powinno być nowym warunkiem wjazdu na terytorium państw członkowskich, natomiast samo posiadanie tego pozwolenia nie powinno dawać automatycznie prawa do wjazdu.
- (10) ETIAS powinien przyczyniać się do zapewniania bezpieczeństwa na wysokim poziomie, zapobiegania nielegalnej migracji oraz ochrony zdrowia publicznego przez umożliwienie oceny podróżnych przed ich przybyciem na przejście graniczne na granicy zewnętrznej.
- (11) ETIAS powinien przyczyniać się do ułatwiania odpraw granicznych przeprowadzanych przez funkcjonariuszy straży granicznej na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych oraz zapewniać skoordynowaną i ujednoliconą ocenę obywateli państw trzecich objętych wymogiem posiadania zezwolenia na podróż, którzy zamierzają odbyć podróż do strefy Schengen. Ponadto system powinien umożliwiać sprawniejsze informowanie wnioskodawców o ich kwalifikowalności do odbycia podróży do strefy Schengen. ETIAS powinien także przyczynić się do ułatwienia odpraw granicznych dzięki zmniejszeniu liczby odmów wjazdu na granicach zewnętrznych.
- (12) Dodatkowo ETIAS powinien wspierać cele Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) związane z wpisami dotyczącymi osób poszukiwanych w celu ich aresztowania, wydania lub ekstradycji, osób zaginionych, osób, których obecność jest wymagana do celów procedury sądowej, oraz osób, wobec których należy przeprowadzić kontrole niejawne lub szczególne. W tym celu ETIAS powinien automatycznie rozpatrywać pliki wniosku, uwzględniając stosowne wpisy w SIS. Rozpatrywanie wniosku będzie przeprowadzane w celu wsparcia systemu SIS. Każde trafienie będące wynikiem takiego porównania powinno być więc przechowywane w SIS.
- (13) ETIAS powinien składać się z wielkoskalowego systemu informatycznego, systemu informacyjnego ETIAS, zespołu centralnego – jednostki centralnej ETIAS i zespołów krajowych – jednostek krajowych ETIAS.
- (14) Jednostka centralna ETIAS powinna stanowić część Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Jednostka centralna ETIAS powinna być odpowiedzialna za sprawdzanie wniosków o zezwolenie na podróż, które zostały odrzucone w procesie zautomatyzowanego rozpatrywania, aby ocenić, czy dane osobowe wnioskodawcy odpowiadają danym osobowym osoby, w przypadku której odnotowano trafienie; za reguły kontroli przesiewowej oraz za przeprowadzanie regularnych kontroli procesu rozpatrywania wniosków. Jednostka centralna ETIAS powinna pracować w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.
- (15) Każde państwo członkowskie powinno stworzyć jednostkę krajową ETIAS odpowiedzialną głównie za sprawdzenie, czy należy wydać zezwolenie na podróż bądź odmówić jego

wydania i za podjęcie decyzji w tej sprawie. Jednostki krajowe ETIAS powinny współpracować między sobą i z Europelem w celu przeprowadzenia oceny wniosków. Jednostka krajowa ETIAS powinna pracować w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

- (16) Aby realizować swoje cele, ETIAS powinien oferować możliwość wypełnienia formularza wniosku online, w którym wnioskodawca powinien podać informacje dotyczące jego tożsamości, dokumentu podróży, informacje o pobycie, dane kontaktowe, wykształcenie i wykonywany zawód, swój status członka rodziny obywatela UE lub obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się bez karty pobytowej, dane identyfikacyjne osoby odpowiedzialnej, jeśli wnioskodawca jest małoletni, a także odpowiedzi na pytania ogólne (czy wnioskodawca choruje na chorobę mogącą przerodzić się w epidemię według definicji Międzynarodowych przepisów zdrowotnych Światowej Organizacji Zdrowia lub na inną chorobę zakaźną lub zakaźną chorobę pasożytniczą; dotyczące wpisów w rejestrach kryminalnych, obecności w obszarach działań wojennych, decyzji o powrocie na granice/nakazu opuszczenia terytorium). Dane wnioskodawców dotyczące zdrowia są udostępniane wyłącznie w celu ustalenia, czy stanowią oni zagrożenie dla zdrowia publicznego.
- (17) System ETIAS powinien przyjmować wnioski złożone w imieniu wnioskodawcy w sytuacjach, gdy podróżni nie będą w stanie sami stworzyć wniosku z jakiegokolwiek powodu. W takich przypadkach wniosek powinien zostać złożony przez osobę trzecią upoważnioną przez podróżnego lub prawnie odpowiedzialną za podróżnego pod warunkiem, że dane identyfikacyjne tej osoby zostały uwzględnione w formularzu wniosku.
- (18) W celu zakończenia procesu składania wniosku wszyscy wnioskodawcy w wieku powyżej 18 lat powinni być zobowiązani do uiszczenia opłaty. Opłatami powinien zarządzać bank lub pośrednik finansowy. Dane wymagane do zabezpieczenia płatności elektronicznej powinny zostać przekazane bankowi lub pośrednikowi finansowemu, którzy zajmują się przeprowadzeniem transakcji, i nie są one częścią danych ETIAS.
- (19) Większość zezwoleń na podróż powinna być wydawana w ciągu kilku minut; w niewielkiej liczbie przypadków zezwolenia mogą zostać wydane w ciągu maksymalnie 72 godzin. W sytuacjach wyjątkowych, kiedy wnioskodawca jest proszony o przekazanie dodatkowych informacji lub dokumentacji, proces ten może trwać do dwóch tygodni.
- (20) Dane osobowe przedkładane przez wnioskodawcę powinny być przetwarzane przez ETIAS wyłącznie do celów zweryfikowania z wyprzedzeniem spełnienia kryteriów kwalifikowalności, określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/399²⁴ oraz ocenienia, czy prawdopodobne jest, że wnioskodawca stwarza ryzyko nielegalnej migracji, czy jego wjazd do Unii mógłby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego w Unii.
- (21) Oceny takich zagrożeń nie można przeprowadzić bez przetworzenia danych osobowych wymienionych w motywie 16. Każdy element danych osobowych we wnioskach powinien zostać porównany z danymi znajdującymi się we wpisie, pliku lub ostrzeżeniu zarejestrowanym w systemie informacyjnym (Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), wizowym systemie informacyjnym (VIS), danych Europolu, bazie Interpolu zawierającej dane skradzionych lub utraconych dokumentów podróży (SLTD), systemie wjazdu/wyjazdu (EES), Eurodac, europejskim systemie przekazywania informacji z rejestrów karnych

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulującego przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

(ECRIS) lub bazie danych TDAWN Interpolu (Interpol TDAWN)), na listach ostrzegawczych ETIAS lub w odniesieniu do szczegółowych wskaźników ryzyka. Kategorie danych osobowych, które powinny być wykorzystywane do porównania, powinny być ograniczone do kategorii danych stosowanych w przeszukiwanych systemach informacyjnych, liście ostrzegawczej ETIAS lub szczegółowych wskaźnikach ryzyka.

- (22) Porównanie powinno odbywać się w sposób zautomatyzowany. Każdorazowo kiedy takie porównanie wskazuje na powiązanie („trafienie”) z jakimikolwiek danymi osobowymi lub połączeniem tych danych we wnioskach oraz we wpisie, pliku lub ostrzeżeniu zawartych w wyżej wymienionych systemach informacyjnych, lub z danymi osobowymi na liście ostrzegawczej ETIAS bądź wskaźnikami ryzyka, wniosek powinien zostać rozpatrzony ręcznie przez operatora w jednostce krajowej ETIAS w państwie członkowskim zadeklarowanego pierwszego wjazdu. Ocena przeprowadzona przez jednostkę krajową ETIAS powinna prowadzić do podjęcia decyzji w sprawie wydania zezwolenia na podróż lub odmowy jego wydania.
- (23) Zautomatyzowane rozpatrzenie wniosku może doprowadzić do wydania zezwolenia. Oczekuje się, że w odniesieniu do znacznej większości wniosków wydane zostanie odpowiedzi pozytywna w drodze zautomatyzowanej procedury. Odmowa wydania zezwolenia na podróż nie powinna w żadnym wypadku opierać się tylko na automatycznym przetworzeniu danych osobowych zawartych we wniosku. Z tego powodu wnioski, w odniesieniu do których odnotowano trafienie, powinny być oceniane ręcznie przez operatora w jednostce krajowej ETIAS.
- (24) Wnioskodawcom, którym odmówiono wydania zezwolenia na podróż, powinno przysługiwać prawo do odwołania się. Postępowania odwoławcze powinny być prowadzone w państwie członkowskim, które podjęło decyzję w sprawie wniosku, zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego.
- (25) Reguły kontroli przesiewowej powinny być wykorzystywane do analizy pliku wniosku poprzez umożliwienie porównania danych zapisanych w pliku wniosku w systemie centralnym ETIAS oraz szczegółowych wskaźników ryzyka odpowiadających wcześniej zidentyfikowanemu ryzyku nielegalnej migracji lub zagrożeniu dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. Kryteria stosowane do określenia szczegółowych wskaźników ryzyka nie powinny w żadnym wypadku być oparte na rasie ani pochodzeniu etnicznym wnioskodawcy, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych ani światopoglądowych, przynależności do związków zawodowych, życiu seksualnym ani orientacji seksualnej danej osoby.
- (26) Lista ostrzegawcza ETIAS powinna zostać stworzona w celu zidentyfikowania powiązań między danymi w pliku wniosku ETIAS a informacjami dotyczącymi osób, które są podejrzane o popełnienie aktu terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa, lub w odniesieniu do których istnieją przesłanki faktyczne lub uzasadnione powody, by sądzić, że popełnią one takie przestępstwo lub akt terrorystyczny. Lista ostrzegawcza ETIAS powinna stanowić część danych przetwarzanych przez Europol zgodnie z art. 18 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/794 i koncepcją zintegrowanego zarządzania danymi Europolu służącą wdrożeniu tego rozporządzenia. Podczas przekazywania informacji Europolowi państwa członkowskie powinny móc określić cel lub cele, dla których informacje te mają być przetwarzane, w tym możliwość ograniczenia tego przetwarzania do listy ostrzegawczej ETIAS.
- (27) Ciągłe pojawianie się nowych form zagrożeń dla bezpieczeństwa, nowych modeli nielegalnej migracji oraz zagrożeń dla zdrowia publicznego wymaga skutecznej reakcji oraz

nowoczesnych środków przeciwdziałania tym zjawiskom. Z uwagi na fakt, że środki te wiążą się z przetwarzaniem znacznych ilości danych osobowych, powinny zostać wprowadzone stosowne zabezpieczenia, aby ograniczyć ingerencję w prawo do ochrony życia prywatnego i prawo do ochrony danych osobowych do minimum koniecznego w demokratycznym społeczeństwie.

- (28) Dane osobowe w ETIAS powinny zatem być przechowywane w sposób bezpieczny; dostęp do nich powinni mieć wyłącznie upoważnieni pracownicy i w żadnym wypadku nie powinny one być wykorzystywane do podejmowania decyzji w oparciu o jakiekolwiek formy dyskryminacji. Przechowywane dane osobowe powinny być bezpiecznie przechowywane w ramach infrastruktury ue-LISA w Unii.
- (29) Wydane zezwolenia na podróż powinny zostać unieważnione lub cofnięte z chwilą, gdy stanie się oczywiste, że warunki wydania zezwolenia nie zostały spełnione w momencie jego wydania lub przestały być spełniane. W szczególności gdy tworzony jest nowy wpis SIS w przypadku odmowy wjazdu lub w odniesieniu do dokumentu podróży, którego utracenie lub kradzież zgłoszono, SIS powinien poinformować ETIAS, który z kolei powinien sprawdzić, czy ten nowy wpis dotyczy ważnego zezwolenia na podróż. W takiej sytuacji jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za ten wpis powinna zostać natychmiast poinformowana i powinna cofnąć zezwolenie na podróż. Analogicznie, nowe elementy wprowadzane na listę ostrzegawczą ETIAS są porównywane z plikami wniosków przechowywanymi w ETIAS w celu sprawdzenia, czy te nowe elementy dotyczą ważnego zezwolenia na podróż. Jeśli tak, to jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego pierwszego wjazdu powinna ocenić takie trafienie oraz, w stosownych przypadkach, cofnąć zezwolenie na podróż. Powinno się także zapewnić możliwość cofnięcia zezwolenia na podróż na wniosek wnioskodawcy.
- (30) Jeśli w wyjątkowych okolicznościach państwo członkowskie uzna za konieczne zezwolenie obywatelowi państwa trzeciego na podróżowanie po jego terytorium ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, powinno ono mieć możliwość wydania zezwolenia na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej i czasowej.
- (31) Przed wejściem podróżnych na pokład przewoźnicy lotniczy i morsey, a także przewoźnicy przewożący grupy drogą lądową autokarami, powinni mieć obowiązek sprawdzenia, czy podróżni posiadają wszystkie dokumenty podróży wymagane do wjazdu na terytorium państw członkowskich zgodnie z konwencją z Schengen²⁵. Sprawdzenie to powinno obejmować zweryfikowanie, czy podróżni posiadają ważne zezwolenie na podróż. Sam plik ETIAS nie powinien być dostępny dla przewoźników. Bezpieczny dostęp do internetu, obejmujący możliwość korzystania z rozwiązań technologii mobilnej, powinien pozwalać przewoźnikom na przeprowadzenie takiej weryfikacji przy wykorzystaniu do tego danych z dokumentu podróży.
- (32) Aby spełnione zostały zmienione warunki wjazdu, funkcjonariusze straży granicznej powinni sprawdzać, czy podróżny posiada ważne zezwolenie na podróż. Dlatego też podczas standardowej kontroli granicznej funkcjonariusz straży granicznej powinien elektronicznie odczytać dane z dokumentu podróży. Uruchomi to proces wyszukiwania w różnych bazach danych, jak określono w kodeksie granicznym Schengen, w tym

²⁵ Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku, między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach.

wyszukiwanie w ETIAS, co umożliwi uzyskanie informacji o aktualnym statusie zezwolenia na podróż. Sam plik ETIAS nie powinien być dostępny dla funkcjonariusza straży granicznej na użytek kontroli granicznej. Jeśli podróżny nie posiada ważnego zezwolenia na podróż, funkcjonariusz straży granicznej powinien odmówić wjazdu do strefy Schengen oraz odpowiednio zakończyć proces kontroli granicznej. Jeżeli podróżny posiada ważne zezwolenie na podróż, funkcjonariusz straży granicznej powinien podjąć decyzję o zezwoleniu na wjazd lub odmowie wjazdu.

- (33) Z uwagi na globalizację siatek przestępczych organom ścigania zajmującym się zwalczaniem przestępstw terrorystycznych i innych poważnych przestępstw należy zapewnić dostęp do niezbędnych informacji, aby mogły one skutecznie wywiązywać się z powierzonych im zadań. Dostęp do danych przechowywanych w wizowym systemie informacyjnym (VIS) dla celów związanych ze ściganiem przestępstw już okazał się użyteczny, gdyż umożliwił śledczym poczynienie znaczących postępów w sprawach dotyczących handlu ludźmi, terroryzmu lub nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. W wizowym systemie informacyjnym nie są jednak ujęte dane dotyczące obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego.
- (34) Dostęp do informacji przechowywanych w ETIAS jest konieczny do zapobiegania przestępstwom terrorystycznym, ich wykrywania i prowadzenia w ich sprawie dochodzeń, o czym mowa w decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW²⁶ lub do zapobiegania innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania i prowadzenia w ich sprawie dochodzeń, o czym mowa w decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW²⁷. W konkretnym dochodzeniu oraz w celu ustalenia dowodów i informacji dotyczących osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub osoby, która mogła paść ofiarą przestępstwa, organy ścigania mogą potrzebować dostępu do danych wygenerowanych przez ETIAS. Dane przechowywane w ETIAS mogą również być konieczne do identyfikacji sprawcy przestępstwa terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa, zwłaszcza jeśli niezbędne są natychmiastowe działania. Dostęp do ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania tych przestępstw i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie stanowi ingerencję w prawa podstawowe do poszanowania życia prywatnego osób fizycznych oraz prawo do ochrony danych osobowych osób, których dane osobowe są przetwarzane w tym systemie. Dane w ETIAS powinny być zatem przechowywane i udostępniane wyznaczonym organom państw członkowskich i Europejskiemu Urzędowi Policji (Europolowi) przy zachowaniu restrykcyjnych warunków wyznaczonych w niniejszym rozporządzeniu, aby dostęp ten był ograniczony do tego, co jest absolutnie niezbędne do zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania tych przestępstw i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie zgodnie z wymogami określonymi w orzecznictwie Trybunału, zwłaszcza w sprawie Digital Rights Ireland²⁸.
- (35) W szczególności dostęp do danych ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania tych przestępstw lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie powinien być przyznawany tylko w następstwie uzasadnionego wniosku właściwych organów, zawierającego wyjaśnienie powodów, dla

²⁶ Decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 6).

²⁷ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, s. 1).

²⁸ Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 Digital Rights Ireland Ltd, ECLI:EU:C:2014:238.

których udzielenie takiego dostępu jest konieczne. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by każdy taki wniosek o dostęp do danych przechowywanych w ETIAS podlegał weryfikacji a priori przez sąd lub organ, które gwarantują pełną niezależność i bezstronność i nie podlegają żadnym bezpośrednim ani pośrednim wpływom zewnętrznym. W wyjątkowo pilnych przypadkach natychmiastowe uzyskanie danych osobowych przez właściwe organy może jednak być kluczowe, aby zapobiec popełnieniu poważnego przestępstwa lub ścigać jego sprawców. W takich przypadkach powinno zostać przyjęte, że weryfikacja danych osobowych uzyskanych z ETIAS odbywa się w sposób możliwie jak najsprawniejszy, po udzieleniu właściwym organom dostępu do tych danych.

- (36) Niezbędne jest zatem wyznaczenie właściwych organów państw członkowskich, które są upoważnione do występowania z wnioskiem o taki dostęp do konkretnych celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania tych przestępstw lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.
- (37) Krajowe jednostki ETIAS powinny funkcjonować jako centralny punkt dostępu i powinny sprawdzać, czy w danym przypadku spełnione są warunki dotyczące występowania z wnioskiem o dostęp do systemu centralnego ETIAS.
- (38) Europol jest centrum wymiany informacji w Unii i odgrywa zasadniczą rolę we współpracy pomiędzy organami państw członkowskich w dziedzinie ścigania przestępczości transgranicznej przez wspieranie na skalę ogólnounijną działań służących zapobieganiu przestępczości, analiz kryminalnych i prowadzenia dochodzeń. W związku z tym Europol także powinien mieć dostęp do systemu centralnego ETIAS w ramach swoich zadań oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794²⁹ w szczególnych przypadkach, kiedy konieczne jest, aby Europol, wspierał i wzmacniał działania państw członkowskich służące zapobieganiu przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywaniu tych przestępstw lub prowadzeniu dochodzeń w ich sprawie.
- (39) Aby wykluczyć systematyczne przeszukiwanie systemu, przetwarzanie danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS powinno odbywać się tylko w określonych przypadkach i tylko jeśli jest to konieczne do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia w ich sprawie dochodzeń. Wyznaczone organy i Europol powinny zwracać się z wnioskiem o udzielenie dostępu do ETIAS tylko wówczas, gdy istnieją uzasadnione powody, aby przypuszczać, że uzyskane dzięki niemu informacje znacznie ułatwią im zapobieganie przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywanie ich lub prowadzenie w ich sprawie dochodzeń. Wyznaczone organy i Europol powinny zwracać się z wnioskiem o udzielenie dostępu do ETIAS tylko wtedy, gdy wcześniejsze wyszukiwanie we wszystkich odpowiednich krajowych bazach danych danego państwa członkowskiego oraz bazach danych Europolu nie doprowadziło do uzyskania wymaganych informacji.
- (40) Dane osobowe zarejestrowane w ETIAS powinny być przechowywane nie dłużej, niż jest to konieczne do realizacji wyznaczonych celów. Aby ETIAS funkcjonował, niezbędne jest przechowywanie danych dotyczących wnioskodawców przez okres ważności zezwolenia na podróż. W celu oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia publicznego oraz ryzyka nielegalnej migracji, jakie stwarzają wnioskodawcy, konieczne jest przechowywanie danych osobowych przez okres pięciu lat od daty ostatniego wpisu dotyczącego wjazdu

²⁹ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132-149.

wnioskodawcy zarejestrowanego w EES. ETIAS powinien w praktyce polegać na dokładnych wstępnych ocenach zagrożeń dla bezpieczeństwa, zdrowia publicznego lub ryzyka nielegalnej migracji przeprowadzanych z wykorzystaniem reguł kontroli przesiewowej. Trafienia wynikające z reguł kontroli przesiewowej opartych na statystykach wygenerowanych z danych ETIAS muszą być reprezentatywne i dotyczyć wystarczająco szerokiej populacji, aby mogły one stanowić wiarygodną podstawę ręcznej oceny ryzyka przeprowadzanej przez państwa członkowskie, a także by ograniczyć do minimum występowanie trafień, które nie są związane z prawdziwymi zagrożeniami („fałszywe trafienia”). Nie da się tego osiągnąć, korzystając wyłącznie z danych z zezwoleń na podróż w okresie ich ważności. Okres przechowywania danych powinien rozpoczynać się od daty ostatniego wpisu dotyczącego wjazdu wnioskodawcy przechowywanego w EES, ponieważ to w tym terminie po raz ostatni faktycznie skorzystano z zezwolenia na podróż. Okres przechowywania wynoszący pięć lat odpowiada okresowi przechowywania wpisu EES w przypadku upoważnienia do wjazdu wydanego na podstawie zezwolenia na podróż ETIAS lub odmowy wjazdu. Taka synchronizacja okresów przechowywania gwarantuje, że zarówno wpis o wjeździe, jak i powiązane zezwolenie na podróż są przechowywane przez taki sam okres, i stanowi dodatkowy element w kierunku przyszłej interoperacyjności między ETIAS i EES. Synchronizacja ta jest konieczna, aby umożliwić właściwym organom przeprowadzanie analizy ryzyka wymaganej zgodnie z kodeksem granicznym Schengen. Decyzja o odmowie udzielenia zezwolenia na podróż, jego cofnięciu lub unieważnieniu mogłaby wskazywać na większe zagrożenie dla bezpieczeństwa lub większe ryzyko nielegalnej migracji stwarzane przez wnioskodawcę. Jeżeli wydano taką decyzję, pięcioletni okres przechowywania powiązanych danych powinien rozpoczynać się od daty wydania decyzji, tak aby ETIAS mógł odpowiednio uwzględnić wyższy poziom zagrożenia, które prawdopodobnie stanowi dany wnioskodawca. Po wygaśnięciu tego okresu, dane osobowe powinny zostać usunięte.

- (41) W odniesieniu do zadań Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) w zakresie opracowania i rozwoju systemu informacyjnego ETIAS oraz zarządzania technicznego tym systemem, zadań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zadań państw członkowskich i Europolu, powinny zostać określone precyzyjne zasady.
- (42) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁰ stosuje się do działalności eu-LISA i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, kiedy wykonują one zadania powierzone im na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (43) [Rozporządzenie (UE) 2016/679]³¹ ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia, chyba że takiego przetwarzania dokonują wyznaczone organy lub organy weryfikujące państw członkowskich na potrzeby zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.

³⁰ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

- (44) Przetwarzanie danych osobowych przez organy państw członkowskich na potrzeby zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie na mocy niniejszego rozporządzenia powinno być objęte standardową ochroną danych osobowych na podstawie ich prawa krajowego zgodnego z [dyrektywą (UE) 2016/680]³².
- (45) Niezależne organy nadzoru ustanowione zgodnie z [rozporządzeniem (UE) 2016/679] powinny kontrolować zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie, przy czym Europejski Inspektor Ochrony Danych ustanowiony rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 powinien monitorować działalność instytucji i organów UE w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych. Europejski Inspektor Ochrony Danych oraz organy nadzoru powinny współpracować ze sobą w zakresie monitorowania ETIAS.
- (46) „(...) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu ...”.
- (47) Powinny zostać ustanowione restrykcyjne zasady dostępu do systemu centralnego ETIAS, a także konieczne zabezpieczenia. Konieczne jest także określenie prawa osób fizycznych do dostępu do danych, ich poprawiania oraz usuwania i dochodzenia roszczeń, w szczególności prawo do skorzystania ze środka prawnego i nadzoru operacji przetwarzania przez niezależne organy publiczne.
- (48) Aby umożliwić przeprowadzanie ocen zagrożeń dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego lub ocen ryzyka nielegalnej migracji, które może stwarzać podróżny, powinna zostać ustanowiona interoperacyjność pomiędzy systemem informacyjnym ETIAS i innymi systemami informacyjnymi, do których ETIAS ma wgląd, takimi jak: system wjazdu/wyjazdu (EES), wizowy system informacyjny (VIS), dane Europolu, System Informacyjny Schengen (SIS), Eurodac i europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS). Interoperacyjność ta może jednak zostać w pełni zapewniona tylko wtedy, gdy przyjęte zostaną wnioski w sprawie ustanowienia EES³³, ECRIS³⁴ oraz wniosek o przekształcenie rozporządzenia w sprawie ustanowienia Eurodac³⁵.

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW.

³³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego systemu wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ścigania i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 767/2008 i rozporządzenie (UE) nr 1077/2011, COM(2016) 194 final.

³⁴ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję ramową Rady 2009/315/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w odniesieniu do europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) i zastępującej decyzję Rady 2009/316/WSiSW.

³⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania [rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca] na potrzeby identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy

- (49) Skuteczne monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia wymaga regularnego dokonywania ocen. Państwa członkowskie powinny określić zasady dotyczące kar obowiązujących w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia i zapewnić, by były one stosowane.
- (50) Aby ustanowić środki techniczne konieczne do stosowania niniejszego rozporządzenia, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:
- w celu przyjęcia z góry określonego wykazu odpowiedzi na pytania dotyczące dziedziny i poziomu wykształcenia, wykonywanego zawodu i nazwy stanowiska; odpowiedzi tych należy udzielić we wniosku o zezwolenie na podróż,
 - w celu określenia treści i formatu dodatkowych pytań, które mogą zostać zadane wnioskodawcy występującemu o zezwolenie na podróż,
 - w celu ustalenia metody i procedury uiszczania opłaty za zezwolenie na podróż z uwzględnieniem nowych rozwiązań technologicznych i ich dostępności oraz w celu zmiany kwoty opłaty,
 - w celu przedłużenia okresu karencji, podczas którego nie wymaga się zezwoleń na podróż,
 - w celu dalszego określania zagrożeń dla bezpieczeństwa, zdrowia publicznego lub ryzyka nielegalnej migracji, które należy uwzględnić przy ustalaniu wskaźników ryzyka.
- (51) Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (52) Aby zapewnić jednolite warunki wykonywania niniejszego rozporządzenia, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania szczegółowych zasad dotyczących warunków funkcjonowania ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne oraz zasad dotyczących ochrony i bezpieczeństwa danych mających zastosowanie do ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne, a także systemu uwierzytelnienia zarezerwowanego wyłącznie dla przewoźników, oraz do dokładnego określenia procedur awaryjnych, których należy przestrzegać w przypadku problemów technicznych z dostępem do ETIAS. Uprawnienia te

powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011³⁶.

- (53) Państwa członkowskie nie mogą – w wystarczającym stopniu – osiągnąć celów związanych ze stworzeniem ETIAS i wprowadzeniem wspólnych zobowiązań, warunków i procedur dotyczących wykorzystywania danych, dlatego, ze względu na skalę i skutki działań, możliwe jest lepsze osiągnięcie tego celu na poziomie Unii zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego celu.
- (54) Przewidywane koszty opracowania systemu informacyjnego ETIAS oraz ustanowienia jednostki centralnej ETIAS i jednostek krajowych ETIAS są niższe niż pozostająca kwota w budżecie przeznaczonym na inicjatywę na rzecz inteligentnych granic w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014³⁷. W związku z powyższym zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 515/2014 w niniejszym rozporządzeniu powinno się ponownie przydzielić kwotę przewidzianą obecnie na rozwijanie systemów IT wspomagających zarządzanie przepływami migracyjnymi przez granice zewnętrzne.
- (55) Dochody generowane w wyniku uiszczania opłat za zezwolenie na podróż należy przeznaczyć na pokrycie stałych kosztów operacyjnych i kosztów konserwacji systemu informacyjnego ETIAS, jednostki centralnej ETIAS i jednostek krajowych ETIAS. W świetle szczególnego charakteru tego systemu dochody te należy traktować jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel.
- (56) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy 2004/38/WE.
- (57) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania podejmuje w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.
- (58) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE³⁸. Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy zatem w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związane ani go nie stosuje.

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

³⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

³⁸ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

- (59) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE³⁹. Irlandia nie uczestniczy zatem w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (60) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁴⁰, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE⁴¹.
- (61) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁴², które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE⁴³ i art. 3 decyzji Rady 2008/149/WSiSW⁴⁴.
- (62) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁴⁵, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE⁴⁶ i art. 3 decyzji Rady 2011/349/UE⁴⁷.

³⁹ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁴⁰ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁴¹ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁴² Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁴³ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁴⁴ Decyzja Rady 2008/149/WSiSW z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 50).

⁴⁵ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁴⁶ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

⁴⁷ Decyzja Rady 2011/349/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się w szczególności do współpracy sądowej w sprawach karnych i współpracy policji (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 1).

- (63) Niniejsze rozporządzenie stanowi akt oparty na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związany odpowiednio w rozumieniu art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r., art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2005 r. oraz art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2011 r.
- (64) Aby umożliwić dopasowanie niniejszego rozporządzenia do istniejących ram prawnych i odzwierciedlić zmiany w rozporządzeniach w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej i w sprawie Europolu, należy odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/794 i (UE) 2016/1624,

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1 *Przedmiot*

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) dla obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku posiadania wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych („obowiązek wizowy”), umożliwiającą ustalenie, czy obecność tych osób na terytorium państw członkowskich nie stwarza ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. W tym celu wprowadza się zezwolenie na podróż oraz warunki i procedury wydawania lub odmowy wydania takich zezwoleń.
2. W niniejszym rozporządzeniu określa się warunki dostępu organów ścigania państw członkowskich oraz Europejskiego Urzędu Policji (Europolu) do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, które wchodzą w zakres ich kompetencji, wykrywania tych przestępstw i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.

Artykuł 2 *Zakres*

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do następujących kategorii obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego:
 - a) obywatele państw trzecich wymienionych w załączniku II do rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001⁴⁸, którzy są zwolnieni z obowiązku wizowego do celów tranzytu (lot tranzytowy) lub planowanego pobytu na terytorium państw członkowskich, nieprzekraczającego 90 dni w dowolnym okresie 180 dni;
 - b) uchodźcy i bezpaństwowcy, jeżeli państwo trzecie, w którym zamieszkują i które wydało ich dokument podróży, jest jednym z państw trzecich wymienionych w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 i osoby te są zwolnione z obowiązku wizowego na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia;
 - c) obywatele państw trzecich, którzy spełniają następujące warunki:
 - i) są członkami rodziny obywatela Unii, do których ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE, lub członkami rodziny obywatela państwa trzeciego, który korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii; i

⁴⁸ Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1.

- ii) nie posiadają karty pobytowej, o której mowa w dyrektywie 2004/38/WE.

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) uchodźców, bezpaństwowców ani innych osób nieposiadających obywatelstwa żadnego państwa, którzy zamieszkują w państwie członkowskim i są posiadaczami dokumentu podróży wydanego przez to państwo członkowskie;
- b) obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywatela Unii, do których ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE, i którzy posiadają kartę pobytową na podstawie tej dyrektywy;
- c) obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii i którzy posiadają kartę pobytową na podstawie dyrektywy 2004/38/WE;
- d) osób posiadających dokumenty pobytowe, o których mowa w art. 2 pkt 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399⁴⁹ innych niż osoby objęte lit. b) i c) niniejszego ustępu;
- e) posiadaczy wiz długoterminowych;
- f) obywateli Andory, Monako i San Marino oraz posiadaczy paszportu wydanego przez Państwo Watykańskie;
- g) obywateli państw trzecich wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001, którzy są posiadaczami zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego, wydanego przez państwo członkowskie na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1931/2006⁵⁰, jeżeli osoby te korzystają ze swojego prawa w kontekście zasady małego ruchu granicznego;
- h) osób lub kategorii osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia (WE) nr 539/2001.

Artykuł 3 *Definicje*

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „granice zewnętrzne” oznaczają granice zewnętrzne zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- b) „odprawa graniczna” oznacza odprawę graniczną zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2016/399;

⁴⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 077 z 23.3.2016, s. 1).

⁵⁰ Dz.U. L 405 z 20.12.2006, s. 1.

- c) „straż graniczna” oznacza straż graniczną zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 14 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- d) „zezwolenie na podróż” oznacza decyzję wydaną zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, która wskazuje, że nie ma przesłanek faktycznych ani uzasadnionych podstaw, aby stwierdzić, że obecność danej osoby na terytorium państw członkowskich stwarza ryzyko nielegalnej migracji lub stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego, i która jest wymagana w stosunku do obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2, aby warunek wjazdu określony w art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/399 był spełniony.
- e) „zagrożenie dla zdrowia publicznego” oznacza zagrożenie dla zdrowia publicznego zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 21 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- f) „wnioskodawca” oznacza obywatela państwa trzeciego, o którym mowa w art. 2 i który złożył wniosek o zezwolenie na podróż;
- g) „dokument podróży” oznacza paszport lub inny równoważny dokument, który upoważnia jego posiadacza do przekraczania granic zewnętrznych i w którym może być umieszczona wiza;
- h) „pobyt krótkoterminowy” oznacza pobyt na terytorium państw członkowskich w rozumieniu art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- i) „osoba nadmiernie przedłużająca pobyt” oznacza obywatela państwa trzeciego, który nie spełnia warunków dotyczących długości pobytu krótkoterminowego na terytorium państw członkowskich lub przestał je spełniać;
- j) „aplikacja mobilna na urządzenia mobilne” oznacza program aplikacyjny zaprojektowany do działania na urządzeniach mobilnych takich jak smartfony i tablety;
- k) „trafienie” oznacza istnienie powiązania stwierdzonego przez porównanie danych osobowych zapisanych w pliku wniosku w systemie centralnym ETIAS z danymi osobowymi przechowywanymi we wpisie, pliku lub ostrzeżeniu zarejestrowanym w jednym z systemów informacyjnych, w których system centralny ETIAS dokonuje wyszukiwania, w liście ostrzegawczej ETIAS lub ze szczegółowymi wskaźnikami ryzyka, o których mowa w art. 28;
- l) „przestępstwa terrorystyczne” oznaczają przestępstwa odpowiadające lub równoważne przestępstwom, o których mowa w art. 1–4 decyzji ramowej 2002/475/WSiSW;
- m) „poważne przestępstwa” oznaczają przestępstwa odpowiadające lub równoważne przestępstwom, o których mowa w art. 2 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW, jeżeli zgodnie z prawem krajowym podlegają karze pozbawienia wolności lub środkowi zabezpieczającemu polegającemu na pozbawieniu wolności przez maksymalny okres co najmniej trzech lat;
- n) „Dane Europolu” oznaczają dane osobowe przekazane Europolowi do celów, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/794.

2. Definicje określone w art. 2 rozporządzenia (WE) 45/2001 mają zastosowanie w zakresie, w jakim dane osobowe są przetwarzane przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz eu-LISA.
3. Definicje określone w art. 4 [rozporządzenia (UE) 2016/679] mają zastosowanie w zakresie, w jakim dane osobowe są przetwarzane przez organy państw członkowskich.
4. Definicje określone w art. 3 [dyrektywy (UE) 2016/680] mają zastosowanie w zakresie, w jakim dane osobowe są przetwarzane przez organy państw członkowskich do celów ścigania przestępstw.

Artykuł 4 *Cele ETIAS*

Wspierając właściwe organy państw członkowskich, ETIAS będzie:

- a) przyczyniać się do wysokiego poziomu bezpieczeństwa przez umożliwienie dokładnej oceny wnioskodawców pod kątem ryzyka dla bezpieczeństwa, przed ich przybyciem na przejście graniczne na granicy zewnętrznej, aby stwierdzić, czy istnieją przesłanki faktyczne lub uzasadnione powody, aby uznać, że obecność danej osoby na terytorium państw członkowskich stanowi ryzyko dla bezpieczeństwa;
- b) przyczyniać się do zapobiegania nielegalnej migracji przez umożliwienie oceny wnioskodawców pod kątem ryzyka nielegalnej migracji przed ich przybyciem na przejście graniczne na granicy zewnętrznej;
- c) przyczyniać się do ochrony zdrowia publicznego przez umożliwienie oceny, czy dany wnioskodawca stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. e), przed jego przybyciem na przejście graniczne na granicy zewnętrznej;
- d) zwiększać skuteczność odpraw granicznych;
- e) wspierać cele Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) związane z wpisami dotyczącymi osób poszukiwanych w celu ich aresztowania, wydania lub ekstradycji, osób zaginionych, osób, których obecność jest wymagana do celów procedury sądowej, oraz osób, wobec których należy przeprowadzić kontrole niejawne lub szczególne;
- f) przyczyniać się do zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.

Artykuł 5 *Ogólna struktura ETIAS*

ETIAS składa się z:

- a) systemu informacyjnego ETIAS, o którym mowa w art. 6;
- b) jednostki centralnej ETIAS, o której mowa w art. 7;
- c) jednostek krajowych ETIAS, o których mowa w art. 8.

Artykuł 6
Organizacja i struktura techniczna systemu informacyjnego ETIAS

1. Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) opracuje system informacyjny ETIAS i zapewni zarządzanie techniczne.
2. System informacyjny ETIAS składa się z:
 - a) systemu centralnego;
 - b) jednolitego interfejsu krajowego w każdym państwie członkowskim, opartego na wspólnych specyfikacjach technicznych i identycznego dla wszystkich państw członkowskich, który umożliwia łączenie systemu centralnego z krajową infrastrukturą graniczną w państwach członkowskich;
 - c) bezpiecznej infrastruktury łączności między systemem centralnym a jednolitymi interfejsami krajowymi;
 - d) bezpiecznej infrastruktury łączności między systemem centralnym ETIAS a systemami informacyjnymi, o których mowa w art. 10;
 - e) ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne;
 - f) usługi poczty elektronicznej;
 - g) usługi bezpiecznego konta, umożliwiającej wnioskodawcom dostarczanie dodatkowych informacji lub dokumentacji, w razie potrzeby;
 - h) bramy sieciowej dla przewoźników;
 - i) usługi sieciowej umożliwiającej łączność między systemem centralnym, z jednej strony, a ogólnodostępną stroną internetową, aplikacją mobilną, pocztą elektroniczną, bezpiecznym kontem, bramą sieciową dla przewoźników, podmiotem pośredniczącym w realizacji płatności i systemami międzynarodowymi (systemy/bazy danych Interpolu), z drugiej strony;
 - j) oprogramowania umożliwiającego jednostce centralnej ETIAS i jednostkom krajowym ETIAS rozpatrywanie wniosków.
3. [System centralny, jednolite interfejsy krajowe, usługa sieciowa, brama sieciowa dla przewoźników i infrastruktura łączności ETIAS wspólnie użytkują i ponownie wykorzystują, na tyle na ile jest to technicznie możliwe, sprzęt i oprogramowanie: centralnego systemu, jednolitych interfejsów krajowych, usługi sieciowej, bramy sieciowej dla przewoźników oraz infrastruktury łączności – należących do systemu wjazdu/wyjazdu (EES).]

Artykuł 7
Organizacja jednostki centralnej ETIAS

1. Niniejszym ustanawia się jednostkę centralną ETIAS w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

2. Jednostka centralna ETIAS pracująca w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu odpowiada za:
 - a) zapewnienie, by dane przechowywane w plikach wniosków i w systemie centralnym ETIAS były poprawne i aktualne;
 - b) weryfikację wniosków o zezwolenie na podróż odrzuconych z automatycznego procesu, aby ustalić, czy dane osobowe wnioskodawcy odpowiadają danym osobowym osoby, do której odnosi się trafienie w jednym z przeszukiwanych systemów informacyjnych / jednej z przeszukiwanych baz danych lub w szczegółowych wskaźnikach ryzyka, o których mowa w art. 28;
 - c) określenie, testowanie, wdrożenie, ocenę i zmiany szczegółowych wskaźników ryzyka, o których mowa w art. 28, po konsultacji z radą ds. kontroli przesiewowej ETIAS;
 - d) przeprowadzanie regularnych kontroli dotyczących rozpatrywania wniosków oraz wdrażania przepisów art. 28, w tym regularne ocenianie wpływu tych przepisów na przestrzeganie praw podstawowych, w szczególności prywatności i ochrony danych osobowych.

Artykuł 8 *Organizacja jednostek krajowych ETIAS*

1. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ jako jednostkę krajową ETIAS.
2. Jednostki krajowe ETIAS odpowiadają za:
 - a) zapewnienie, by dane przechowywane w plikach wniosków i w systemie centralnym ETIAS były poprawne i aktualne;
 - b) analizowanie i podejmowanie decyzji w sprawie wniosków o zezwolenie na podróż odrzuconych przez automatyczny proces oraz przeprowadzanie ręcznej oceny ryzyka, o której mowa w art. 22;
 - c) zapewnienie koordynacji między jednostkami krajowymi ETIAS i Europolem w odniesieniu do wniosków o wgląd do danych, o których mowa w art. 24 i 25;
 - d) zapewnienie wnioskodawcom informacji dotyczących procedury, którą należy zastosować w razie odwołania zgodnie z art. 31 ust. 2;
 - e) pełnienie roli centralnego punktu dostępu do danych z systemu centralnego ETIAS do celów określonych w art. 1 ust. 2 i zgodnie z art. 44.
3. Państwa członkowskie zapewniają jednostkom krajowym ETIAS odpowiednie zasoby, aby mogły one wypełniać swoje zadania w trybie 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

Artykuł 9 *Rada ds. kontroli przesiewowej ETIAS*

1. Niniejszym w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanawia się radę ds. kontroli przesiewowej ETIAS, która ma funkcję doradczą. W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdej jednostki krajowej ETIAS oraz Europolu.

2. Rada ds. kontroli przesiewowej jest konsultowana w sprawie:
 - a) określenia, oceny i zmiany szczegółowych wskaźników ryzyka, o których mowa w art. 28;
 - b) wdrożenia listy ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 29.
3. Do celów, o których mowa w ust. 1, rada ds. kontroli przesiewowej ETIAS wydaje opinie, wytyczne, zalecenia i najlepsze praktyki.
4. Rada ds. kontroli przesiewowej zbiera się w razie potrzeby, a co najmniej dwa razy w roku. Za koszty i obsługę jej posiedzeń odpowiada Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
5. Na swoim pierwszym posiedzeniu rada ds. kontroli przesiewowej ETIAS przyjmuje regulamin wewnętrzny zwykłą większością głosów.

Artykuł 10

Interoperacyjność z innymi systemami informacyjnymi

Aby umożliwić przeprowadzanie ocen ryzyka, o których mowa w art. 18, ustanawia się interoperacyjność systemu informacyjnego ETIAS i innych systemów informacyjnych, do których ETIAS ma wgląd, takich jak: [system wjazdu/wyjazdu (EES)], wizowy system informacyjny (VIS), dane Europolu, System Informacyjny Schengen (SIS), [Eurodac] i [europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS)].

Artykuł 11

Dostęp do danych przechowywanych w ETIAS

1. Dostęp do systemu informacyjnego ETIAS jest zarezerwowany wyłącznie dla należycie upoważnionego personelu jednostki centralnej ETIAS i jednostek krajowych ETIAS.
2. Dostęp straży granicznej do systemu centralnego ETIAS zgodnie z art. 41 jest ograniczony do przeszukiwania systemu centralnego ETIAS w celu uzyskania informacji na temat statusu zezwolenia na podróż osoby podróżującej, która znajduje się na przejściu granicznym na granicy zewnętrznej.
3. Dostęp przewoźników do systemu centralnego ETIAS zgodnie z art. 39 jest ograniczony do przeszukiwania systemu centralnego ETIAS w celu uzyskania informacji na temat statusu zezwolenia na podróż osoby podróżującej.

Artykuł 12

Niedyskryminacja

Przetwarzanie danych osobowych w systemie informacyjnym ETIAS przez dowolnego użytkownika nie może skutkować dyskryminacją obywateli państw trzecich ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Odbywa się ono z pełnym poszanowaniem godności ludzkiej i integralności osoby. Szczególną uwagę poświęca się dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym.

ROZDZIAŁ II

Wniosek

Artykuł 13

Praktyczne rozwiązania dotyczące składania wniosku

1. Wnioskodawcy składają wniosek przez wypełnienie internetowego formularza wniosku za pomocą specjalnej ogólnodostępnej strony internetowej lub aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne, z odpowiednim wyprzedzeniem przed planowaną podróżą.
2. Wnioski mogą składać wnioskodawcy bądź osoby lub podmioty pośredniczące upoważnione przez wnioskodawcę do złożenia wniosku w jego imieniu.

Artykuł 14

Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne

1. Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne umożliwiają obywatelom państw trzecich, którzy podlegają wymogowi posiadania zezwolenia na podróż, złożenie wniosku o zezwolenie na podróż, podanie danych wymaganych w formularzu wniosku zgodnie z art. 15 oraz uiszczenie opłaty za zezwolenie na podróż.
2. Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne zapewniają, aby formularz wniosku był bezpłatny oraz powszechnie i łatwo dostępny dla wnioskodawców.
3. Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne są dostępne we wszystkich językach urzędowych państw członkowskich.
4. W przypadku gdy języki urzędowe państw wymienionych w załączniku II do rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001 nie odpowiadają językom, o których mowa w ust. 3, udostępnia się zestawienie informacji dotyczących treści i korzystania z ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne oraz informacje wyjaśniające w co najmniej jednym z języków urzędowych państw, o których mowa.
5. Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne informują wnioskodawców, w jakich językach można wypełnić formularz wniosku.
6. Ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna na urządzenia mobilne zapewniają wnioskodawcom usługę konta umożliwiającą wnioskodawcom dostarczanie w razie potrzeby dodatkowych informacji lub dokumentacji.
7. Komisja przyjmuje szczegółowe przepisy dotyczące warunków działania ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne oraz ochrony danych, a także przepisy bezpieczeństwa mające zastosowanie do strony internetowej i aplikacji mobilnej. Te środki wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2.

Artykuł 15
Formularz wniosku i dane osobowe wnioskodawcy

- 1.** Każdy wnioskodawca składa wypełniony formularz wniosku zawierający deklarację autentyczności, kompletności i wiarygodności przedstawionych danych oraz deklarację prawdziwości i wiarygodności złożonych oświadczeń. Małoletni składają formularz wniosku z podpisem elektronicznym osoby sprawującej stałą lub tymczasową władzę rodzicielską bądź opiekuna prawnego.
- 2.** Wnioskodawca podaje następujące dane osobowe w formularzu wniosku:
- a) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe; datę urodzenia, miejsce urodzenia, państwo urodzenia, płeć, aktualne obywatelstwo, imiona rodziców wnioskodawcy;
 - b) inne imiona i nazwiska (pseudonim, nazwisko przybrane, pseudonim artystyczny, imiona i nazwiska zwyczajowe);
 - c) inne obywatelstwa (jeżeli dotyczy);
 - d) rodzaj, numer i państwo wydania dokumentu podróży;
 - e) datę wygaśnięcia ważności dokumentu podróży;
 - f) adres domowy wnioskodawcy lub – w przypadku braku adresu – miasto i państwo zamieszkania;
 - g) adres e-mail, numer telefonu;
 - h) wykształcenie (poziom i dziedziną);
 - i) wykonywany zawód;
 - j) państwo członkowskie planowanego pierwszego wjazdu;
 - k) w przypadku małoletnich – nazwisko i imię (imiona) osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekuna prawnego;
 - l) w przypadku gdy wnioskodawca powołuje się na status członka rodziny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. c):
 - i) status członka rodziny;
 - ii) nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, miejsce urodzenia, państwo urodzenia, aktualne obywatelstwo, adres domowy, adres e-mail i numer telefonu członka rodziny, z którym wnioskodawcę łączą związki pokrewieństwa;
 - iii) związki pokrewieństwa wnioskodawcy z tym członkiem rodziny zgodnie z art. 2 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE;
 - m) w przypadku wniosków wypełnianych przez osobę inną niż wnioskodawca – nazwisko, imię (imiona), nazwę firmy, organizacji (jeśli dotyczy), adres e-mail, adres pocztowy, numer telefonu; powiązanie z wnioskodawcą i podpisane elektronicznie upoważnienie.

3. Wnioskodawca wybiera poziom i dziedzinę wykształcenia, wykonywany zawód i stanowisko pracy z podanego z góry określonego wykazu. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 78 w celu określenia tych wykazów.
4. Ponadto wnioskodawca udziela odpowiedzi na następujące pytania:
 - a) czy wnioskodawca cierpi na chorobę mogącą przerodzić się w epidemię według definicji Międzynarodowych przepisów zdrowotnych Światowej Organizacji Zdrowia lub inną chorobę zakaźną lub zakaźną chorobę pasożytniczą;
 - b) czy został on kiedykolwiek skazany za jakiekolwiek przestępstwo w dowolnym kraju;
 - c) czy w ciągu ostatnich dziesięciu lat przebywał w określonej strefie wojny lub konfliktu i jakie były przyczyny tego pobytu;
 - d) czy w ciągu ostatnich dziesięciu lat podjęto wobec niego jakąkolwiek decyzję nakazującą opuszczenie terytorium państwa członkowskiego lub dowolnego innego państwa bądź decyzję nakazującą powrót.
5. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 78, określających treść i format tych pytań.
6. Wnioskodawca udziela odpowiedzi na te pytania. Jeżeli wnioskodawca odpowie twierdząco na którekolwiek z tych pytań, będzie musiał odpowiedzieć na dodatkowe pytania w formularzu wniosku mające na celu zebranie dalszych informacji, i udzielić odpowiedzi na z góry określony zestaw pytań. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 78 w celu określenia treści i formatu tych dodatkowych pytań oraz z góry określonego wykazu odpowiedzi na te pytania.
7. Dane, o których mowa w ust. 2 i 4, są wprowadzane przez wnioskodawcę w alfabecie łacińskim bez znaków diakrytycznych.
8. W momencie złożenia formularza wniosku system informacyjny ETIAS pobiera adres IP, z którego wysłano formularz wniosku.

Artykuł 16
Oплата за зezwolenie na podróż

1. Od każdego wniosku wnioskodawca uiszcza opłatę za zezwolenie na podróż w wysokości 5 EUR.
2. Z opłaty za zezwolenie na podróż zwolnione są dzieci w wieku poniżej osiemnastu lat.
3. Opłata za zezwolenie na podróż jest pobierana w euro.
4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 78 w sprawie sposobu i procedury płatności opłaty za zezwolenie na podróż oraz zmian wysokości tej opłaty.

ROZDZIAŁ III

Tworzenie pliku wniosku oraz analizowanie wniosku przez system centralny ETIAS

Artykuł 17

Dopuszczalność i tworzenie pliku wniosku

1. Po złożeniu wniosku system centralny ETIAS automatycznie weryfikuje, czy:
 - a) wszystkie pola formularza wniosku są wypełnione i zawierają wszystkie elementy, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 4,
 - b) pobrano opłatę za zezwolenie na podróż.
2. Jeżeli na podstawie ust. 1 wniosek jest uznany za dopuszczalny, system centralny ETIAS niezwłocznie automatycznie tworzy plik wniosku i przypisuje mu numer wniosku.
3. Po stworzeniu pliku wniosku system centralny ETIAS zapisuje i przechowuje następujące dane:
 - a) numer wniosku;
 - b) informację na temat statusu, wskazującą, że złożono wniosek o zezwolenie na podróż;
 - c) dane osobowe, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 4, w tym trzyliterowy kod państwa wydającego dokument podróży;
 - d) dane, o których mowa w art. 15 ust. 5;
 - e) datę i godzinę złożenia formularza wniosku, a także odniesienie do zakończonej płatności opłaty za zezwolenie na podróż i niepowtarzalnego numeru referencyjnego tej płatności.
4. Po stworzeniu pliku wniosku system centralny ETIAS sprawdza, czy dany wnioskodawca ma już inny plik wniosku w systemie centralnym ETIAS, przez porównanie danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a), z danymi osobowymi w plikach wniosków przechowywanych w systemie centralnym ETIAS. W przypadku stwierdzenia takiej sytuacji system centralny ETIAS łączy nowy plik wniosku ze wszystkimi poprzednimi plikami wniosków stworzonymi dla tego samego wnioskodawcy.

Artykuł 18

Automatyczne rozpatrywanie wniosków

1. Pliki wniosków są automatycznie rozpatrywane przez system centralny ETIAS w celu znalezienia trafień. System centralny ETIAS analizuje każdy plik wniosku indywidualnie.
2. System centralny ETIAS porównuje odpowiednie dane, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a), b), d), f), g), m) oraz ust. 8, z danymi znajdującymi się we wpisie, pliku lub ostrzeżeniu zarejestrowanym w: systemie centralnym ETIAS, Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), [systemie wjazdu/wyjazdu (EES)], wizowym systemie informacyjnym (VIS),

[Eurodac], [europejskim systemie przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS)], danych Europolu, bazie zawierającej dane skradzionych lub utraconych dokumentów podróży Interpolu (SLTD) oraz bazie danych TDAWN Interpolu (Interpol TDAWN).

W szczególności system centralny ETIAS sprawdza:

- a) czy dokument podróży użyty do celów wniosku odpowiada dokumentowi podróży zgłoszonemu jako utracony, skradziony lub unieważniony w SIS;
- b) czy dokument podróży użyty do celów wniosku odpowiada dokumentowi podróży zgłoszonemu jako utracony, skradziony lub unieważniony w SLTD;
- c) czy wnioskodawca jest przedmiotem wpisu do celów odmowy wjazdu w SIS;
- d) czy wnioskodawca jest przedmiotem wpisu w SIS dotyczącego osób poszukiwanych w celu aresztowania ich i wydania na podstawie europejskiego nakazu aresztowania lub poszukiwanych w celu ekstradycji;
- e) czy wnioskodawca i dokument podróży odnoszą się do wniosku, który został odrzucony, cofnięty lub unieważniony w systemie centralnym ETIAS;
- f) czy podane we wniosku dane dotyczące dokumentu podróży odpowiadają danym w innym wniosku o zezwolenie na podróż związanym z innymi danymi identyfikacyjnymi w centralnym systemie ETIAS;
- g) [czy wnioskodawca jest obecnie zgłoszony jako osoba przekraczająca dozwolony okres pobytu lub czy był w przeszłości zgłoszony jako osoba przekraczająca dozwolony okres pobytu – na podstawie danych EES;]
- h) [czy wnioskodawcy odmówiono wjazdu – na podstawie danych EES;]
- i) czy wnioskodawca podlegał decyzji o odmowie, cofnięciu lub unieważnieniu wizy krótkoterminowej, zarejestrowanej w VIS;
- j) czy dane podane we wniosku odpowiadają danym zarejestrowanym w danych Europolu;
- k) [czy wnioskodawca podlegał decyzji nakazującej powrót lub nakazowi wydalenia wydanym po wycofaniu lub odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w bazie danych Eurodac;]
- l) [czy wnioskodawca odpowiada osobie, której dane są zarejestrowane w ECRIS;]
- m) czy dokument podróży użyty do celów wniosku odpowiada dokumentowi podróży zapisanemu w pliku w bazie danych TDAWN Interpolu.

3. System centralny ETIAS sprawdza, czy wnioskodawca odpowiedział twierdząco na któreś z pytań wymienionych w art. 15 ust. 4 i czy wnioskodawca nie podał adresu domowego, lecz jedynie miasto i państwo zamieszkania, o czym mowa w art. 15 ust. 2 lit. f).

4. System centralny ETIAS porównuje odpowiednie dane, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a), b), d), f), g), i), m) oraz ust. 8, z danymi zawartymi w liście ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 29.

5. System centralny ETIAS porównuje odpowiednie dane, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a), f), h) oraz i), ze szczegółowymi wskaźnikami ryzyka, o których mowa w art. 28.
6. System centralny ETIAS dodaje do pliku wniosku odniesienie do każdego trafienia uzyskanego na podstawie ust. 2–5.
7. Do celów art. 4 lit. e) system centralny ETIAS umożliwia porównywanie odpowiednich danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a), b) oraz d), z danymi zawartymi w SIS w celu stwierdzenia, czy wnioskodawca jest przedmiotem jednego z następujących wpisów:
 - a) wpisu dotyczącego osób poszukiwanych w celu aresztowania ich i wydania lub ekstradycji;
 - b) wpisu dotyczącego osób zaginionych;
 - c) wpisu dotyczącego osób, których obecność jest wymagana do celów procedury sądowej;
 - d) wpisu dotyczącego osób lub przedmiotów, wobec których należy przeprowadzić kontrole niejawne lub szczególne.

Każde trafienie będące wynikiem takiego porównania jest przechowywane w SIS.

Artykuł 19

Wyniki automatycznego rozpatrywania wniosków

1. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosków określone w art. 18 ust. 2–5 nie wskazuje żadnego trafienia, system centralny ETIAS automatycznie wydaje zezwolenie na podróż zgodnie z art. 30 i natychmiast powiadamia wnioskodawcę zgodnie z art. 32.
2. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosków określone w art. 18 ust. 2–5 wskazuje jedno lub kilka trafień, wniosek jest oceniany zgodnie z procedurą określoną w art. 22.
3. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosków określone w art. 18 ust. 2–5 nie daje jednoznacznego wyniku, ponieważ system centralny ETIAS nie jest w stanie potwierdzić, czy dane zapisane w pliku wniosku zgadzają się z danymi wywołującymi trafienie, wniosek jest oceniany zgodnie z procedurą określoną w art. 20.

Artykuł 20

Weryfikacja przez jednostkę centralną ETIAS

1. Jeżeli system centralny ETIAS nie jest w stanie potwierdzić, czy dane zapisane w pliku wniosku zgadzają się z danymi, które wywołały trafienie podczas automatycznego rozpatrywania wniosku na podstawie art. 18 ust. 2–5, system centralny ETIAS automatycznie konsultuje się z jednostką centralną ETIAS.
2. W przypadku takiej konsultacji jednostka centralna ETIAS posiada dostęp do pliku wniosku oraz powiązanych plików wniosków, jeżeli takie istnieją, a także do wszystkich trafień wywołanych podczas automatycznego rozpatrywania wniosku na podstawie art. 18 ust. 2–5.

3. Jednostka centralna ETIAS weryfikuje, czy dane zapisane w pliku wniosku zgadzają się z danymi zawartymi w jednym z przeszukiwanych systemów informacyjnych / baz danych, liście ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 29, lub ze szczegółowymi wskaźnikami ryzyka, o których mowa w art. 28.
4. Jeżeli dane nie zgadzają się, a podczas automatycznego rozpatrywania wniosku na podstawie art. 18 ust. 2–5 nie wskazano żadnego innego trafienia, jednostka centralna ETIAS usuwa fałszywe trafienie z pliku wniosku, a system centralny ETIAS automatycznie wydaje zezwolenie na podróż zgodnie z art. 30.
5. Jeżeli dane zgadzają się bądź nadal istnieją wątpliwości co do tożsamości wnioskodawcy, wniosek jest oceniany zgodnie z procedurą określoną w art. 22.
6. Jednostka centralna ETIAS przeprowadza ręczną analizę w ciągu maksymalnie 12 godzin od otrzymania pliku wniosku.

Artykuł 21

Przepisy szczególne dla członków rodzin obywateli UE lub innych obywateli państw trzecich korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii

1. W przypadku obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. c), zezwolenie na podróż zdefiniowane w art. 3 lit. d) jest rozumiane jako decyzja wydana zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, wskazująca, że nie ma przesłanek faktycznych ani uzasadnionych podstaw, aby stwierdzić, że obecność danej osoby na terytorium państw członkowskich stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE.
2. W przypadku gdy o zezwolenie na podróż ubiega się obywatel państwa trzeciego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. c), zastosowanie mają następujące przepisy szczególne:
 - a) wnioskodawca przedstawia dodatkowe dane osobowe, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. l);
 - b) wnioskodawca nie odpowiada na pytanie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 lit. d);
 - c) wnioskodawca zwolniony jest z opłaty, o której mowa w art. 16.
3. [Rozpatrując wniosek o zezwolenie na podróż obywatela państwa trzeciego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. c), system centralny ETIAS nie sprawdza, czy:
 - a) wnioskodawca jest obecnie zgłoszony jako osoba przekraczająca dozwolony okres pobytu lub czy był w przeszłości zgłoszony jako osoba przekraczająca dozwolony okres pobytu – na podstawie danych EES, jak wspomniano w art. 18 ust. 2 lit. g);
 - b) wnioskodawca odpowiada osobie, której dane są zarejestrowane w Eurodac, jak wspomniano w art. 18 ust. 2 lit. j).]

Nie mają zastosowania szczegółowe wskaźniki ryzyka oparte na ryzyku nielegalnej migracji, określone na podstawie art. 28 ust. 2.
4. Nie odmawia się wydania zezwolenia na podróż z powodu ryzyka nielegalnej migracji, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lit. b).

5. Stosuje się również następujące przepisy:
- a) w powiadomieniu określonym w art. 32 ust. 1 wnioskodawca otrzymuje informacje dotyczące faktu, że przy przekraczaniu granicy zewnętrznej musi on być w stanie udowodnić, że jest członkiem rodziny obywatela korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lit. l), wraz z przypomnieniem, że członek rodziny obywatela korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, posiadający zezwolenie na podróż, ma prawo wjazdu jedynie wówczas, gdy ten członek rodziny towarzyszy obywatelowi korzystającemu z prawa do swobodnego przemieszczania się lub do niego dołącza;
 - b) złożenie odwołania, o którym mowa w art. 32, odbywa się zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;
 - c) okres przechowywania pliku wniosku, o którym mowa w art. 47 ust. 1, wynosi:
 - i) tyle samo co okres ważności zezwolenia na podróż;
 - ii) [jeden rok od ostatniego wpisu wjazdu przechowywanego w EES, jeżeli ten okres jednego roku kończy się później niż okres ważności zezwolenia na podróż; lub]
 - iii) pięć lat od ostatniej decyzji o odmowie, cofnięciu lub unieważnieniu zezwolenia na podróż zgodnie z art. 31, 34 i 35.

ROZDZIAŁ IV

Analizowanie wniosku przez jednostki krajowe ETIAS

Artykuł 22

Ręczne rozpatrywanie wniosków przez jednostki krajowe ETIAS

1. Państwem członkowskim odpowiedzialnym za ręczne rozpatrywanie wniosków na podstawie niniejszego artykułu („odpowiedzialne państwo członkowskie”) jest państwo członkowskie pierwszego wjazdu zadeklarowane przez wnioskodawcę zgodnie z art. 15 ust. 2 lit. j).
2. Jeżeli w wyniku automatycznego rozpatrywania wniosków określonego w art. 18 ust. 2–5 uzyskano jedno lub kilka trafień, wniosek jest rozpatrywany ręcznie przez jednostkę krajową ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Jednostka krajowa ETIAS posiada dostęp do pliku wniosku oraz powiązanych plików wniosków, jeżeli takie istnieją, a także do wszystkich trafień wywołanych podczas automatycznego rozpatrywania wniosku określonego w art. 18 ust. 2–5.
3. Po ręcznym rozpatrzeniu wniosku jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego:
 - a) wydaje zezwolenie na podróż lub
 - b) odmawia wydania zezwolenia na podróż.

4. W przypadku gdy w wyniku automatycznego rozpatrywania wniosków określonego w art. 18 ust. 2 uzyskano trafienie, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego:
 - a) odmawia wydania zezwolenia na podróż, jeżeli trafienie dotyczy jednej lub kilku kategorii określonych w art. 18 ust. 2 lit. a)–c).
 - b) ocenia zagrożenie dla bezpieczeństwa lub ryzyko nielegalnej migracji i podejmuje decyzję o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż, jeżeli trafienie dotyczy jednej lub kilku kategorii określonych w art. 18 ust. 2 lit. d)–m).
5. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosków określone w art. 18 ust. 3 wskazało, że wnioskodawca odpowiedział twierdząco na jedno z pytań, o których mowa w art. 15 ust. 4, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego ocenia ryzyko nielegalnej migracji lub zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego i podejmuje decyzję o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż.
6. Jeżeli w wyniku automatycznego rozpatrywania wniosków określonego w art. 18 ust. 4 uzyskano trafienie, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego ocenia zagrożenie dla bezpieczeństwa i podejmuje decyzję o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż.
7. Jeżeli w wyniku automatycznego rozpatrywania wniosków określonego w art. 18 ust. 5 uzyskano trafienie, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego ocenia ryzyko nielegalnej migracji lub zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego i podejmuje decyzję o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż.

Artykuł 23

Wniosek o dodatkowe informacje lub dokumentację od wnioskodawcy

1. Jeżeli informacje podane przez wnioskodawcę w formularzu wniosku nie pozwalają jednostce krajowej ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podjęcie decyzji o wydaniu bądź odmowie wydania zezwolenia na podróż, jednostka krajowa ETIAS może zwrócić się do wnioskodawcy o dodatkowe informacje lub dokumentację.
2. Wniosek o dodatkowe informacje lub dokumentację należy wysłać na adres e-mail zapisany w pliku wniosku. We wniosku o dodatkowe informacje lub dokumentację wyraźnie wskazuje się, jakie informacje lub dokumentacja są wymagane od wnioskodawcy. Wnioskodawca przekazuje dodatkowe informacje lub dokumentację bezpośrednio jednostce krajowej ETIAS za pomocą usługi bezpiecznego konta, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. g), w terminie 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku o dodatkowe informacje lub dokumentację.
3. Jednostka krajowa ETIAS rozpatruje dodatkowe informacje lub dokumentację w ciągu 72 godzin od daty ich złożenia przez wnioskodawcę.
4. W wyjątkowych okolicznościach jednostka krajowa ETIAS może zaprosić wnioskodawcę na rozmowę w konsulacie w państwie zamieszkania wnioskodawcy.
5. Zaproszenie to jest wysyłane do wnioskodawcy przez jednostkę krajową ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego na adres e-mail zapisany w pliku wniosku.

6. Jeżeli wnioskodawca nie odpowie na zaproszenie w wyznaczonym terminie lub nie stawi się na rozmowie, wniosek zostaje odrzucony zgodnie z art. 31 ust. 1, a jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego niezwłocznie informuje o tym wnioskodawcę.
7. Jednostka krajowa ETIAS podejmuje na nowo analizę wniosku z chwilą przekazania przez wnioskodawcę dodatkowych informacji lub dokumentacji.

Artykuł 24
Konsultacje z innymi państwami członkowskimi

1. W celu przeprowadzenia oceny, o której mowa w art. 22 ust. 4 lit. b), jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego konsultuje się z organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za dane, które wywołały trafienie na podstawie art. 18 ust. 2 lit. d), e), g), h), i) lub k).
2. W celu przeprowadzenia oceny, o której mowa w art. 22 ust. 4 lit. b) oraz ust. 6 i 7, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego może konsultować się z organami jednego lub kilku państw członkowskich.
3. W przypadku gdy odpowiedzialne państwo członkowskie konsultuje się z jednym lub kilkoma państwami członkowskimi podczas ręcznego rozpatrywania wniosku, jednostki krajowe ETIAS tych państw członkowskich mają dostęp do odpowiednich danych w pliku wniosku, jak również do trażeń uzyskanych przez system automatyczny na podstawie art. 18 ust. 2, 4 i 5, które są konieczne do celów konsultacji. Jednostki krajowe ETIAS konsultowanych państw członkowskich mają również dostęp do odpowiednich dodatkowych informacji lub dokumentacji, przedstawionych przez wnioskodawcę na wniosek odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w związku ze sprawą będącą przedmiotem konsultacji.
4. Jednostka krajowa ETIAS konsultowanego państwa członkowskiego:
 - a) przedstawia uzasadnioną pozytywną opinię w sprawie wniosku lub
 - b) przedstawia uzasadnioną negatywną opinię w sprawie wniosku.

Ta pozytywna lub negatywna opinia zostaje zapisana w pliku wniosku przez jednostkę krajową ETIAS konsultowanego państwa członkowskiego.
5. Jednostka krajowa ETIAS konsultowanego państwa członkowskiego udziela odpowiedzi w ciągu 24 godzin od daty powiadomienia o konsultacji. Brak odpowiedzi ze strony państwa członkowskiego w terminie uznaje się za pozytywną opinię w sprawie wniosku.
6. Jeżeli konsultowanych jest kilka państw członkowskich, jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego zapewnia koordynację.
7. Podczas tego procesu konsultacji wniosek o konsultację i odpowiedzi na niego są przekazywane za pośrednictwem infrastruktury łączności ETIAS.
8. Jeżeli jedno lub kilka konsultowanych państw członkowskich wyrazi negatywną opinię w sprawie wniosku, odpowiedzialne państwo członkowskie odmawia wydania zezwolenia na podróż zgodnie z art. 31.

Artykuł 25
Konsultacje z Europolem

1. W celu przeprowadzenia oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa w następstwie trafienia na podstawie art. 18 ust. 2 lit. j) i ust. 4 jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego konsultuje się z Europolem w przypadkach wchodzących w zakres mandatu Europolu. Konsultacje te odbywają się za pomocą istniejących kanałów komunikacyjnych między państwem członkowskim i Europolem, ustanowionych na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) 2016/794.
2. W przypadku gdy odpowiedzialne państwo członkowskie konsultuje się z Europolem, jednostka krajowa ETIAS tego państwa członkowskiego przekazuje Europolowi odpowiednie dane z pliku wniosku, jak również trafienia, które są konieczne do celów konsultacji. Jednostka krajowa ETIAS może przekazać Europolowi odpowiednie dodatkowe informacje lub dokumentację przedstawione przez wnioskodawcę w związku z wnioskiem o zezwolenie na podróż, w sprawie którego konsultowany jest Europol.
3. W żadnym razie Europol nie ma dostępu do danych osobowych dotyczących wykształcenia wnioskodawcy, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. h), ani do danych osobowych dotyczących stanu zdrowia wnioskodawcy, o których mowa w art. 15 ust. 4 lit. a).
4. W przypadku konsultacji na podstawie ust. 1 Europol przedstawia uzasadnioną opinię w sprawie wniosku. Odpowiedzialne państwo członkowskie zapisuje opinię Europolu w pliku wniosku.
5. Europol udziela odpowiedzi w ciągu 24 godzin od daty powiadomienia o konsultacji. Brak odpowiedzi ze strony Europolu w terminie uznaje się za pozytywną opinię w sprawie wniosku.
6. Jeżeli Europol wyraża negatywną opinię w sprawie wniosku, zaś odpowiedzialne państwo członkowskie podejmuje decyzję o wydaniu zezwolenia na podróż, jednostka krajowa ETIAS uzasadnia tę decyzję i zapisuje uzasadnienie w pliku wniosku.

Artykuł 26
Termin powiadomienia wnioskodawcy

W ciągu 72 godzin od daty złożenia wniosku, który jest dopuszczalny zgodnie z art. 17, wnioskodawca otrzymuje powiadomienie wskazujące:

- a) czy zezwolenie na podróż zostało wydane czy też odmówiono jego wydania, lub
- b) że wnioskuje się o dodatkowe informacje lub dokumentację.

Artykuł 27
Decyzja w sprawie wniosku

1. Decyzja w sprawie wniosku jest podejmowana nie później niż 72 godziny po złożeniu wniosku, który jest dopuszczalny zgodnie z art. 17.
2. Wyjątkowo, w przypadku wystąpienia o dodatkowe informacje lub dokumentację, termin określony w ust. 1 jest przedłużany zgodnie z art. 23. W każdym razie decyzja w sprawie

wniosku jest podejmowana nie później niż 72 godziny po przedłożeniu dodatkowych informacji lub dokumentacji przez wnioskodawcę.

3. Przed wygaśnięciem terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmowana jest decyzja o:
 - a) wydaniu zezwolenia na podróż zgodnie z art. 30 lub
 - b) odmowie wydania zezwolenia na podróż zgodnie z art. 31.

ROZDZIAŁ V

Reguły kontroli przesiewowej ETIAS i lista ostrzegawcza ETIAS

Artykuł 28

Reguły kontroli przesiewowej ETIAS

1. Reguły kontroli przesiewowej ETIAS są algorytmem umożliwiającym porównanie danych zapisanych w pliku wniosku w systemie centralnym ETIAS oraz szczegółowych wskaźników ryzyka wskazujących na ryzyko nielegalnej migracji lub zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. Reguły kontroli przesiewowej ETIAS są zarejestrowane w systemie centralnym ETIAS.
2. Ryzyko nielegalnej migracji lub zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego są określane na podstawie:
 - a) [statystyk wygenerowanych przez EES, wskazujących na odbiegające od normy odsetki osób przekraczających dozwolony okres pobytu oraz odmów wjazdu, odnoszące się do określonej grupy podróżujących;]
 - b) statystyk wygenerowanych przez ETIAS zgodnie z art. 73, wskazujących na odbiegające od normy odsetki odmów wydania zezwolenia na podróż z powodu ryzyka nielegalnej migracji lub zagrożeń dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego związanych z określoną grupą podróżujących;
 - c) [statystyk wygenerowanych przez ETIAS zgodnie z art. 73 oraz przez EES, wskazujących na powiązanie między informacjami zebranymi za pośrednictwem formularza wniosku a informacjami na temat osób przekraczających dozwolony okres pobytu oraz odmów wjazdu;]
 - d) informacji dostarczonych przez państwa członkowskie na temat konkretnych wskaźników ryzyka dla bezpieczeństwa lub zagrożeń stwierdzonych przez dane państwo członkowskie;
 - e) informacji dostarczonych przez państwa członkowskie, dotyczących odbiegających od normy odsetek osób przekraczających dozwolony okres pobytu oraz odmów wjazdu, odnoszących się do określonej grupy podróżujących w przypadku tego państwa członkowskiego;
 - f) informacji dotyczących konkretnych zagrożeń dla zdrowia publicznego, dostarczonych przez państwa członkowskie, jak również informacji pochodzących z

nadzoru epidemiologicznego i ocen ryzyka, przedstawionych przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC).

3. _____ Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 78 w celu dalszego doprecyzowania ryzyka nielegalnej migracji oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego, o których mowa w ust. 2.
4. Na podstawie rodzajów ryzyka stwierdzonych zgodnie z ust. 2 jednostka centralna ETIAS określa szczegółowe wskaźniki ryzyka składające się z połączenia danych obejmujących jeden lub kilka następujących czynników:
 - a) grupa wiekowa, płeć, aktualne obywatelstwo;
 - b) państwo i miasto zamieszkania;
 - c) poziom wykształcenia;
 - d) wykonywany zawód.
5. Szczegółowe wskaźniki ryzyka są ukierunkowane i proporcjonalne. W żadnych okolicznościach nie są one oparte na rasie ani pochodzeniu etnicznym, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych ani światopoglądowych, przynależności do związków zawodowych, życiu seksualnym ani orientacji seksualnej danej osoby.
6. Szczegółowe wskaźniki ryzyka są definiowane, zmieniane, dodawane i usuwane przez jednostkę centralną ETIAS po konsultacji z radą ds. kontroli przesiewowej ETIAS.

Artykuł 29 *Lista ostrzegawcza ETIAS*

1. Lista ostrzegawcza ETIAS zawiera dane dotyczące osób, które są podejrzane o popełnienie przestępstwa bądź udział w nim, lub osób, co do których istnieją przesłanki faktyczne lub uzasadnione podstawy, aby sądzić, że popełnią przestępstwo.
2. Listę ostrzegawczą ETIAS tworzy się na podstawie:
 - a) prowadzonego przez ONZ wykazu zbrodniarzy wojennych;
 - b) dostarczonych przez państwa członkowskie informacji dotyczących przestępstw terrorystycznych lub innych poważnych przestępstw;
 - c) uzyskanych w drodze współpracy międzynarodowej informacji dotyczących przestępstw terrorystycznych lub innych poważnych przestępstw.
3. Na podstawie informacji, o których mowa w ust. 2, oraz odpowiednich danych Europolu Europol tworzy listę ostrzegawczą ETIAS złożoną z pozycji składających się z jednego lub większej liczby następujących elementów danych:
 - a) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe; data urodzenia, miejsce urodzenia, kraj urodzenia, płeć, obywatelstwo;
 - b) inne imiona i nazwiska (pseudonim, nazwisko przybrane, pseudonim artystyczny, imiona i nazwiska zwyczajowe);

- c) dokument podróży (rodzaj, numer i państwo wydania dokumentu podróży);
- d) adres domowy;
- e) adres e-mail, numer telefonu;
- f) nazwa, adres e-mail, adres pocztowy, numer telefonu firmy lub organizacji;
- g) adres IP.

ROZDZIAŁ VI

Wydanie, odmowa wydania, unieważnienie lub cofnięcie zezwolenia na podróż

Artykuł 30 *Wydanie zezwolenia na podróż*

1. W przypadku gdy analiza wniosku zgodnie z procedurami określonymi w rozdziałach III, IV i V wskazuje, że nie ma przesłanek faktycznych ani uzasadnionych podstaw, aby stwierdzić, że obecność danej osoby na terytorium państw członkowskich stwarza ryzyko nielegalnej migracji lub stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego, system centralny ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego wydaje zezwolenie na podróż.
2. Zezwolenie na podróż zachowuje ważność przez okres pięciu lat lub do końca okresu ważności dokumentu podróży zarejestrowanego podczas składania wniosku, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza, oraz jest ważne na terytorium państw członkowskich.
3. Zezwolenie na podróż nie daje automatycznie prawa do wjazdu.

Artykuł 31 *Odmowa wydania zezwolenia na podróż*

1. Odmawia się wydania zezwolenia na podróż, jeżeli wnioskodawca:
 - a) przedkłada dokument podróży, który został zgłoszony jako utracony, skradziony lub unieważniony;
 - b) stwarza ryzyko nielegalnej migracji;
 - c) stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa;
 - d) stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego;
 - e) jest osobą, w odniesieniu do której dokonano w SIS wpisu do celów odmowy wjazdu;
 - f) nie odpowiedział na wniosek o dodatkowe informacje lub dokumentację w terminie określonym w art. 23.

Odmawia się wydania zezwolenia na podróż również w przypadkach, w których istnieją uzasadnione wątpliwości co do autentyczności danych, wiarygodności oświadczeń wnioskodawcy, dokumentów potwierdzających dostarczonych przez wnioskodawcę lub prawdziwości ich treści.

2. Wnioskodawcom, którym odmówiono wydania zezwolenia na podróż, przysługuje prawo do odwołania się. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone w państwie członkowskim, które podjęło decyzję w sprawie wniosku, zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego. Jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego zapewnia wnioskodawcom informacje dotyczące procedury, którą należy zastosować w razie odwołania.

Artykuł 32

Powiadomienie o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na podróż

1. W przypadku wydania zezwolenia na podróż wnioskodawca natychmiast otrzymuje powiadomienie za pośrednictwem usługi poczty elektronicznej, zawierające:
 - a) wyraźne wskazanie, że wydano zezwolenie na podróż, oraz numer wniosku o zezwolenie na podróż;
 - b) daty rozpoczęcia i wygaśnięcia okresu ważności zezwolenia na podróż;
 - c) w stosownych przypadkach przypomnienie dotyczące sposobu obliczania długości dozwolonego pobytu krótkoterminowego (90 dni w okresie 180 dni) oraz praw wynikających z wydanego zezwolenia na podróż na podstawie art. 30 ust. 3; oraz
 - d) link do ogólnodostępnej strony internetowej ETIAS zawierającej informacje na temat możliwości cofnięcia zezwolenia na podróż przez wnioskodawcę.
2. W przypadku odmowy wydania zezwolenia na podróż wnioskodawca natychmiast otrzymuje powiadomienie za pośrednictwem usługi poczty elektronicznej, zawierające:
 - a) wyraźne wskazanie, że odmówiono wydania zezwolenia na podróż, oraz numer wniosku o zezwolenie na podróż;
 - b) nazwę i adres organu, który odmówił wydania zezwolenia na podróż;
 - c) przyczyny odmowy wydania zezwolenia na podróż, określone w art. 31 ust. 1;
 - d) informacje dotyczące procedury, którą należy zastosować w razie odwołania.

Artykuł 33

Dane, które należy dodać do pliku wniosku w następstwie decyzji o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na podróż

W przypadku podjęcia decyzji o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na podróż system centralny ETIAS lub w stosownych przypadkach jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego dodaje następujące dane do pliku wniosku:

- a) informację na temat statusu, wskazującą, że wydano zezwolenie na podróż lub odmówiono jego wydania;

- b) nazwę i adres organu, który wydał zezwolenie na podróż lub odmówił jego wydania;
- c) miejsce i datę decyzji o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na podróż;
- d) daty rozpoczęcia i wygaśnięcia okresu ważności zezwolenia na podróż;
- e) przyczyny odmowy wydania zezwolenia na podróż, określone w art. 31 ust. 1.

Artykuł 34

Unieważnienie zezwolenia na podróż

1. Zezwolenie na podróż zostaje unieważnione, jeżeli staje się oczywiste, że w momencie wydania tego zezwolenia nie zostały spełnione warunki jego wydania. Zezwolenie na podróż unieważnia się na podstawie jednej lub kilku przyczyn odmowy wydania zezwolenia na podróż, określonych w art. 31 ust. 1.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie posiada dowody świadczące o tym, że warunki wydania zezwolenia na podróż nie były spełnione w momencie jego wydania, jednostka krajowa ETIAS tego państwa członkowskiego unieważnia to zezwolenie na podróż.
3. Osobie, której zezwolenie na podróż zostało unieważnione, przysługuje prawo do odwołania się. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone w państwie członkowskim, które podjęło decyzję o unieważnieniu zezwolenia, zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego.

Artykuł 35

Cofnięcie zezwolenia na podróż

1. Zezwolenie na podróż zostaje cofnięte, jeżeli staje się oczywiste, że warunki jego wydania przestały być spełniane. Zezwolenie na podróż zostaje cofnięte na podstawie jednej lub kilku przyczyn odmowy wydania zezwolenia na podróż, określonych w art. 31 ust. 1.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie posiada dowody świadczące o tym, że warunki wydania zezwolenia na podróż przestały być spełniane, jednostka krajowa ETIAS tego państwa członkowskiego cofa zezwolenie na podróż.
3. Bez uszczerbku dla ust. 2, jeżeli w SIS rejestruje się nowy wpis dotyczący odmowy wjazdu lub dokument podróży zgłoszony jako utracony, ukradziony lub unieważniony, SIS informuje o tym system centralny ETIAS. System centralny ETIAS sprawdza, czy ten nowy wpis odpowiada ważnemu zezwoleniu na podróż. Jeżeli tak jest, wówczas system centralny ETIAS przekazuje plik wniosku jednostce krajowej ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za ten wpis, która dokona cofnięcia zezwolenia na podróż.
4. Nowe elementy wprowadzane przez Europol do listy ostrzegawczej ETIAS są porównywane z danymi z plików wniosków w systemie centralnym ETIAS. Jeżeli to porównanie skutkuje trafieniem, jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, zadeklarowanego przez wnioskodawcę zgodnie z art. 15 ust. 2 lit. j), ocenia zagrożenie dla bezpieczeństwa i cofa zezwolenie na podróż, jeżeli stwierdzi, że warunki przyznania zezwolenia przestały być spełniane.

5. Wnioskodawcy, którego zezwolenie na podróż zostało cofnięte, przysługuje prawo do odwołania się. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone w państwie członkowskim, które podjęło decyzję o cofnięciu zezwolenia, zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego.
6. Zezwolenie na podróż może zostać cofnięte na wniosek wnioskodawcy.

Artykuł 36

Powiadomienie o unieważnieniu lub cofnięciu zezwolenia na podróż

W przypadku unieważnienia lub cofnięcia zezwolenia na podróż wnioskodawca natychmiast otrzymuje powiadomienie za pośrednictwem usługi poczty elektronicznej, zawierające:

- a) wyraźne wskazanie, że zezwolenie na podróż zostało unieważnione lub cofnięte, oraz numer wniosku o zezwolenie na podróż;
- b) nazwę i adres organu, który unieważnił lub cofnął zezwolenie na podróż;
- c) przyczyny unieważnienia lub cofnięcia zezwolenia na podróż, określone w art. 31 ust. 1;
- d) informacje dotyczące procedury, którą należy zastosować w razie odwołania.

Artykuł 37

Dane, które należy dodać do pliku wniosku w następstwie unieważnienia lub cofnięcia zezwolenia na podróż

1. W przypadku podjęcia decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu zezwolenia na podróż państwo członkowskie odpowiedzialne za unieważnienie lub cofnięcie tego zezwolenia na podróż dodaje następujące dane do pliku wniosku:
 - a) informację na temat statusu, wskazującą, że zezwolenie na podróż zostało unieważnione lub cofnięte;
 - b) nazwę i adres organu, który unieważnił lub cofnął zezwolenie na podróż;
 - c) miejsce i datę wydania decyzji.
2. W pliku wniosku wskazuje się też przyczyny unieważnienia lub cofnięcia zezwolenia na podróż, określone w art. 31 ust. 1.

Artykuł 38

Wydanie zezwolenia na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub z powodu zobowiązań międzynarodowych

1. Zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej może zostać wydane wyjątkowo, jeżeli dane państwo członkowskie uzna to za konieczne ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, mimo że proces ręcznej oceny na podstawie art. 22 nie został jeszcze zakończony, odmówiono wydania zezwolenia na podróż lub zezwolenie takie zostało unieważnione lub cofnięte.

2. Do celów ust. 1 wnioskodawca może złożyć wniosek o zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej do państwa członkowskiego, do którego zamierza pojechać. Wnioskodawca wskazuje przyczyny humanitarne, interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe w swoim wniosku.
3. Państwo członkowskie, do którego zamierza pojechać obywatel państwa trzeciego, jest państwem członkowskim odpowiedzialnym za podjęcie decyzji o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej.
4. Zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej jest ważne na terytorium państwa członkowskiego, które wydało to zezwolenie, przez okres maksymalnie 15 dni.
5. W przypadku wydania zezwolenia na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej w pliku wniosku wpisuje się następujące dane:
 - a) informację na temat statusu, wskazującą, że wydano zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej lub odmówiono jego wydania;
 - b) terytorium, po którym posiadacz zezwolenia na podróż ma prawo podróżować;
 - c) organ państwa członkowskiego, który wydał zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej;
 - d) odniesienie do względów humanitarnych, interesu państwowego lub zobowiązań międzynarodowych.

ROZDZIAŁ VII

Korzystanie z ETIAS przez przewoźników

Artykuł 39

Dostęp do danych do celów weryfikacji przez przewoźników

1. Zgodnie z art. 26 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen przewoźnicy sprawdzają system centralny ETIAS, aby zweryfikować, czy obywatele państw trzecich podlegający wymogowi posiadania zezwolenia na podróż posiadają ważne zezwolenie na podróż.
2. Bezpieczny dostęp internetowy do bramy sieciowej dla przewoźników, o którym mowa w art. 6 ust. 2 lit. h), obejmujący możliwość korzystania z rozwiązań technologii mobilnej, pozwala przewoźnikom na przeprowadzenie kwerendy, o której mowa w ust. 1, przed wejściem pasażera na pokład. W tym celu przewoźnikowi zezwala się na przeprowadzenie kwerendy w systemie centralnym ETIAS z wykorzystaniem danych z dokumentu podróży zawartych w polu przeznaczonym do odczytu maszynowego.

System centralny ETIAS udziela odpowiedzi przez wskazanie, czy dana osoba posiada ważne zezwolenie na podróż. Przewoźnicy mogą przechowywać wysłane informacje i otrzymaną odpowiedź.

3. Aby umożliwić należycie upoważnionym członkom personelu przewoźników dostęp do bramy sieciowej do celów ust. 2, ustanawia się system uwierzytelnienia zarezerwowany wyłącznie dla przewoźników. Komisja przyjmuje system uwierzytelnienia w drodze aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2.

Artykuł 40

Procedury rezerwowe w przypadku braku technicznej możliwości uzyskania dostępu do danych przez przewoźników

1. Jeżeli przeprowadzenie kwerendy, o której mowa w art. 39 ust. 1, jest technicznie niemożliwe z powodu awarii systemu informacyjnego ETIAS lub z innych przyczyn niezależnych od przewoźników, przewoźnicy są zwolnieni z obowiązku sprawdzenia, czy podróżni posiadają ważne zezwolenie na podróż. W przypadku awarii systemu informacyjnego ETIAS jednostka centralna ETIAS powiadamia o tym fakcie przewoźników.
2. Szczegóły procedur rezerwowych określa się w akcie wykonawczym przyjętym zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2.

ROZDZIAŁ VIII

Korzystanie z ETIAS przez służby graniczne na granicach zewnętrznych

Artykuł 41

Dostęp do danych w celu weryfikacji na granicach zewnętrznych

1. Wyłącznie do celu zweryfikowania, czy dana osoba posiada ważne zezwolenie na podróż, organom właściwym do przeprowadzania kontroli na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 zezwala się na przeprowadzenie kwerendy w systemie centralnym ETIAS z wykorzystaniem danych z dokumentu podróży zawartych w polu przeznaczonym do odczytu maszynowego.
2. System centralny ETIAS udziela odpowiedzi przez wskazanie, czy dana osoba posiada ważne zezwolenie na podróż.

Artykuł 42

Procedury rezerwowe w przypadku braku technicznej możliwości uzyskania dostępu do danych na granicach zewnętrznych lub awarii ETIAS

1. Jeżeli przeprowadzenie kwerendy, o której mowa w art. 41 ust. 1, jest technicznie niemożliwe z powodu awarii systemu informacyjnego ETIAS, jednostka centralna ETIAS powiadamia o tym fakcie organy państwa członkowskiego właściwe do przeprowadzania kontroli na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych.
2. Jeżeli przeszukiwanie danych, o którym mowa w art. 41 ust. 1, jest technicznie niemożliwe z powodu awarii krajowej infrastruktury granicznej w państwie członkowskim, właściwy organ tego państwa powiadamia o tym fakcie eu-LISA, jednostkę centralną ETIAS oraz Komisję.
3. W obu przypadkach organy państwa członkowskiego właściwe do przeprowadzania kontroli na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych stosują krajowe plany awaryjne.

ROZDZIAŁ IX

Procedura i warunki dostępu do systemu centralnego ETIAS na potrzeby organów ścigania

Artykuł 43

Wyznaczone organy ścigania państw członkowskich

1. Państwa członkowskie wyznaczają organy ścigania, które są uprawnione do występowania o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.
2. Na szczeblu krajowym każde państwo członkowskie prowadzi wykaz punktów kontaktowych w wyznaczonych organach, które to punkty są upoważnione do występowania o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS za pośrednictwem centralnego punktu dostępu (centralnych punktów dostępu).

Artykuł 44

Procedura dostępu do systemu centralnego ETIAS na potrzeby organów ścigania

1. Właściwe organy składają do centralnego punktu dostępu, o którym mowa w art. 8 ust. 2 lit. c), uzasadniony wniosek elektroniczny o wgląd do konkretnego zbioru danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS. Jeżeli wnioskuje się o wgląd do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. i) oraz ust. 4 lit. b)–d), uzasadniony wniosek elektroniczny zawiera wyjaśnienie przyczyn konieczności sprawdzenia tych konkretnych danych.
2. Każde państwo członkowskie zapewnia przed uzyskaniem dostępu do systemu centralnego ETIAS, aby zgodnie z prawem krajowym i prawem procesowym wniosek o wgląd do danych został poddany niezależnej, skutecznej i terminowej weryfikacji pod kątem tego, czy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 45, w tym warunek uzasadnienia wniosku o wgląd do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. i) oraz ust. 4 lit. b)–d).
3. Jeżeli warunki, o których mowa w art. 45 są spełnione, centralny punkt dostępu przystępuje do realizacji wniosków. Dane przechowywane w systemie centralnym ETIAS, udostępnione centralnemu punktowi dostępu, są przekazywane punktom kontaktowym, o których mowa w art. 43 ust. 2, w taki sposób, aby nie zostało naruszone bezpieczeństwo tych danych.
4. W wyjątkowo pilnych przypadkach, gdy konieczne jest natychmiastowe uzyskanie danych osobowych, aby zapobiec popełnieniu poważnego przestępstwa lub ścigać jego sprawców, centralny punkt dostępu realizuje wniosek natychmiast i bez niezależnej weryfikacji przewidzianej w ust. 2. Po zrealizowaniu wniosku bez zbędnej zwłoki przeprowadza się niezależną weryfikację *ex post*, obejmującą sprawdzenie, czy rzeczywiście chodziło o wyjątkowo pilny przypadek.
5. Jeżeli niezależna weryfikacja *ex post* wykaże, że wgląd i dostęp do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS był nieuzasadniony, wszystkie organy, które uzyskały dostęp lub wgląd do tych danych, usuwają dane pochodzące z systemu centralnego ETIAS i informują centralny punkt dostępu o ich usunięciu.

Warunki dostępu wyznaczonych organów państw członkowskich do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS

1. Wyznaczone organy mogą wnioskować o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) wgląd do danych jest niezbędny do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie;
 - b) dostęp do danych jest w danym przypadku konieczny;
 - c) istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS może w znaczący sposób przyczynić się do zapobiegania określonym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, w szczególności gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa, jego sprawca lub ofiara należą do kategorii obywateli państw trzecich objętej niniejszym rozporządzeniem;
 - d) wcześniejsze sprawdzanie wszystkich odpowiednich krajowych baz danych oraz danych Europolu nie przyniosło wymaganych informacji.
2. Sprawdzanie systemu centralnego ETIAS ogranicza się do wyszukiwania według następujących danych zapisanych w pliku wniosku:
 - a) nazwisko; imię (imiona);
 - b) inne imiona i nazwiska (pseudonim, nazwisko przybrane, pseudonim artystyczny, imiona i nazwiska zwyczajowe);
 - c) numer dokumentu podróży;
 - d) adres domowy;
 - e) adres e-mail; numer telefonu;
 - f) adres IP.
3. Sprawdzanie systemu centralnego ETIAS z użyciem danych wymienionych w ust. 2 może zostać połączone z następującymi danymi w pliku wniosku, aby zawęzić wyszukiwanie:
 - a) obywatelstwo lub obywatelstwa;
 - b) płeć;
 - c) data urodzenia lub grupa wiekowa.
4. Sprawdzanie systemu centralnego ETIAS w przypadku trafienia z danymi zapisanymi w pliku wniosku daje dostęp do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a)–g) oraz j)–m), zapisanych w pliku wniosku, a także do danych wpisanych do tego pliku wniosku, dotyczących wydania, odmowy wydania, cofnięcia lub unieważnienia zezwolenia na podróż zgodnie z art. 33 i 37. Dostępu do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. i)

oraz ust. 4 lit. b)–d), zapisanych w pliku wniosku, udziela się tylko wtedy, gdy o wgląd do tych danych jednoznacznie wnioskowały jednostki operacyjne w uzasadnionym wniosku elektronicznym złożonym na podstawie art. 44 ust. 1 i zatwierdzonym w drodze niezależnej weryfikacji. Sprawdzanie systemu centralnego ETIAS nie daje dostępu do danych dotyczących wykształcenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. h), ani do danych dotyczących tego, czy wnioskodawca może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, o których mowa w art. 15 ust. 4 lit. a).

Artykuł 46

Procedura i warunki dostępu Europolu do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS

1. Do celów art. 1 ust. 2 Europol może wystąpić o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS i złożyć uzasadniony wniosek elektroniczny o wgląd do konkretnego zbioru danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS do jednostki centralnej ETIAS.
2. Uzasadniony wniosek zawiera dowody świadczące o spełnieniu następujących warunków:
 - a) wgląd do danych jest niezbędny do wsparcia i wzmocnienia działań państw członkowskich w zakresie zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom wchodzącym w zakres mandatu Europolu, ich wykrywania i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie;
 - b) wgląd do danych jest w danym przypadku konieczny;
 - c) wgląd do danych ogranicza się do wyszukiwania według danych, o których mowa w art. 45 ust. 2;
 - d) istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że wgląd do danych znacznie przyczyni się do zapobiegania wspomnianym przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie;
 - e) wcześniejsze przeszukiwanie bazy danych w Europolu nie przyniosło wymaganych informacji.
3. Wnioski Europolu o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS podlegają uprzedniej weryfikacji przez EIOD – w stosownych przypadkach zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 44 rozporządzenia (UE) 2016/794 – który efektywnie i terminowo bada, czy wniosek spełnia wszystkie warunki wymienione w ust. 2.
4. Sprawdzanie systemu centralnego ETIAS w przypadku trafienia z danymi przechowywanymi w pliku wniosku daje dostęp do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. a)–g) oraz j)–m), a także do danych wpisanych do pliku wniosku, dotyczących wydania, odmowy wydania, cofnięcia lub unieważnienia zezwolenia na podróż zgodnie z art. 33 i 37. Dostępu do danych, o których mowa w art. 15 ust. 2 lit. i) oraz ust. 4 lit. b)–d), przechowywanych w pliku wniosku, udziela się tylko wtedy, gdy o wgląd do tych danych jednoznacznie wnioskował Europol.
5. Jeżeli EIOD zatwierdził wniosek, jednostka centralna ETIAS przystępuje do realizacji wniosku o wgląd do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS.

ROZDZIAŁ X

Przechowywanie i zmiana danych

Artykuł 47 *Przechowywanie danych*

1. Każdy plik wniosku jest przechowywany w systemie centralnym ETIAS przez:
 - a) okres ważności zezwolenia na podróż;
 - b) [pięć lat od daty ostatniego wpisu o wjeździe wnioskodawcy w systemie wjazdu/wyjazdu; lub]
 - c) pięć lat od ostatniej decyzji o odmowie wydania, cofnięciu lub unieważnieniu zezwolenia na podróż zgodnie z art. 31, 34 i 35.
2. Po upływie okresu przechowywania plik wniosku jest automatycznie usuwany z systemu centralnego ETIAS.

Artykuł 48 *Zmiana danych i wcześniejsze usuwanie danych*

1. Jednostka centralna ETIAS i jednostki krajowe ETIAS mają obowiązek aktualizowania danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS oraz zapewnienia, aby dane te były poprawne. Jednostka centralna ETIAS i jednostki krajowe ETIAS nie mają prawa zmieniać danych wprowadzonych do formularza wniosku bezpośrednio przez wnioskodawcę na podstawie art. 15 ust. 2 lub 4.
2. Jeżeli jednostka centralna ETIAS posiada dowody, że dane zapisane w systemie centralnym ETIAS przez system centralny ETIAS są niezgodne z prawdą lub że dane były przetwarzane przez system centralny ETIAS z naruszeniem niniejszego rozporządzenia, sprawdza ona te dane i w razie potrzeby niezwłocznie zmienia je lub usuwa z systemu centralnego ETIAS.
3. Jeżeli odpowiedzialne państwo członkowskie posiada dowody, że dane zapisane w systemie centralnym ETIAS są niezgodne z prawdą lub że dane były przetwarzane przez system centralny ETIAS z naruszeniem niniejszego rozporządzenia, jednostka krajowa ETIAS tego państwa członkowskiego sprawdza te dane i w razie potrzeby niezwłocznie zmienia je lub usuwa z systemu centralnego ETIAS.
4. Jeżeli państwo członkowskie inne niż odpowiedzialne państwo członkowskie posiada dowody sugerujące, że dane przechowywane w systemie centralnym ETIAS są niezgodne z prawdą lub że dane były przetwarzane przez system centralny ETIAS z naruszeniem niniejszego rozporządzenia, kontaktuje się ono z jednostką centralną ETIAS lub jednostką krajową ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego w terminie 14 dni. Jednostka centralna ETIAS lub właściwa jednostka krajowa ETIAS w terminie jednego miesiąca sprawdza dokładność danych i legalność ich przetwarzania i w razie potrzeby niezwłocznie zmienia je lub usuwa z systemu centralnego ETIAS.
5. Jeżeli obywatel państwa trzeciego uzyskał obywatelstwo państwa członkowskiego lub został objęty zakresem art. 2 ust. 2 lit. a)–e), organy tego państwa członkowskiego

sprawdzają, czy osoba ta posiada ważne zezwolenie na podróż, i w stosownych przypadkach niezwłocznie usuwają plik wniosku z systemu centralnego ETIAS. Organem odpowiedzialnym za usunięcie pliku wniosku jest:

- a) jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego, które wydało dokument podróży, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. a);
 - b) jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego, którego obywatelstwo uzyskała dana osoba;
 - c) jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego, które wydało dokument pobytowy lub kartę pobytu;
 - d) jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego, które wydało wizę długoterminową.
6. Jeżeli obywatel państwa trzeciego został objęty zakresem art. 2 ust. 2 lit. f)–h), informuje on właściwe organy państwa członkowskiego, do którego wjeżdża, o tej zmianie. Państwo członkowskie kontaktuje się z jednostką centralną ETIAS w terminie 14 dni. Jednostka centralna ETIAS w terminie jednego miesiąca sprawdza dokładność danych i w razie potrzeby niezwłocznie usuwa plik wniosku i zawarte w nim dane z systemu centralnego ETIAS. Każda osoba ma możliwość wniesienia skutecznego środka zaskarżenia w celu zapewnienia usunięcia danych.

ROZDZIAŁ XI

Ochrona danych

Artykuł 49 *Ochrona danych*

1. Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz eu-LISA.
2. [Rozporządzenie 2016/679] ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez jednostki krajowe ETIAS.
3. [Dyrektywa (UE) 2016/680] ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez wyznaczone organy państw członkowskich do celów art. 1 ust. 2.
4. Rozporządzenie (UE) 2016/794 ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez Europol na podstawie art. 24 i 46.

Artykuł 50 *Administrator danych*

1. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej jest uznawana za administratora danych zgodnie z art. 2 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 45/2001 w związku z przetwarzaniem danych osobowych w systemie centralnym ETIAS.

2. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w systemie centralnym ETIAS przez państwo członkowskie jednostka krajowa ETIAS jest uznawana za administratora danych zgodnie z art. 4 ust. 7 [rozporządzenia (UE) 2016/679], który ponosi główną odpowiedzialność za przetwarzanie danych w systemie centralnym ETIAS przez to państwo członkowskie.

Artykuł 51
Przetwarzający dane

1. eu-LISA jest uznawana za podmiot przetwarzający dane zgodnie z art. 2 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 45/2001 w związku z przetwarzaniem danych osobowych w systemie centralnym ETIAS.
2. eu-LISA zapewnia, by system informacyjny ETIAS działał zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 52
Bezpieczeństwo przetwarzania danych

1. Zarówno eu-LISA, jak i jednostki krajowe ETIAS zapewniają bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych na podstawie niniejszego rozporządzenia. eu-LISA i jednostki krajowe ETIAS współpracują w wypełnianiu zadań związanych z bezpieczeństwem.
2. Nie naruszając art. 22 rozporządzenia (WE) nr 45/2001, eu-LISA wprowadza niezbędne środki, aby zapewnić bezpieczeństwo systemu centralnego, infrastruktury łączności między systemem centralnym i jednolitym interfejsem krajowym, ogólnodostępnej strony internetowej i aplikacji mobilnej, usługi poczty elektronicznej, usługi bezpiecznego konta, bramy sieciowej dla przewoźników, usługi sieciowej i oprogramowania umożliwiającego rozpatrywanie wniosków.
3. Nie naruszając art. 22 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 oraz art. 32 i 34 [rozporządzenia (UE) 2016/679], zarówno eu-LISA, jak i jednostki krajowe ETIAS przyjmują niezbędne środki, w tym plan bezpieczeństwa, plan ciągłości działania oraz plan przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, w celu:
 - a) zapewnienia fizycznej ochrony danych, w tym przez opracowanie planów awaryjnych służących ochronie najważniejszej infrastruktury;
 - b) odmowy dostępu nieupoważnionym osobom do bezpiecznej strony internetowej, która prowadzi działania zgodnie z celami ETIAS;
 - c) zapobiegania nieuprawnionemu odczytywaniu, kopiowaniu, zmienianiu i usuwaniu nośników danych;
 - d) zapobiegania nieuprawnionemu wprowadzaniu danych i nieuprawnionej inspekcji, zmianie i nieuprawnionemu usuwaniu przechowywanych danych osobowych;
 - e) uniemożliwienia nieuprawnionego przetwarzania danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS oraz nieuprawnionego zmieniania lub usuwania danych przetwarzanych w systemie centralnym ETIAS;

- f) zapewnienia, aby osoby upoważnione do dostępu do systemu informacyjnego ETIAS miały dostęp wyłącznie do danych objętych udzielonym im uprawnieniem dostępu i wyłącznie za pomocą niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika oraz trybu poufnego dostępu;
 - g) zapewnienia, aby wszystkie organy posiadające prawo dostępu do systemu informacyjnego ETIAS stworzyły profile opisujące funkcje i obowiązki osób uprawnionych do wprowadzania, zmieniania, usuwania, sprawdzania i przeszukiwania danych oraz udostępniły te profile organom nadzorczym;
 - h) zapewnienia możliwości sprawdzenia i ustalenia, którym organom można przekazywać dane osobowe za pomocą urządzeń do przekazywania danych;
 - i) zapewnienia możliwości sprawdzenia i ustalenia, które dane zostały przetworzone w systemie centralnym ETIAS, kiedy, przez kogo i w jakim celu;
 - j) uniemożliwienia nieuprawnionego odczytywania, kopiowania, zmieniania lub usuwania danych osobowych podczas ich przesyłania do systemu centralnego ETIAS lub z tego systemu bądź w trakcie przewożenia nośników danych, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich technik szyfrowania;
 - k) monitorowania skuteczności środków bezpieczeństwa, o których mowa w niniejszym ustępie, oraz podejmowania niezbędnych środków organizacyjnych w obszarze kontroli wewnętrznej, aby zapewnić zgodność z przepisami niniejszego rozporządzenia.
4. eu-LISA informuje Parlament Europejski, Radę i Komisję, a także Europejskiego Inspektora Ochrony Danych o środkach wprowadzanych na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 53

Monitorowanie własnej działalności

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europol i państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie organy uprawnione do dostępu do systemu informacyjnego ETIAS wprowadziły środki niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia, a w razie potrzeby współpracowały z organem nadzorczym.

Artykuł 54

Prawo do informacji, dostępu, poprawienia i usunięcia danych

1. Bez uszczerbku dla prawa do informacji przewidzianego w art. 11 i 12 rozporządzenia (WE) nr 45/2001, wnioskodawcy, których dane są przechowywane w systemie centralnym ETIAS, są informowani w momencie pobierania ich danych o procedurach umożliwiających wykonywanie ich praw na mocy art. 13, 14, 15 i 16 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 oraz o danych kontaktowych inspektora ochrony danych Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz krajowego organu nadzorczego odpowiedzialnego państwa członkowskiego.
2. W celu wykonywania swoich praw na mocy art. 13, 14, 15 i 16 rozporządzenia (WE) 45/2001 oraz art. 15, 16, 17 i 18 [rozporządzenia (UE) 2016/679] wnioskodawca ma prawo

zwrócić się do jednostki centralnej ETIAS lub jednostki krajowej ETIAS odpowiedzialnej za wniosek, która zbada i odpowie na jego prośbę.

Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że dane przechowywane w systemie centralnym ETIAS są niezgodne z prawdą lub zostały zarejestrowane z naruszeniem prawa, jednostka centralna ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za wniosek poprawia lub usuwa te dane w systemie centralnym ETIAS.

Jeżeli jednostka centralna ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS dokonuje zmiany zezwolenia na podróż w okresie jego ważności, system centralny ETIAS przeprowadza automatyczne rozpatrywanie wniosku określone w art. 18, aby stwierdzić, czy zmieniony plik wniosku nie wywołuje trafienia na podstawie art. 18 ust. 2–5. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosku nie wskazuje żadnego trafienia, system centralny ETIAS wydaje zmienione zezwolenie na podróż o tym samym okresie ważności co pierwotne zezwolenie i powiadamia o tym wnioskodawcę. Jeżeli automatyczne rozpatrywanie wniosku wskazuje jedno lub większą liczbę trafień, jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, zadeklarowanego przez wnioskodawcę zgodnie z art. 15 ust. 2 lit. j), ocenia ryzyko nielegalnej migracji i zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego oraz podejmuje decyzję o wydaniu zmienionego zezwolenia na podróż lub – jeżeli stwierdzi, że warunki przyznania zezwolenia na podróż już nie są spełnione – o cofnięciu zezwolenia na podróż.

3. Jeżeli jednostka centralna ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za wniosek nie zgadza się, że dane przechowywane w systemie centralnym ETIAS są niezgodne z prawdą lub zostały zarejestrowane z naruszeniem prawa, jednostka centralna ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za wniosek przyjmuje decyzję administracyjną, w której bez zwłoki i na piśmie wyjaśnia osobie zainteresowanej, dlaczego nie zamierza poprawić lub usunąć danych dotyczących tej osoby.
4. Decyzja ta zawiera też informacje dla osoby zainteresowanej, wyjaśniające możliwość odwołania się od decyzji podjętej w odniesieniu do wniosku, o którym mowa w ust. 2, a w stosownych przypadkach informacje dotyczące sposobu wniesienia sprawy lub skargi do właściwych organów lub sądów oraz informacje dotyczące pomocy, w tym od właściwych krajowych organów nadzorczych.
5. Wnioski składane na podstawie ust. 2 zawierają informacje niezbędne do zidentyfikowania osoby zainteresowanej. Takie informacje wykorzystuje się wyłącznie w celu zapewnienia możliwości wykonywania praw, o których mowa w ust. 2, po czym niezwłocznie się je usuwa.
6. Jednostka centralna ETIAS lub jednostka krajowa ETIAS państwa członkowskiego odpowiedzialnego za wniosek odnotowują w formie dokumentu pisemnego, że złożono wniosek, o którym mowa w ust. 2, i w jaki sposób został on rozpatrzony, a następnie niezwłocznie udostępniają ten dokument właściwym krajowym organom nadzorczym odpowiedzialnym za ochronę danych.

Artykuł 55

Przekazywanie danych osobowych państwom trzecim, organizacjom międzynarodowym i podmiotom prywatnym

1. Dane osobowe przechowywane w systemie centralnym ETIAS nie są przekazywane ani udostępniane państwom trzecim, organizacjom międzynarodowym ani podmiotom prywatnym z wyjątkiem przekazywania danych do Interpolu na potrzeby automatycznego rozpatrywania wniosków, o którym mowa w art. 18 ust. 2 lit. b) oraz m). Przekazywanie danych osobowych do Interpolu podlega przepisom art. 9 rozporządzenia 45/2001.
2. Dane osobowe pozyskane z systemu centralnego ETIAS przez państwo członkowskie lub na potrzeby, o których mowa w art. 1 ust. 2, nie mogą być przekazywane ani udostępniane żadnemu państwu trzeciemu, organizacji międzynarodowej ani podmiotowi prywatnemu mającym swoją siedzibę w Unii czy poza nią. Zakaz ten ma również zastosowanie w przypadku dalszego przetwarzania tych danych na poziomie krajowym lub między państwami członkowskimi.

Artykuł 56

Nadzór ze strony krajowego organu nadzorczego

1. Organ lub organy nadzorcze wyznaczone na podstawie art. 51 [rozporządzenia 2016/679] zapewniają przeprowadzenie kontroli operacji przetwarzania danych przez jednostki krajowe ETIAS zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami kontroli przynajmniej raz na cztery lata.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich organ nadzorczy dysponował zasobami wystarczającymi do wykonania zadań powierzonych mu na podstawie niniejszego rozporządzenia.
3. Każde państwo członkowskie dostarcza wszelkich informacji żądanych przez organy nadzorcze, a w szczególności przekazuje im informacje o działaniach podejmowanych zgodnie z jego obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Każde państwo członkowskie udostępnia organom nadzorczym wgląd do swoich rejestrów i umożliwia im stały dostęp do wszystkich pomieszczeń związanych z ETIAS.

Artykuł 57

Nadzór ze strony Europejskiego Inspektora Ochrony Danych

Europejski Inspektor Ochrony Danych zapewnia, by przynajmniej raz na cztery lata przeprowadzana była kontrola działań związanych z przetwarzaniem danych osobowych przez eu-LISA i jednostkę centralną ETIAS, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami kontroli. Sprawozdanie z tej kontroli przesyłane jest do Parlamentu Europejskiego, Rady, eu-LISA, Komisji i państw członkowskich. eu-LISA i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej mają możliwość wyrażenia uwag przed przyjęciem ich sprawozdań.

Artykuł 58

Współpraca między krajowymi organami nadzorczymi a Europejskim Inspektorem Ochrony Danych

1. Europejski Inspektor Ochrony Danych działa w ścisłej współpracy z krajowymi organami nadzorczymi w kwestiach wymagających krajowego zaangażowania, zwłaszcza jeżeli

Europejski Inspektor Ochrony Danych lub krajowy organ nadzorczy stwierdzą poważne rozbieżności między praktykami państw członkowskich lub potencjalnie niezgodne z prawem przekazywanie danych przy wykorzystaniu kanałów komunikacyjnych ETIAS, lub w sytuacji, gdy jeden lub kilka krajowych organów nadzorczych podnosi kwestie dotyczące wdrożenia i interpretacji niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Europejski Inspektor Ochrony Danych i krajowe organy nadzorcze właściwe do nadzorowania ochrony danych mogą, działając w zakresie odpowiednich kompetencji, wymieniać istotne informacje, pomagać sobie nawzajem w przeprowadzaniu kontroli i inspekcji, analizować trudności w interpretacji lub stosowaniu niniejszego rozporządzenia, badać problemy związane ze sprawowaniem niezależnego nadzoru lub wykonywaniem praw podmiotu danych, opracowywać zharmonizowane propozycje wspólnych rozwiązań problemów i promować świadomość praw ochrony danych, w razie potrzeby.
3. Organy nadzorcze i Europejski Inspektor Ochrony Danych spotykają się w tym celu przynajmniej dwa razy w roku w ramach Rady ustanowionej [rozporządzeniem (UE) 2016/679]. Koszty tych posiedzeń ponosi Rada ustanowiona [rozporządzeniem (UE) 2016/679]. Podczas pierwszego spotkania zostaje przyjęty regulamin wewnętrzny. Dalsze metody pracy opracowywane są wspólnie, w zależności od potrzeb.
4. Co dwa lata przesyła się Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz eu-LISA wspólne sprawozdanie z działalności. W sprawozdaniu tym każdemu państwu członkowskiemu poświęcony jest osobny rozdział przygotowany przez organ nadzorczy tego państwa członkowskiego.

Artykuł 59

Prowadzenie rejestrów

1. eu-LISA prowadzi rejestr wszystkich operacji przetwarzania danych w systemie informacyjnym ETIAS. W rejestrze wskazuje się: cel dostępu, datę i godzinę każdej operacji, datę stosowaną do automatycznego rozpatrywania wniosków, trafienia uzyskane podczas automatycznego rozpatrywania wniosków, określonego w art. 18, dane wykorzystane do weryfikacji tożsamości w odniesieniu do systemu centralnego ETIAS lub innych systemów informacyjnych i baz danych, wyniki weryfikacji, o której mowa w art. 20, oraz personel, który ją przeprowadził.
2. Jednostka centralna ETIAS prowadzi rejestr personelu należycie upoważnionego do przeprowadzania weryfikacji tożsamości.
3. Jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego prowadzi w systemie informacyjnym ETIAS rejestr wszystkich operacji przetwarzania danych podczas oceny, o której mowa w art. 22. W rejestrze wskazuje się datę i godzinę każdej operacji, dane użyte do wyszukiwania w innych systemach informacyjnych i bazach danych, dane powiązane z otrzymanym trafieniem, personel, który przeprowadził ocenę ryzyka, oraz uzasadnienie decyzji o wydaniu, odmowie wydania, cofnięciu lub unieważnieniu zezwolenia na podróż.

Ponadto jednostka krajowa ETIAS odpowiedzialnego państwa członkowskiego prowadzi rejestr personelu należycie upoważnionego do wprowadzania lub pozyskiwania danych.
4. eu-LISA prowadzi rejestr wszystkich operacji przetwarzania danych w systemie informacyjnym ETIAS dotyczących dostępu przewoźników do bramy sieciowej oraz

dostępu właściwych organów do celów przeprowadzania kontroli na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych, o których to kontrolach mowa w art. 39 i 41. W rejestrze wskazuje się datę i godzinę każdej operacji, dane użyte do wyszukiwania, dane przekazane przez system centralny ETIAS oraz imię i nazwisko upoważnionego członka personelu przewoźnika lub właściwego organu, który wprowadził i pozyskał dane.

Ponadto przewoźnicy i właściwe organy prowadzą rejestr personelu należycie upoważnionego do wprowadzania i pozyskiwania danych.

5. Takie rejestry mogą być wykorzystywane jedynie do monitorowania dopuszczalności przetwarzania danych na potrzeby ochrony danych oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności danych. Rejestry te są chronione przed nieuprawnionym dostępem za pomocą odpowiednich środków i usuwa się je po upływie jednego roku od końca okresu przechowywania danych, o którym mowa w art. 47, jeżeli nie są one potrzebne do rozpoczętych już procedur monitorowania.

eu-LISA i jednostki krajowe ETIAS udostępniają rejestry Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych oraz właściwym organom nadzorczym, na ich wniosek.

Artykuł 60

Prowadzenie rejestrów, zapisów i dokumentacji dotyczących wniosków o wgląd do danych na potrzeby organów ścigania

1. eu-LISA prowadzi rejestr wszystkich operacji przetwarzania danych w systemie centralnym ETIAS dotyczących dostępu przez centralne punkty dostępu do celów art. 1 ust. 2. W rejestrze wskazuje się datę i godzinę każdej operacji, dane użyte do wyszukiwania, dane przekazane przez system centralny ETIAS oraz imię i nazwisko upoważnionego członka personelu centralnego punktu dostępu, który wprowadził i pozyskał dane.
2. Ponadto każde państwo członkowskie i Europol prowadzą rejestr wszystkich operacji przetwarzania danych w systemie centralnym ETIAS wynikających z wniosków o przeprowadzenie kwerendy lub dostęp do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS do celów określonych w art. 1 ust. 2. Rejestr zawiera zapis i dokumentację wszystkich operacji przetwarzania danych.
3. W rejestrze wskazuje się:
 - a) informacje jednoznacznie określające cel wniosku o przeprowadzenie kwerendy lub dostęp do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS, w tym informacje dotyczące danego przestępstwa terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa, oraz – w przypadku Europolu – informacje jednoznacznie określające cel wniosku o przeprowadzenie kwerendy;
 - b) decyzję co do dopuszczalności wniosku;
 - c) odniesienie do pliku dokumentacji krajowej;
 - d) datę i dokładną godzinę złożenia przez krajowy punkt dostępu wniosku o udzielenie dostępu do systemu centralnego ETIAS;
 - e) w stosownych przypadkach, zastosowanie trybu pilnego, o którym mowa w art. 44 ust. 4, oraz decyzję podjętą w związku z weryfikacją *ex post*;

- f) jakie dane lub zbiory danych, o których mowa w art. 45 ust. 2 i 3, zostały wykorzystane do kwerendy;
 - g) zgodnie z przepisami krajowymi lub z rozporządzeniem (UE) 2016/794 – oznaczenie identyfikacyjne funkcjonariusza, który przeprowadził wyszukiwanie, oraz funkcjonariusza, który zarządził wyszukiwanie lub dostarczenie danych.
4. Rejestry, o których mowa w ust. 1 i 2, są wykorzystywane wyłącznie w celu sprawdzenia dopuszczalności wniosku, monitorowania legalności przetwarzania danych oraz zapewnienia integralności i bezpieczeństwa danych. Do monitorowania i oceny, o których mowa w art. 81, wykorzystywać można wyłącznie rejestry zawierające dane nieosobowe. Europejski Inspektor Ochrony Danych i właściwe organy nadzorcze odpowiedzialne za monitorowanie legalności przetwarzania danych oraz integralności i bezpieczeństwa danych na wniosek uzyskują dostęp do tych rejestrów na potrzeby wypełniania swoich obowiązków. Organ odpowiedzialny za sprawdzanie dopuszczalności wniosku również posiada dostęp do tych rejestrów w tym celu. Oprócz wspomnianych celów dane osobowe oraz rejestr wniosków o kwerendę danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS usuwa się ze wszystkich plików krajowych i plików Europolu po upływie jednego miesiąca, chyba że te dane i rejestry są wymagane do celów związanych z konkretnym toczącym się dochodzeniem, na potrzeby którego państwo członkowskie lub Europol zwróciły się o ich udostępnienie.

ROZDZIAŁ XII

Świadomość opinii publicznej

Artykuł 61 *Informacje dla ogółu społeczeństwa*

Jednostka centralna ETIAS zapewnia ogółowi społeczeństwa wszystkie istotne informacje dotyczące składania wniosków o zezwolenie na podróż, a w szczególności:

- a) kryteria, warunki i procedury składania wniosków o zezwolenie na podróż;
- b) informacje dotyczące strony internetowej i aplikacji mobilnej na urządzenia mobilne, gdzie można złożyć wniosek;
- c) terminy wydania decyzji w sprawie wniosku przewidziane w art. 27;
- d) że wnioskodawca musi zostać powiadomiony o decyzji w sprawie wniosku, że w stosownych przypadkach należy podać powody decyzji odmownej i że wnioskodawcy, których wniosek spotkał się z odmową, mają prawo do odwołania, wraz z informacją dotyczącą postępowania w przypadku odwołania, w tym informacją o właściwym organie oraz o terminach złożenia odwołania;
- e) że posiadanie zezwolenia na podróż nie daje automatycznie prawa do wjazdu i że od posiadaczy zezwolenia na podróż wymaga się przedstawienia na granicy zewnętrznej dowodu, że spełniają warunki wjazdu, przewidziane w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399.

Artykuł 62
Kampania informacyjna

Komisja we współpracy z jednostką centralną ETIAS i państwami członkowskimi zapewni, aby rozpoczęciu działalności ETIAS towarzyszyła kampania informacyjna, aby poinformować obywateli państw trzecich objętych zakresem niniejszego rozporządzenia o wymogu posiadania ważnego zezwolenia na podróż w celu przekroczenia granicy zewnętrznej.

ROZDZIAŁ XIII

Obowiązki

Artykuł 63
Obowiązki eu-LISA w fazie projektowania i tworzenia systemu

1. System informacyjny ETIAS jest obsługiwany przez eu-LISA w jej obiektach technicznych i zapewnia funkcje określone w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z warunkami bezpieczeństwa, dostępności, jakości i szybkości określonymi w ust. 3.
2. Infrastruktura wspierająca ogólnodostępną stronę internetową, aplikację mobilną oraz bramę sieciową dla przewoźników mieści się w obiektach eu-LISA lub Komisji. Infrastruktura ta jest geograficznie rozmieszczona w sposób zapewniający funkcje określone w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z warunkami bezpieczeństwa, dostępności, jakości i szybkości określonymi w ust. 3.
3. eu-LISA odpowiada za stworzenie systemu informacyjnego ETIAS, a także za wszelkie zmiany wymagane do ustanowienia interoperacyjności między systemem centralnym ETIAS a systemami informacyjnymi, o których mowa w art. 10.

eu-LISA określa projekt struktury fizycznej systemu, w tym jego infrastruktury łączności, a także specyfikację techniczną i jej rozwój w odniesieniu do systemu centralnego i jednolitych interfejsów, które są przyjmowane przez zarząd, z zastrzeżeniem uzyskania pozytywnej opinii Komisji. eu-LISA wprowadza również niezbędne dostosowania do EES, SIS, Eurodac, ECRIS lub VIS wynikające z ustanowienia interoperacyjności z ETIAS.

eu-LISA tworzy i wdraża system centralny, jednolite interfejsy krajowe oraz infrastrukturę łączności jak najszybciej po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia i przyjęciu przez Komisję środków przewidzianych w art. 15 ust. 2 i 4, art. 16 ust. 4, art. 28 ust. 5, art. 39 ust. 3, art. 40 ust. 2 oraz art. 72 ust. 1 i 4.

Tworzenie systemu obejmuje opracowanie i wdrożenie specyfikacji technicznej, etap testowania oraz ogólną koordynację projektu.

4. W fazie projektowania i tworzenia powołuje się Komisję ds. Zarządzania Programem składającą się maksymalnie z 10 członków. W jej skład wchodzi sześciu członków mianowanych przez zarząd eu-LISA spośród własnych członków lub ich zastępców, przewodniczący grupy doradczej ETIAS-EES, o której mowa w art. 80, członek reprezentujący eu-LISA mianowany przez jej dyrektora wykonawczego, członek reprezentujący Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej mianowany przez jej dyrektora wykonawczego oraz jeden członek mianowany przez Komisję. Członków wyznaczanych przez zarząd eu-LISA wybiera się jedynie z tych państw członkowskich,

które są w pełni związane na mocy prawa Unii aktami ustawodawczymi regulującymi opracowanie, tworzenie, funkcjonowanie i użytkowanie wszystkich wielkoskalowych systemów informatycznych zarządzanych przez eu-LISA oraz które uczestniczą w ETIAS. Komisja ds. Zarządzania Programem będzie się spotykała raz w miesiącu. Zapewnia ona odpowiednie zarządzanie fazą projektowania i tworzenia ETIAS. Komisja ds. Zarządzania Programem co miesiąc przedkłada zarządowi pisemne sprawozdania z postępów w realizacji projektu. Nie przysługują jej uprawnienia w zakresie podejmowania decyzji ani reprezentowania członków zarządu.

5. Zarząd ustanawia regulamin Komisji ds. Zarządzania Programem, który obejmuje w szczególności zasady dotyczące:

- a) przewodniczenia;
- b) miejsca posiedzeń;
- c) przygotowywania posiedzeń;
- d) dopuszczenia ekspertów na posiedzenia;
- e) planów w zakresie komunikacji zapewniających pełne informacje członkom zarządu, którzy nie uczestniczą w posiedzeniach.

Posiedzeniom przewodniczy państwo członkowskie sprawujące prezydencję, o ile jest w pełni związane na mocy prawa Unii aktami ustawodawczymi regulującymi opracowanie, tworzenie, funkcjonowanie i użytkowanie wszystkich wielkoskalowych systemów informatycznych zarządzanych przez eu-LISA lub – jeżeli wymóg ten nie jest spełniony – państwo członkowskie, które obejmie prezydencję w następnej kolejności i spełnia ten wymóg.

Agencja zwraca wszystkie koszty podróży i utrzymania poniesione przez członków Komisji ds. Zarządzania Programem; zastosowanie ma odpowiednio art. 10 regulaminu eu-LISA. eu-LISA zapewnia prowadzenie sekretariatu Komisji ds. Zarządzania Programem.

Grupa doradcza EES-ETIAS, o której mowa w art. 80, spotyka się regularnie do czasu uruchomienia ETIAS. Po każdym posiedzeniu przedkłada sprawozdanie Komisji ds. Zarządzania Programem. Grupa doradcza zapewnia wiedzę techniczną wspierającą Komisję ds. Zarządzania Programem w realizacji zadań oraz śledzi stan przygotowań państw członkowskich.

Artykuł 64

Obowiązki eu-LISA po uruchomieniu ETIAS

1. Po uruchomieniu ETIAS eu-LISA odpowiada za zarządzanie techniczne systemem centralnym i jednolitymi interfejsami krajowymi. We współpracy z państwami członkowskimi zapewnia stale najlepszą dostępną technologię, z zastrzeżeniem analizy kosztów i korzyści. eu-LISA odpowiada również za zarządzanie techniczne infrastrukturą łączności między systemem centralnym i jednolitymi interfejsami krajowymi oraz za ogólnodostępną stronę internetową, aplikację mobilną na urządzenia mobilne, usługę poczty elektronicznej, usługę bezpiecznego konta, bramę sieciową dla przewoźników, usługę sieciową i oprogramowanie umożliwiające rozpatrywanie wniosków, o których mowa w art. 6.

Zarządzanie techniczne ETIAS obejmuje wszystkie zadania niezbędne do funkcjonowania systemu informacyjnego ETIAS przez 24 godziny, 7 dni w tygodniu, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności prace konserwacyjne i zmiany techniczne konieczne dla zapewnienia zadowalającego poziomu jakości technicznej funkcjonowania systemu, zwłaszcza jeśli chodzi o czas odpowiedzi podczas wyszukiwania w centralnej bazie danych, zgodnie ze specyfikacją techniczną.

2. Nie naruszając art. 17 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, eu-LISA stosuje właściwe przepisy dotyczące tajemnicy zawodowej lub inne równoważne obowiązki zachowania poufności do wszystkich swoich pracowników zobowiązanych do pracy z danymi przechowywanymi w systemie centralnym ETIAS. Obowiązki te ciążyą na tych pracownikach także po odejściu ze stanowiska lub z pracy lub po zakończeniu przez nich działalności.
3. eu-LISA wypełnia też zadania związane z zapewnianiem szkoleń z zakresu technicznego użytkowania systemu informacyjnego ETIAS.

Artykuł 65

Obowiązki Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej

1. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej odpowiada za:
 - a) ustanowienie i funkcjonowanie jednostki centralnej ETIAS;
 - b) automatyczne rozpatrywanie wniosków;
 - c) reguły kontroli przesiewowej.
2. Przed otrzymaniem upoważnienia do przetwarzania danych zapisanych w systemie centralnym ETIAS personel jednostki centralnej ETIAS, który ma prawo dostępu do systemu centralnego ETIAS, przechodzi odpowiednie szkolenie dotyczące zasad bezpieczeństwa i ochrony danych, w szczególności praw podstawowych.

Artykuł 66

Obowiązki państw członkowskich

1. Każde państwo członkowskie odpowiada za:
 - a) połączenie z jednolitym interfejsem krajowym;
 - b) organizację, zarządzanie, funkcjonowanie i konserwację jednostek krajowych ETIAS do celów analizowania i podejmowania decyzji w sprawie wniosków o zezwolenie na podróż odrzuconych w procesie automatycznego rozpatrywania wniosków;
 - c) organizację centralnych punktów dostępu i ich połączenie z jednolitym interfejsem krajowym do celów ścigania przestępstw;
 - d) zarządzanie dostępem należycie upoważnionego personelu właściwych organów krajowych do systemu informacyjnego ETIAS zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i ustalenia dotyczące tego dostępu oraz sporządzenie i regularne aktualizowanie listy takich pracowników wraz z ich profilami;

- e) ustanowienie i funkcjonowanie jednostek krajowych ETIAS.
- 2. Każde państwo członkowskie stosuje automatyczne procesy wyszukiwania w centralnym systemie ETIAS na granicy zewnętrznej.
- 3. Przed otrzymaniem upoważnienia do przetwarzania danych zapisanych w systemie centralnym ETIAS personel jednostek krajowych ETIAS, który ma prawo dostępu do systemu informacyjnego ETIAS, przechodzi odpowiednie szkolenie dotyczące zasad bezpieczeństwa i ochrony danych, w szczególności praw podstawowych.

Artykuł 67
Obowiązki Europolu

- 1. Europol zapewnia realizację zapytań, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. j) i ust. 4, oraz odpowiednie dostosowanie swojego systemu informacyjnego.
- 2. Europol odpowiada za stworzenie listy ostrzegawczej ETIAS na podstawie art. 29.
- 3. Europol odpowiada za przedstawienie opinii w odpowiedzi na wniosek o konsultację na podstawie art. 26.

ROZDZIAŁ XIV
Zmiany w innych aktach unijnych

Artykuł 68
Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 515/2014

W rozporządzeniu (UE) 515/2014 wprowadza się następujące zmiany:

w art. 6 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W fazie tworzenia systemu państwa członkowskie otrzymują dodatkowy przydział 96,5 mln EUR, oprócz swojego przydziału podstawowego, i środki te przeznaczają w całości na ETIAS, aby zapewnić jego szybkie i skuteczne utworzenie zgodnie z wdrożeniem systemu centralnego ETIAS przewidzianym w [rozporządzeniu ustanawiającym europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)].”.

Artykuł 69
Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 2016/399

W rozporządzeniu (UE) 2016/399 wprowadza się następujące zmiany:

- 1. w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) posiadają oni ważną wizę, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001, lub ważne zezwolenie na podróż, jeżeli jest ono wymagane zgodnie z [rozporządzeniem ustanawiającym europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń

na podróż], chyba że posiadają ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową;”;

2. w art. 8 ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) weryfikację posiadania przez obywatela państwa trzeciego ważnego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy oraz, w stosownych przypadkach, wymaganej wizy, zezwolenia na podróż lub dokumentu pobytowego;”;

b) dodaje się lit. bb) w brzmieniu:

„bb) jeżeli obywatel państwa trzeciego posiada zezwolenie na podróż, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. b), szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje także weryfikację autentyczności, ważności i statusu zezwolenia na podróż, a w stosownych przypadkach tożsamości posiadacza zezwolenia na podróż, przez przeprowadzenie kwerendy w ETIAS zgodnie z art. 41 [rozporządzenia ustanawiającego europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)];”;

3. W załączniku V część B, powody odmowy wjazdu, pkt C) otrzymuje brzmienie:

„C) nie posiada ważnej wizy, zezwolenia na podróż lub dokumentu pobytowego”.

Artykuł 70

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 2016/794

W rozporządzeniu (UE) 2016/794 wprowadza się następujące zmiany:

1. 1) w art. 4 ust. 1 dodaje się literę n) w brzmieniu:

„n) tworzy i aktualizuje listę ostrzegawczą ETIAS, o której mowa w art. 29 [rozporządzenia ustanawiającego europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)], i nią zarządza, zgodnie z art. 18 ust. 2 lit. a).”;

2. w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Dostęp Eurojustu, OLAF i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej wyłącznie do celów ETIAS do informacji przechowywanych przez Europol”

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„Europol podejmuje wszelkie właściwe środki, aby umożliwić Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w ramach jej mandatu i do celów rozporządzenia [rozporządzenie ustanawiające europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)], pośredni dostęp do informacji przekazywanych do celów art. 18 ust. 2 lit. a) w oparciu o system „trafienie/brak trafienia”, bez uszczerbku dla jakichkolwiek ograniczeń wskazanych przez państwa członkowskie, organy Unii, państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe przekazujące informacje, zgodnie z art. 19 ust. 2.

W przypadku trafienia Europol wszczyna procedurę, dzięki której można wymieniać informacje będące przedmiotem trafienia zgodnie z decyzją podmiotu, który dostarczył te informacje do Europolu, i wyłącznie w zakresie, w jakim dane, które wywołały trafienie, są niezbędne do wykonywania zadań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej związanych z ETIAS.

Zastosowanie mają odpowiednio ust. 2–7 niniejszego artykułu.”.

Artykuł 71 *Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2016/1624*

W rozporządzeniu (UE) 2016/1624 wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 8 ust. 1 dodaje się literę qq) w brzmieniu:

„qq) wypełnianie zadań i obowiązków powierzonych Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, o których mowa w [rozporządzeniu ustanawiającym europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)] i zapewnienie utworzenia jednostki centralnej ETIAS i zarządzania nią zgodnie z art. 7 [rozporządzenia ustanawiającego europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)];”;

2. w rozdziale II dodaje się sekcję 5 w brzmieniu:

„Sekcja 5 **ETIAS**

Artykuł 33a *Utworzenie jednostki centralnej ETIAS*

1. Niniejszym ustanawia się jednostkę centralną ETIAS.
2. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej zapewnia utworzenie jednostki centralnej ETIAS i zarządzanie nią zgodnie z art. 7 [rozporządzenia ustanawiającego europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)].”.

ROZDZIAŁ XV **Przepisy końcowe**

Artykuł 72 *Okres przejściowy i środki przejściowe*

1. Przez okres sześciu miesięcy od daty uruchomienia ETIAS korzystanie z ETIAS jest nieobowiązkowe i wymóg posiadania zezwolenia na podróż nie ma zastosowania. Komisja może przyjąć akt delegowany zgodnie z art. 78 w celu przedłużenia tego okresu maksymalnie o kolejne sześć miesięcy.
2. Podczas tego okresu sześciu miesięcy straż graniczna informuje obywateli państw trzecich objętych wymogiem zezwolenia na podróż, którzy przekraczają granice zewnętrzne, o wymogu posiadania ważnego zezwolenia na podróż po wygaśnięciu tego okresu sześciu

miesiący. W tym celu straż graniczna rozdaje tej kategorii podróżnych wspólną ulotkę informacyjną.

3. Wspólną ulotkę informacyjną opracowuje i tworzy Komisja. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2, i zawiera on przynajmniej informacje, o których mowa w art. 61. Ulotka zawiera jasne i proste informacje i jest dostępna w wersji językowej, którą dana osoba rozumie lub można uznać, że ją rozumie.
4. Po zakończeniu okresu zdefiniowanego w ust. 1 można ustanowić okres karencji. W okresie tym stosuje się wymóg posiadania ważnego zezwolenia na podróż. Podczas okresu karencji straż graniczna wyjątkowo zezwala obywatelom państw trzecich objętych wymogiem zezwolenia na podróż, którzy takiego zezwolenia nie posiadają, na przekroczenie granicy zewnętrznej, jeżeli spełniają oni wszystkie pozostałe warunki określone w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/399, o ile przekraczają oni granice zewnętrzne państw członkowskich po raz pierwszy od końca okresu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Straż graniczna informuje obywateli państw trzecich objętych wymogiem zezwolenia na podróż o wymogu posiadania ważnego zezwolenia na podróż zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/399.
5. Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące długości okresu karencji, o którym mowa w ust. 4. Okres ten nie może przekraczać dwunastu miesięcy od zakończenia okresu zdefiniowanego w ust. 1.

Artykuł 73

Wykorzystywanie danych do sporządzania sprawozdań i statystyk

1. Należycie upoważniony personel właściwych organów państw członkowskich, Komisji, eu-LISA i jednostki centralnej ETIAS ma dostęp do następujących danych wyłącznie do celów sporządzania sprawozdań i statystyk bez możliwości indywidualnej identyfikacji:
 - a) informacje o statusie;
 - b) obywatelstwa, płeć i data urodzin wnioskodawcy;
 - c) państwo zamieszkania;
 - d) wykształcenie;
 - e) wykonywany zawód (dziedzina), stanowisko pracy;
 - f) rodzaj dokumentu podróży oraz trzyliterowy kod państwa wydającego;
 - g) rodzaj zezwolenia na podróż, a w przypadku zezwolenia na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej – odniesienie do państwa członkowskiego (państw członkowskich), które wydało zezwolenie na podróż o ograniczonej ważności terytorialnej;
 - h) okres ważności zezwolenia na podróż;
 - i) przyczyny odmowy wydania, cofnięcia lub unieważnienia zezwolenia na podróż.

2. Do celów ust. 1 eu-LISA ustanawia, wdraża i obsługuje centralne repozytorium zawierające dane, o których mowa w ust. 1, nieumożliwiające identyfikacji osób fizycznych, lecz umożliwiające organom wymienionym w ust. 1 uzyskanie dostosowanych do potrzeb sprawozdań i statystyk, aby poprawić ocenę ryzyka nielegalnej migracji i zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, zwiększyć skuteczność odpraw granicznych, pomagać jednostce centralnej ETIAS w rozpatrywaniu wniosków o zezwolenie na podróż oraz wspierać kształtowanie unijnej polityki migracyjnej opartej na dowodach. Repozytorium zawiera również codzienne statystyki dotyczące danych, o których mowa w ust. 4. Dostępu do centralnego repozytorium udziela się w drodze bezpiecznego dostępu za pośrednictwem sieci S-TESTA wyposażonej w kontrolę dostępu oraz specjalne profile użytkownika służące wyłącznie do celów sporządzania sprawozdań i statystyk.

Szczegółowe zasady dotyczące funkcjonowania centralnego repozytorium i zasady ochrony i bezpieczeństwa danych mające zastosowanie do repozytorium przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 79 ust. 2.

3. Procedury wdrożone przez eu-LISA w celu monitorowaniu wdrażania i funkcjonowania systemu informacyjnego ETIAS, o których mowa w art. 81. ust. 1, obejmują możliwość tworzenia regularnych statystyk służących zapewnieniu tego monitorowania.
4. Co kwartał eu-LISA publikuje dane statystyczne dotyczące systemu informacyjnego ETIAS przedstawiające w szczególności liczbę i obywatelstwo wnioskodawców, którym odmówiono wydania zezwolenia na podróż, w tym powody decyzji odmownej, oraz obywateli państw trzecich, których zezwolenie na podróż zostało unieważnione lub cofnięte.
5. Pod koniec każdego roku dokonuje się zestawienia danych statystycznych w postaci statystyk kwartalnych dla tego roku.
6. Na wniosek Komisji eu-LISA przedstawia Komisji statystyki dotyczące określonych aspektów wdrażania niniejszego rozporządzenia oraz statystyki, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 74 *Koszty*

Koszty poniesione w związku z utworzeniem systemu informacyjnego ETIAS, integracją istniejącej krajowej infrastruktury granicznej oraz połączeniem z jednolitym interfejsem krajowym, a także koszty hostingu jednolitego interfejsu krajowego, ustanowienia jednostki centralnej i jednostek krajowych ETIAS oraz funkcjonowania ETIAS są pokrywane z budżetu ogólnego Unii.

Wylacza się następujące koszty:

- a) zarządzanie projektami państw członkowskich (spotkania, podróże służbowe, biura);
- b) hosting systemów krajowych (miejsce, wdrażanie, energia elektryczna, chłodzenie);
- c) funkcjonowanie systemów krajowych (operatorzy i umowy w zakresie wsparcia);
- d) dostosowanie istniejących odpraw granicznych;

- e) projekt, tworzenie, wdrażanie, obsługa i konserwacja krajowych sieci komunikacyjnych.

Artykuł 75
Przychody

Przychody osiągnane przez ETIAS stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, EURATOM) nr 966/2012.

Artykuł 76
Powiadomienia

1. Państwa członkowskie informują Komisję o organie, który ma zostać uznany za administratora, o którym mowa w art. 50.
2. Jednostka centralna ETIAS i państwa członkowskie informują eu-LISA o właściwych organach, o których mowa w art. 11, które mają dostęp do systemu informacyjnego ETIAS.

Skonsolidowany wykaz tych organów jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w terminie trzech miesięcy od daty uruchomienia ETIAS zgodnie z art. 77. W przypadku zmian w wykazie eu-LISA raz w roku publikuje zaktualizowany skonsolidowany wykaz.

3. Państwa członkowskie informują Komisję o wyznaczonych organach, o których mowa w art. 43, i niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich zmianach w tym zakresie.
4. eu-LISA informuje Komisję o pomyślnym zakończeniu testu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 lit. b).
5. Komisja udostępnia informacje zgłoszone zgodnie z ust. 1 państwom członkowskim i podaje je do ogólnej wiadomości przez stale aktualizowaną ogólnodostępną stronę internetową.

Artykuł 77
Uruchomienie systemu

1. Komisja określa datę planowanego uruchomienia ETIAS, po spełnieniu następujących warunków:
 - a) przyjęte zostały środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 i 4, art. 16 ust. 4, art. 28 ust. 3, art. 39 ust. 3, art. 40 ust. 2, art. 72 ust. 1 i 5 oraz art. 73 ust. 2;
 - b) eu-LISA ogłosiła pomyślne zakończenie kompleksowego testu ETIAS;
 - c) eu-LISA i jednostka centralna ETIAS zatwierdziły uzgodnienia techniczne i prawne dotyczące gromadzenia i przekazywania danych, o których mowa w art. 15, do systemu centralnego ETIAS i przedstawiły je Komisji;
 - d) państwa członkowskie i jednostka centralna ETIAS przekazały Komisji dane dotyczące różnych organów, o których mowa w art. 76 ust. 1 i 3.

2. Test ETIAS, o którym mowa w ust. 1 lit. b), jest przeprowadzany przez eu-LISA we współpracy z państwami członkowskimi i jednostką centralną ETIAS.
3. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wynikach testu przeprowadzonego zgodnie z ust. 1 lit. b).
4. Decyzja Komisji, o której mowa w ust. 1, jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
5. Państwa członkowskie i jednostka centralna ETIAS rozpoczynają korzystanie z systemu ETIAS od daty określonej przez Komisję zgodnie z ust. 1.

Artykuł 78

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 15 ust. 3 i 4, art. 16 ust. 4, art. 28 ust. 3 oraz art. 72 ust. 1 i 5, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 15 ust. 3 i 4, art. 16 ust. 4, art. 28 ust. 3, art. 72 ust. 1 i 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 15 ust. 2 i 4, art. 16 ust. 4, art. 28 ust. 3 oraz art. 72 ust. 1 i 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie [dwóch miesięcy] od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o [dwa miesiące] z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 79

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 80
Grupa doradcza

Obowiązki grupy doradczej eu-LISA ds. systemu wjazdu/wyjazdu rozszerza się na ETIAS. Grupa doradcza EES-ETIAS zapewnia eu-LISA wiedzę fachową związaną z ETIAS, w szczególności w kontekście przygotowywania rocznego programu prac oraz rocznego sprawozdania z działalności.

Artykuł 81
Monitorowanie i ocena

1. eu-LISA zapewnia wdrożenie procedur monitorowania tworzenia systemu informacyjnego ETIAS pod kątem realizacji celów dotyczących planowania i kosztów oraz procedur monitorowania funkcjonowania ETIAS pod kątem realizacji celów dotyczących rezultatów technicznych, opłacalności, bezpieczeństwa i jakości usług.
2. Do [sześć miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia – Urząd Publikacji uzupełnia faktyczną datą], a następnie co sześć miesięcy na etapie tworzenia systemu informacyjnego ETIAS eu-LISA przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stanu prac nad tworzeniem systemu centralnego, jednolitych interfejsów i infrastruktury łączności między systemem centralnym a jednolitymi interfejsami. Po zakończeniu tworzenia systemu przekazuje się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające szczegółowe wyjaśnienia dotyczące sposobu osiągnięcia celów, w szczególności w zakresie planowania i kosztów, a także zawierające uzasadnienie wszelkich rozbieżności.
3. Na potrzeby konserwacji technicznej eu-LISA ma dostęp do niezbędnych informacji związanych z operacjami przetwarzania danych przeprowadzanymi w systemie informacyjnym ETIAS.
4. Pierwszy raz po upływie dwóch lat od uruchomienia ETIAS, a następnie co dwa lata eu-LISA przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie dotyczące technicznego funkcjonowania systemu informacyjnego ETIAS, w tym jego bezpieczeństwa.
5. Po upływie trzech lat od uruchomienia ETIAS, a następnie co cztery lata Komisja przeprowadza ocenę ETIAS i przedstawia konieczne zalecenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Ocena obejmuje:
 - a) rezultaty osiągnięte przez ETIAS z punktu widzenia jego celów, mandatu i zadań;
 - b) wpływ, skuteczność i wydajność funkcjonowania ETIAS i metod pracy w odniesieniu do jego celów, mandatu i zadań;
 - c) zasady automatycznego przetwarzania wniosków do celów oceny ryzyka;
 - d) ewentualną potrzebę zmiany mandatu jednostki centralnej ETIAS;
 - e) skutki finansowe takich zmian;
 - f) wpływ na prawa podstawowe.

Komisja przekazuje sprawozdanie z oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Państwa członkowskie i Europol zapewniają eu-LISA, jednostce centralnej ETIAS i Komisji informacje niezbędne do sporządzania sprawozdań, o których mowa w ust. 4 i 5. Informacje takie nie mogą w żadnym przypadku stanowić zagrożenia dla metod pracy ani ujawniać informacji o źródłach, członkach personelu czy też dochodzeniach prowadzonych przez wyznaczone organy.
7. eu-LISA i jednostka centralna ETIAS przekazują Komisji informacje niezbędne do sporządzania ocen, o których mowa w ust. 5.
8. Z poszanowaniem przepisów prawa krajowego dotyczących publikacji danych szczególnie chronionych każde państwo członkowskie i Europol przygotowują coroczne sprawozdania na temat skuteczności dostępu do danych przechowywanych w systemie centralnym ETIAS na potrzeby ścigania przestępstw, zawierające informacje i dane statystyczne dotyczące:
 - a) dokładnego celu konsultacji, w tym rodzaju przestępstw terrorystycznych lub poważnych przestępstw;
 - b) przedstawionych uzasadnionych podstaw zasadnego podejrzenia, że osoba podejrzana, sprawca lub ofiara są objęci zakresem niniejszego rozporządzenia;
 - c) liczby wniosków o dostęp do systemu centralnego ETIAS na potrzeby ścigania przestępstw;
 - d) liczby i rodzaju spraw, które zakończyły się udaną identyfikacją;
 - e) potrzeby i zastosowania trybu obowiązującego w szczególnie nagłych przypadkach, w tym przypadków, w których w wyniku weryfikacji *ex post* przez centralny punkt dostępu tryb taki nie został zaakceptowany.

Roczne sprawozdania państw członkowskich i Europolu są przekazywane Komisji do dnia 30 czerwca następnego roku.

Artykuł 82

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący